

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

14 Mayıs 2013 Salı

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ

KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

14 Mayıs 2013 Salı

---0---

K O N U

Sayfa

**Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/756) (Devam)**

1:50

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:31
Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)	1:2
Madde 1	2:3
Kemal DEĞİRMENDERELİ (Edirne)	3
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)	3:4
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)	4
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)	4
Madde 2	4:5
Önerge	5
Kemal DEĞİRMENDERELİ (Edirne)	5:6, 9, 10, 12
Ünal KACIR (İstanbul)	5, 7:8, 9:10, 11
Orhan KARASAYAR (Hatay)	6:7, 9
Serkan ÖZKAN (TPE Patent Uzmanı)	7:8, 10
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)	8:9
Özgür ÖZEL (Manisa)	10:11, 12
Nihat ZEYBEKÇİ (Denizli)	11
Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)	12
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	12
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)	12, 13
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)	12:13
Madde 3, 4, 5	13
Madde 6	13:14
Önerge	14
Kemal DEĞİRMENDERELİ (Edirne)	14, 15, 16, 17

Mustafa ÖZTÜRK	(Bursa)	15
Hüseyin ÜZÜLMEZ	(Konya)	15
Nihat ZEYBEKÇİ	(Denizli)	15
Ünal KACIR	(İstanbul)	15:16, 17
Hasan ÖREN	(Manisa)	16
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)		16:17
Madde 7		17
Madde 8		18
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)		18
Cenk DAMGACIOĞLU (İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Temsilcisi)		18:19
Madde 9, 10, 11		19
Madde 12, 13		20
Madde 14		20:21
Komisyon Uzmanı		21
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	21
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)		21
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)		21
Madde 15		21:22
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	22:23, 25, 26, 27, 29, 30, 31
Ünal KACIR	(İstanbul)	22, 23:24, 25, 26, 27, 29, 30
Nihat ZEYBEKÇİ	(Denizli)	23, 26
Mustafa ÖZTÜRK	(Bursa)	23, 26
Hüseyin ÜZÜLMEZ	(Konya)	24
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)		24:26, 27
Aydın DERİŞ (AİPPI Derneği Temsilcisi)		27:28
Dr. Nevzat BİRİŞİK (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı)		28:30
Özgür ÖZEL	(Manisa)	30
İKİNCİ OTURUM		32:36
Dr. Nevzat BİRİŞİK (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı)		32
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)		32
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	32:33
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)		33
Madde 16		33
Madde 17		33:34
Madde 18		34
Kemal DEĞİRMENDERELİ	(Edirne)	34
Önerge		34:35
Gerekçe		35
Hâkim Süleyman KUYUMCU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi)		35
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)		35
Hüseyin ÜZÜLMEZ	(Konya)	35
Ünal KACIR	(İstanbul)	35
Av. Dr. Cahit SULUK (Türkiye İlaç Sanayi Derneği)		35:36

Temsilcisi)

ÜÇÜNCÜ OTURUM

37:50

Ünal KACIR	(İstanbul)	37, 40:43, 45, 46
Hâkim Süleyman KUYUMCU (Adalet Bakanlığı Temsilcisi)		37, 45:46, 48
Nihat ZEYBEKÇİ	(Denizli)	37, 42, 47:48, 49
Prof. Dr. Ersan ASLAN (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Müsteşarı)		37
Yasemin BAYKARA (TPE Hukuk Müşaviri)		37:38, 42
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)		38
Onur MUTLU (İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası Temsilcisi)		38:39, 41, 49:50
Prof. Dr. Habip ASAN (Türk Patent Enstitüsü Başkanı)		39, 41:43, 44, 47:48, 48, 49
Umut İlkay KAVLAK (AB Türkiye Delegasyonu Temsilcisi)		39:40
Hüseyin ÜZÜLMEZ	(Konya)	40, 42, 46:47
Av. Dr. Cahit SULUK (Türkiye İlaç Sanayi Derneği Temsilcisi)		43:44
Av. Mehmet GÜN (AİFD Sözcüsü)		44:45
Eczacı Mahmut BİLGİÇ (Gelişimci İlaç Firmaları Derneği Adına)		45
Özgür ÖZEL	(Manisa)	45, 46

Açılma Saati: 15.36

Kapanma Saati: 20.29

14 Mayıs 2013 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.36

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

0

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, değerli Hükümet temsilcileri, değerli Komisyon üyeleri, değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Yeterli çoğunluğumuz vardır. Gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere toplantıyı açıyorum.

(1/756) esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nı görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, bildiğiniz üzere, 10/4/2013 tarihinde yaptığımız toplantıda alınan karar gereğince bir alt komisyon kurulmuştu. Gaziantep Milletvekilimiz Halil Mazıcıoğlu Başkanlığında, Denizli Milletvekili Nihat Zeybekci, Edirne Milletvekili Kemal Değirmendereli, İstanbul Milletvekili Metin Külünk ve Kütahya Milletvekili Alim Işık'tan oluşan alt komisyon çalışmalarını tamamlamış ve rapor ve metni dağıtılmıştır.

Alt komisyonda yapılan çalışmalar hakkında Komisyonumuza bilgi vermek üzere Alt Komisyon Başkanı Gaziantep Milletvekili Sayın Halil Mazıcıoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Mazıcıoğlu, buyurun.

HALİL MAZICIOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, değerli vekillerim, Sayın Müsteşarım, değerli kurum amirleri, sivil toplumun güzide mensupları, sevgili basın mensupları; öncelikle alt komisyon üyelerine ve sivil toplum kuruluşlarındaki değerli kardeşlerime teşekkür etmekle başlamak istiyorum. Hakikaten, 7 toplantımız oldu, 7'inde de bu gördüğünüz şekilde hem ilgi, alaka oldu hem de komisyon üyelerimizin - muhalefetteki vekillerimin de- çok ciddi şekilde katkı ve faydaları oldu. Ben bu konuda kendilerine öncelikle teşekkür etmek istiyorum.

Değerli Komisyon üyelerim, 1/756 esas numaralı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'yla ilgili alt komisyonumuzda, biraz önce söylediğim gibi, 10, 11, 16, 17, 18, 25 ve 30 Nisan 2013 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz 7 adet alt komisyon toplantısında tasarımı görüşerek kabul etmiş olduk. Alt komisyonumuz ilgili kurumları ve sivil toplum örgütlerinin görüşlerini de dikkate alarak verimli bir alt komisyon çalışması vekil arkadaşlarımla birlikte gerçekleştirildi. Burada bahsetmem gereken, 9 tane madde başlığında neler yaptığımızla ilgili siz değerli Komisyon üyelerimizi bilgilendirmek istiyorum.

Birincisi, tasarıda gerçekleştirdiğimiz en önemli değişikliklerden birisi, ek patent uygulamasının devam etmesine yönelik aldığımız karardır. Tasarıyla, yürürlükten kaldırılan ek patent sisteminin uygulanmasına devam edilmesi ve bu kapsamda 551 sayılı KHK'da yer alan ancak anlam muğlaklığı bulunan hükümlerin değiştirilmesi kabul edilmiştir. Bu kapsamda KHK'da 42'nci, 116'nci, 121'inci, 122'nci ve 123'üncü maddelerde değişiklik yapan 5 adet madde eklenmiştir. Ek patent kaldırılması doğrultusunda değişikliğe uygun olarak hazırlanan tasarıнын 19'uncu maddesi tasarı metninden çıkarılmış ve yine bu kapsamda tasarıнын 29'uncu ve 30'uncu maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Bununla ilgili bazı sebepler var, bunu üst komisyonda da görüşeceğimiz için fazla vaktinizi almak istemiyorum.

İkinci olarak, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun görüşlerini de dikkate alarak 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 30'uncu maddesinde, yerli ilaç sektörümüzün endişelerini giderecek değişiklikler yapılmıştır. Yine, marka ve patent vekilliğiyle ilgili düzenleme ile iki yeni madde tasarıya eklenmiştir. Marka ve patent vekilliği stajı zorunlu öngörülmüştür. Görev, kabul şartları, sorumlulukları ve asgari ücret tarifesine ilişkin hükümler yeniden düzenlenmiştir. Ayrıca, 5000 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinden sonra gelmek üzere 30/a maddesi eklenmiştir. Bu madde ile patent

marka vekillerinin disiplin cezası gerektirecek fiilleriyle bu fiillere uygulanacak cezalar ve disiplin kurulunun oluşumu da düzenlenmiştir. Burada şunu da belirtmek istiyorum: Disiplin sorumluluğuna ilişkin bu hükümler ilk kez düzenlenmiştir.

Ayrıca, coğrafi işaretlerde amblem kullanımı zorunlu hâle getirilmiştir. Ayrıca, enstitünün danışma kurulunun kapasitesi genişletilmiştir. Buna Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu da eklenmiştir.

Vekillerimizle birlikte bir diğer yaptığımız: Patent ve faydalı model konusunun bir usul olması hâlinde patent hakkını ihlal etmeden, bu usulü kullanmadan ürün üretilmediğini ispat yükü davalıya verilmiştir. Bir diğeri: Tasarımlarda ret nedenlerinin AB uygulamaları ile daha uyumlu hâle gelmesi doğrultusunda değişiklik yapılmış, özellikle kısmi redde ilişkin hüküm eklenmiştir.

Yürürlük maddesinde düzenleme yapıldı. Tescil sonrası itiraza ilişkin hükümlerin 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girmesi ve coğrafi işaretlerde amblem kullanım zorunluluğuna ilişkin hüküm ise bu kanunun yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girmesi konusunda değiştirilmiştir. Ayrıca da kanun teknikleri yönünden çeşitli ibare değişiklikleri yapılmıştır. Bu değişiklikler genellikle tüm vekil arkadaşlarımızın da birlikteliğiyle, verdiği güzel fikirlerle birlikte, ayrıca sivil toplum kuruluşlarımızın ve Hükümetin de katkılarıyla birlikte bu şekle gelmiştir. Ben bu konuda tekrar, alt komisyon başkanı olarak, muhalefetiyle iktidarıyla, katılan tüm vekil arkadaşlarıma, ayrıca Patent Kurum Başkanına ve ekibine çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, toplantıyı açarken söylemeyi unuttuğum ve milletimizi derinden yaralayan Hatay'daki şehitlerimizi rahmetle anıyoruz. Terörün lanetini hepimiz biliyoruz. Ölenlere, şehitlerimize Allah'tan rahmet, Reyhanlı ve Hataylı kardeşlerimize ve milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyoruz.

Biz de alt komisyon üyelerimize teşekkür ediyoruz.

10 Nisan tarihinde yaptığımız Komisyon toplantısında tasarımın geneli üzerindeki görüşmeleri tamamlamıştık. Tasarımın maddelerine geçilmesini ve görüşmelerde alt komisyon metninin esas alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 3- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasında;

a- Bitki çeşidi: Bir veya birden fazla genotipin ortaya çıkardığı bazı özelliklerin kendisini göstermesiyle tanımlanan, aynı tür içindeki diğer genotiplerden en az bir tipik özelliği ile ayrılan ve değişmeksizin çoğaltmaya uygunluğu bakımından bir birim olarak kabul edilen en küçük taksonomik kısım içerisinde yer alan bitki grubunu,

b- Biyolojik materyal: Genetik bilgi içeren ve kendi kendine üreyebilen ya da bir biyolojik sistemde üretilebilen herhangi bir materyali,

c- Budapeşte Anlaşması: 5/8/1997 tarihli ve 97/9731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile katılmamız kararlaştırılan Patent İşlemleri Amacıyla Mikroorganizmaların Tevdi Edilmesinin Uluslararası Kabulü Konusunda Budapeşte Anlaşmasını,

d- Bülten: Yayın ortamının türüne bakılmaksızın bu Kanun Hükmünde Kararname veya yönetmelikte belirtilen hususların yayımlandığı Resmi Patent Bültenini,

e- Enstitü: Türk Patent Enstitüsünü,

f- Esas olarak biyolojik işlem: Melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulünü,

g- Faydalı Model: Yeni olan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

h- Faydalı Model Belgesi: Faydalı modelle sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

i- Geleneksel bilgi: Geleneksel yaşam içerisinde herhangi bir özellikli teknik alan ile sınırlanmayan, nesilden nesile geleneksel olarak devamı sağlanan bilgiyi,

j- Genetik kaynak: Mevcut veya potansiyel olarak değeri olan genetik materyali,

k- Kurul: Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulunu,

l- Mikrobiyolojik işlem: Mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlemi,

m- Paris Sözleşmesi: Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Milletlerarası Bir İttihat İhdas Edilmesine Dair 20/3/1883 tarihli Sözleşmeyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu Sözleşme ile ilgili değişiklikleri,

n- Patent: Yeni olan, tekniğin bilinen durumunu aşan ve sanayiye uygulanabilir olan buluşlar için sağlanan sınai mülkiyet hakkını,

ö- Patent Belgesi: Patentle sağlanan sınai mülkiyet hakkını tesis eden belgeyi,

p- Ücret: Bu Kanun Hükmünde Kararnamede veya yönetmelikte yer alan hizmetlere ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümlerine göre Enstitü tarafından belirlenen ücretin, bu ücretin katma değer vergisinin ve varsa harcının toplamını,

ifade eder,"

BAŞKAN – Sayın Değirmendereli' nin biraz önce söz talebi vardı, alt komisyon çalışmalarıyla ilgili bilgi verecekti. Ona söz verip daha sonra maddeye geçeceğim.

Buyurun Sayın Değirmendereli.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar, Sayın Müsteşar, enstitünün değerli bürokratları ve sektörümüzün değerli temsilcileri; öncelikle Komisyon Başkanımıza geçmiş olsun dilekelerimle konuşmama başlamak istiyorum. Çaresiz dertlerden uzak olmasını dilerim. Alt Komisyon Başkanımız Sayın Mazırcıoğlu'na da geçtiğimiz hafta yaptığımız Komisyon çalışmalarındaki yapıcı üslubu, iş birlikleri için de ayrıca teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Bu, patentle ilgili konuya geçmeden önce de hakikaten yüreklerimizi dağılayan Hatay faciasıyla ilgili olarak da derin üzüntülerimi paylaşmak istiyorum. Orada yaşamlarını yitiren vatandaşlarımıza rahmet diliyor, geride kalan acılı ailelerine de sabır diliyorum. Bu yüreklerimizi acıtan saldırıyı kınıyor ancak ivedilikle buna sebep olan politikaların da gözden geçirilmesini, düzeltilmesini beklediğimizi ifade etmek istiyorum. Bizi kimseyle bağımlı kılmayan, etrafımızla tokuşturmayan, sarsılmaz yaralar açan politikaların sürdürülmemesi gerektiğini, bunun hepimizin bu vatana, bu topraklara karşı bir borcumuz olduğunun da altını önemle çizip yüksek sesle belirtmek istiyorum.

Şimdi, değerli Komisyon üyeleri, gerçekten 7 alt komisyon toplantısında çok verimli ve uyumlu çalışmalar yaptık. Burada ben de Cumhuriyet Halk Partisi temsilcisi olarak diğer Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarımla uzun yıllardan beri tartışılan, gerçekten ülkemiz için önemli olan, ülkemizin gelişmesinde önemli bir dinamik oluşturacak böyle bir yasanın çıkması konusunda yapıcı eleştirilerimizi ortaya koyduk. Bunların da, verdiğimiz önergelerin de birçoğu olumlu değerlendirildi ve bunlardan iyi sonuç aldık. Yani bu nedenle de alt komisyonda görev alan diğer arkadaşlarımıza, Sayın Zeybekci'ye de, diğer Hocamıza ve Sayın Külünk'e de ayrıca teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Bir önemli konu var, şimdi tartışacağız. Benim Cumhuriyet Halk Partisi olarak karşı oy yazısıyla belirttiğim birkaç nokta vardı. Bunları da yine üst komisyonda tartışmak üzere daha detaylı tartışalım diye bazı önergelerimizi geri çektik, bazılarını kabul edilme de üst komisyonda tartışalım dedik ama ben bu uyumlu çalışmayla yani hepimizin bu ülkemizin geleceğiyle ilgili olumlu, ilaç dünyasında olsun, endüstri dünyasında olsun, tarım dünyasında olsun, sektörlerin paydaşlarına ve en çok da halkımızı rahat ettirecek, onun yaşam kalitesini yükseltecek bir yasa oluşturacağımız inancıyla teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

1'inci madde üzerinde söz almak isteyen, milletvekili arkadaşlarımızdan? Yok.

Bir söz talebi var.

Buyurun efendim.

AİFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın vekillerim, ben Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği adına burada konuşuyorum.

BAŞKAN – Madde üzerinde, buyurun.

AİFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Maddeyle ilgili olarak efendim. Ben uluslararası hukuk çalışıyorum 1980’den beri.

BAŞKAN – Pardon, özür dilerim. Önce şunu sorayım: Sizler alt komisyon çalışmalarına katıldınız mı efendim?

AİFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Ben ilk defa davet edildim Sayın Başkanım. Alt komisyon çalışmalarından haberdarım ama ilk defa davet edildim bu toplantıya.

BAŞKAN – Temsilcileriniz var mıydı...

Peki, çok kısa dinleyelim.

Buyurun efendim.

AİFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Efendim, Türkiye, Avrupa Patent Sözleşmesi’ne taraf. O patent sözleşmesi hükümleri Türkiye’de geçerli. Ona göre biyoteknolojik buluşların Türkiye’de patentlenmesi mümkün fakat Türkiye’de bu biyoteknolojik buluşların çıkartılmış olması, Türk Patent Yasası bakımından bir eksiklik gibi algılanabilir. Bunun tanımlara eklenmesinin yararlı olacağını düşünüyorum.

İkinci husus: TPE’den gelen tasarıda itirazlar kurulu vardı. Patent başvurularını incelemek ve değerlendirmek bakımından onun da eklenmesi gerektiğini düşünüyorum, takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

1’inci maddeyle ilgili Hükümetin görüşünü alalım, buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF. DR. ERSAN ASLAN – Bu konuda Başkanımız bir açıklama yapacaktır.

Sayın Başkanım, Başkanımıza söz vermeden önce, izin verir misiniz, bir iki cümle etmek isterim.

Özellikle, hem alt komisyonlarda hem Sağlık Komisyonunda hem de şu anda üst komisyonda görüşülmekte olan, inşallah olumlu sonuçlarla ve bütün paydaşlarımızın katılımıyla bir sonuca ulaşacak olan ve Genel Kurula incek olan bu yasa tasarısının hayırlı olmasını temenni ederim ve Reyhanlı’da olan olayda hayatlarını yitirmiş olan vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, geride kalanlara da başsağlığı temenni ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Habip Bey, çok kısa, buyurun efendim.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Sayın Başkan, değerli üyeler; bu biyoteknolojik buluşların tanımlara, çerçeveye eklenmesiyle ilgili olarak bir teklif geldi. Bu daha önce değerlendirildi ve kurumlar arası, EKK’da ve Bakanlar Kurulunda yapılan görüşler doğrultusunda hazırlanan metinde eklenmemesi yönünde özellikle Sağlık Bakanlığımızın bu konudaki endişeleri dikkate alınarak eklenmedi. İkinci olarak, itiraz kuruluyla ilgili olarak bu zaten şu anda var tasarıda. (k) bendinde, kurul, yeniden inceleme ve değerlendirme kurulunu kapsıyor. Böyle bir tanım zaten var. Bu konu bu şekilde Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6- Aşağıda belirtilenler buluş niteliğinde sayılmaz:

- Keşifler, bilimsel teoriler ve matematiksel yöntemler.
- Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler.
- Bilgisayar programları.
- Estetik niteliği bulunan eserler.
- Bilginin derlenmesi, düzenlenmesi, sunulması ve iletilmesi ile ilgili teknik yönü bulunmayan yöntemler.

Birinci fıkr kapsamındaki konular, münhasıran koruma talep edilmesi halinde patent verilerek korunmaz.

Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunmaz:

- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar.
- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik olan işlemler.
- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler dahil tüm tedavi yöntemleri.

d- Oluşumunun ve gelişiminin çeşitli aşamalarında insan bedeni ve bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi de dahil olmak üzere insan bedeninin öğelerinden birinin basit keşfi.

e- İnsan klonlama işlemleri, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri, insan embriyosunun sınıai ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar.

Üçüncü fıkranın (a) bendi hükmü kapsamında buluşun ticari kullanımının sadece mevzuatla yasaklanmış olması, bu kullanımın kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olduğu anlamına gelmez. Ayrıca üçüncü fıkranın (c) bendinde yer alan hüküm, bu bentte sayılan yöntemlerin herhangi birinde kullanılan ürünlere, özellikle madde ve terkipler hakkında uygulanmaz."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/756 esas numaralı kanun tasarısının çerçeve 2. Maddesinin 3. Fıkrasında bulunan,

b) bendinde "bitki çeşitleri" ibaresinden önce gelmek üzere "Tohumlar, cinsler, türler dahil olmak üzere" ibareleri ve "hayvan üretimine ve" ibarelerinden sonra gelmek üzere "çoğaltılmasına" ibaresinin eklenmesini,

e) bendinde "sonucu elde edilen hayvanlar" ifadesinden sonra gelmek üzere "ve tek başına bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi" ibarelerinin eklenmesini,

Aşağıdaki f) bendi yeni bent olarak madde metnine eklenmesini arz ve teklif ederiz.

f) Bilinen bir maddenin, bilinen etkinliğinin iyileştirilmesi ile sonuçlanmadan, sadece yeni bir formunun bulunması; veya bilinen bir maddenin sadece yeni bir özelliğinin veya yeni bir kullanımının bulunması; veya usul yeni bir ürün ile sonuçlanmadığı veya en az bir yeni reaktant içermediği durumlarda sadece bu bilinen usulün, makinenin veya aparatın kullanımı. Bu bent kapsamında, bilinen maddenin tuzları, esterleri, eterleri, polimorfları, metabolitleri, saf formu, tanecik boyutu, izomerleri, izomerlerinin karışımları, kompleksleri, kombinasyonları ve diğer türevleri etkinlik açısından belirgin bir değişiklik göstermedikleri müddetçe aynı madde sayılır.

Kemal Değirmendereli

Edirne

BAŞKAN – Önerge sahibi, gerekçe mi söz mü efendim?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Söz, hem nasıl söz çünkü gerçekten bu çok kritik bir madde.

Değerli arkadaşlar, burada önerdiğimiz konu "Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunmaz." cümlesinin altına eklenmek üzere (b) bendinde "mikrobiyolojik işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere bitki çeşitleri" diyoruz, bu bitki çeşitlerinden sonra gelmek üzere "tohumlar, cinsler, türler" ifadesi...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kapsaması için önce gelmesi lazım.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) - Önce gelmek üzere...

Peki, tamam, özür dilerim.

Evet, önce gelmek üzere "tohumlar, cinsler" in eklenmesini istiyoruz.

Aşağıda da (e) bendinde de "İnsan klonlama işlemleri sonucu elde edilen..." Neyse... "Hayvanlar" ifadesinden sonra gelmek üzere "tek başına bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi" nin eklenmesi talebimiz var.

Burada, kritik olan konu, bu tohum konusunda adım adım dışa bağımlı hâle geliyor olmamız.

2006 yılında Tohumculuk Yasası çıkarmışız. Bu Yasa'yla tohumculuğumuz dışa bağımlı kılınmış. Binlerce yıldır kullanılan, doğal, polenleriyle kendi kendine üreyen, doğal tohumların da ticareti yasaklanmış. Üzerinde yabancıların patent koyarak tekel kurduğu, ayrıca hibrit organizma yaratarak kısır, yarı kısır hâle getirip, tohumu her sene kendiliğinden almak mecburiyetinde bırakılan, çoğalma amaçlı genetik materyale çiftçimiz ve ülkemiz mahkûm edilmiş. Göz göre göre çıkarılan bu yasayla tarımda kendimizi nasıl dışarıya bağımlı kıldığımızın farkında olmadığımızın altını çizmek istiyorum. Daha sonra da Biyogüvenlik Yasası çıkmış. "Denetleme" adı altında GDO'lu ürünlerin Türkiye'de yasallaşması sağlanmış, tohumculukta kendi kendine üreyen doğal tohumlardan patentli, sahipli kısır, yarı kısır hibrit tohumların hâkim olduğu pazarlar... Dışa bağımlı hâle gelmişiz.

Bir ülkede kendi kendini döleyen tohumların yok edilip o ülkeye sizin yarı kısır hibrit tohumlarınızı, bir de patent hakkını elinizde tutarak satarsanız o ülkenin temel taşı olan tohumu elinizden kaçırıp ülkenin gıda bağımsızlığının yok olmasıyla karşı karşıya kalırsınız.

Eğer biz burada “tohum ve cinsleri” buna koymazsak olacak olan konu, bizim elimizdeki, Anadolu'nun, Trakya'nın elindeki tohumlar patentlendiğinde, çiftçi patentli ürünü aldığı anda ondan ikinci bir ürün elde etme şansına sahip olamayacak. Söz gelimi, bir buğday tohumu, bezostaya tohumu, bunun patentini alan şirket patent dâhilinde olduğu –bunlar sertifikalı- durumda, çiftçi tohumluk nitelikte bir ürün üretmiş olsa dahi onu kullanma şansına, gelecek yıl onu ekebilme şansına sahip olamayacak bu şartlarda.

Değerli arkadaşlar, dünyada nasıl oluyor bu işler diye baktığımızda, şunları paylaşmak istiyorum sizinle: Bu konu hakikaten çok önemli bir konu, birçoğumuz da çiftçi çocuğuyuz ve tarım da ülkemiz için önemli yani tarımı dışarıya bağımlı hâle, dünyadaki tekellere mecbur hâle getirmemeliyiz.

Bakın, dünyada tohum pazarının yüzde 23'i Monsanto diye bir Amerikan şirketine, yüzde 15'i DuPont, yüzde 19'u Syngenta diye bir şirkete; böyle 5-6 tane uluslararası dev var. Bunlar kendi tohumlarından eken, kendi izinleri olmadan eken Amerikan çiftçilerine karşı özellikle büyük tazminat davaları açıyorlar ve bunları kazanıyorlar, hatta Amerika'da bunları izleyen “Acaba benim tohumumu kim, nereye ekti?” demek için izleyen tohum dedektifleri bile kullanıyorlar.

Bir önemli örnek de “Sen bu tohumu kullanamazsın.” diyor. Ondan sonra da tohumları tescil ettiren çok uluslu şirketlerden almak durumunda, devamlı onlara bağımlı hâlde kalıyorsunuz. Mesela bu Monsanto'nun yaptığı önemli bir iş var: Dünyanın en büyük pamuk üreticisi Hindistan. Hindistan'da tohum pazarına hâkim oluyor. Şu anda Hindistan'daki pazarın yüzde 95'ine Monsanto hâkim. Oradaki pamuk üreticileri her yıl telif ücreti ödeyerek tohum almak durumunda kalıyorlar ama bu onlarda öyle bir ciddi borçlanma ve yoksulluk oluşturmuş ki 250.000 çiftçi intiharı var Hindistan'da ve bu 250.000 çiftçi intiharının büyük kısmı pamuk üreticileri arasından oluyor yani yarın bizim buğday üreticimizi, yarın bizim pancar üreticimizi, mısır üreticimizi bu uluslararası devlerin önünde yem etmemek açısından bu tohum ve cinsleri patent dışına bırakmamızın hayati bir önemi haiz olduğuna inanmaktayım.

Bir örnek vermek istiyorum dedim. Söz gelimi, Edirne'de yetişiyor, papazkarası üzümü. Gelip papazkarası üzümünün patentini aldığı anda herhangi bir firma, bir daha bizim üreticimizin onun fidesinden yeni bir ürün elde etme şansı yok. Çok bildiğim Sivas'ın Kangal köpeği, hayvancılık tarafından da Kangal'ın patentini aldığı anda siz onun telif hakkını ödemediğinizde, sürünüzü bağlama şansına sahip olamayacaksınız. Bir Trakya'nın kıvırcık koyununun patenti alındığında aynı şekilde bizim taa kadimden beri gelen bu varlıklarımız uluslararası tekelin ürünü, malı olup büyük, olağanüstü mağduriyetlere sebep olacaktır. Bu nedenle, bu tohum ve cinslerin kapsam içerisine alınması Türkiye tarımı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu konuda, ben inanıyorum ki, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımız da aynı duyarlılığı gösterecekler, buna destek vereceklerine inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerge üzerinde söz talebi...

Buyurun.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşları saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Hükümetimizin çıkarmış olduğu tohumculukla ilgili yasalarla ülkemizde hibrit tohum üretimi ciddi oranda arttı, ıslahçılarımız ciddi oranda korundu ve tohum ithali de yüzde 30 oranında azaldı. Şu anda tohumlarımızın, daha önce ithal edilen tohumların yüzde 35'ine yakın kısmı o çıkarılan yasalar doğrultusunda ülkemizde üretilmeye başlandı. Daha önceden ıslahçılarımızın hiçbir değeri yoktu, ürettikleri, ortaya koymuş oldukları yeni çeşitlerin hiçbir değeri yoktu fakat o yasalarla bu oranda çok ciddi artış oldu. Standart tohumlarla ilgili de çok ciddi çalışmalar yapıldı yani burada ciddi bir başarı sağlandı.

Tabii ki sayın vekilimiz söylediği bazı konularda haklı ama bunun dışında, hibrit tohumlarda, patenti olmasa da o tohumu aldığınızda ikinci defa üretme şansınız yok patentini alın almayın ama zaten standart çeşitlerdeki standart tohumların, papazkarası gibi bizim yerel çeşitlerin patentleriyle ilgili sanırım burada bir çalışma yapılmıştır. Bunlar da zaten bölgemizde, ya ilçe tarım müdürlüklerimiz ya o bölgedeki sivil toplum örgütlerinin patentleri alması gerekir eğer patent alınacaksa ama diğer türlü, zaten, dünya tohum piyasası birbiriyle yarışıyor. Eğer siz dünyayla yarışmıyorsanız ürettiğiniz tohumu, kendi köylünüz, siz çiftçi olsanız bile ekmiyorsunuz, şunu arıyorsunuz: Birim alanda hangi tohumdan daha fazla verim alabilirim? Hangi tohumun vermiş olduğu ürün daha kaliteli? Hangi tohumun vermiş olduğu ürün piyasalarda daha fazla değer elde ediyor? Bu tür tohumu... Siz ülkenizde, eğer bilim adamlarınızı, ıslahçılarınızı yeterince desteklememişseniz, bunları çalıştırmamışsanız diğerlerinin hiçbir anlamı kalmıyor. Siz dâhil dünyanın neresinde olursa olsun o tohumu kaçak yolla getiriyorsunuz, siz alıp geliyorsunuz yani kalite ve fiyatın sınır tanınamaması kuralı

her yerde işliyor. Eğer böyle bir şey varsa bizim yapmamız gereken bu tür standart tohumların öncelikle patentlerini bizim bölgelerimizdeki müdürlüklerin ya da çiftçi birliklerimizin almasını sağlamamız gerekebilir diye düşünüyorum. Diğer türlü de zaten adam kaliteli yaptığı zaman... Örneğin, Türkiye’de Sabancı bu işe girdi, o bile altından kalkamadı hibrit tohum çalışmasında çünkü çok büyük, zor, masraflı işler. Siz bir tohum üzerinde on yıl çalışıyorsunuz, adamın elinde çok zengin gen kaynağı var, bir yılda sizin bulduğunuz çeşidin daha iyisini bulduğunda sizin harcamış olduğunuz zaman, emek, para, hepsi boşa gidiyor, herkes ona yöneliyor çünkü.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kacı, buyurun efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Efendim, üzerinde çalıştığımız konu, uzmanlık alanımızın dışında da detay bilgileri havi bir konu. Dolayısıyla, bu hususların uzmanları tarafından açıklığa kavuşturulması lazım ki, biz de burada görüşlerimizi onun doğrultusunda söyleyelim.

Ben, mesela, şunu öğrenmek isterim: “Aşağıda belirtilen buluşlar patent verilerek korunamaz.” denilen hususlardan (b)’nin üzerinden, bitki çeşitleri veya hayvan ırkları, bitki veya hayvan üretimi, ona bir de çoğaltılması dâhil olsun diye teklif ediyor arkadaşlarımız. Ama bitki çeşitlerinin önüne bir şart koymuşuz bu tasarıda “Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere...” bunların dışındaki bitki çeşitleri. O zaman, bu tohumlar, cinsler, türler, bunlar mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler içerisinde midir? Bunlar bunun içerisinde değilse zaten bunu ayrıca yazmaya gerek yok yani şunlar hariç dediğimiz zaman, bu haricin içerisinde şunlar da dâhil diye yazılması lazım. Ama zaten bunlar hariçse bunları buraya yeniden ilave etmenin bir gereği kalmaz.

Uzman arkadaşlarımız, lütfen, bizi bilgilendirsinler yani mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler içerisinde tohumlar, cinsler, türler var mıdır?

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Bu konuda bilgi için...

Buyurun Serkan Bey.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Burada “mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere” derken biz mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünlere patent verilebileceği yönünde bir istisna getiriyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tohum da bunun içinde mi?

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Tohumlar bunun içerisinde. Şu şekilde: Örneklerden gidecek olursak örneğin papazkarası üzümünün patenti alınırsa bize zararları olabileceği söyleniyor. Burada papazkarası üzümüne patent verilemez çünkü doğada kendiliğinden olan, insan müdahalesi, teknik bir müdahale gerektirmeyen şeylere patent verilmiyor. Burada, sizin yapmanız gereken, daha önceden doğada bulunan bir ürün üzerinde onun genetiğiyle ilgili birtakım geliştirmeler, teknik müdahaleler sonucunda onda bir değişiklik yapıyorsunuz, doğada daha önceden olmayan bir ürün ortaya çıkarıyorsunuz. Bu tür ürünlere patent verilebileceği burada ifade ediliyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani tohumlara patent veriliyor.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Evet efendim, tohumlara patent veriliyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Sayın vekilim teklifinde diyor ki: “Tohumlara patent verilmesin.”

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Tohum geliştirilirse, değiştirilirse Papazkarası üzümü papazkarası üzümü olmadan çıkıyor, artık rengi değişebiliyor, tadı değişebiliyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tabii tohumları söylemiyoruz, üretim tohumlar...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Ama burada konu tabii, doğal tohumlar önce. Bizim endişemiz, sayın vekilimizin endişesi bizim doğal, yerel çeşitlerimizi kimse sahiplenmesin.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Efendim, doğal çeşitlere zaten patent alınması mümkün değil, onunla ilgili başka bir maddemiz var. Teknik bir geliştirme yapılmadan, doğada kendiliğinden meydana gelen şeylere patent verilemeyeceği zaten...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Tohumu anladık. Mikrobiyolojik işlem sonucu elde edilen tohuma sayın vekilim diyor ki: "Patent verilmesin." Siz de "Patent verilir." diyorsunuz. Verilmesin diyebilir miyiz biz buna? Oraya açıklık getirelim.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - "Verilmesin." dediğimiz zaman da şöyle bir durum ortaya çıkıyor: Bu, aslında maddenin diğer fıkraları için de geçerli bir durum. Öncelikle 98/44 sayılı bir direktif var. O direktife göre bunu dememiz zaten uygun değil ve (b) fıkrası için de aynı şeyi söyleyebilirim.

Ayrıca, direktife şu an içinde uyum sağlanması düşünülmesi dahi ülkemiz 2000 yılından beri Avrupa Patent Sözleşmesi'ne üye. Bu Avrupa Patent Sözleşmesi uyarınca da Avrupa Patent Ofisinin verdiği patentler otomatik olarak ülkemizde de kuruluyor. Dolayısıyla, biz ulusal mevzuatımızda yapacağımız bir düzenlemeyle sadece kendi ülkemizde yapılacak buluşlara patent verilip verilemeyeceğinin kararını veriyoruz. Biz, burada ulusal mevzuatımıza eğer genlere patent verilmeyeceğini ya da tohumlara patent verilmeyeceği ya da diğer bir (f) bendiyle getirilen önerideki durum için de aynı şeyi söyleyebilirim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Onu ayrıca konuşmak lazım.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Evet, bunu belki daha sonra da açıklayabilirim.

Bu tür durumlarda bu bahsedilen, örneğin Syngenta ya da Monsanto gibi firmalar Avrupa Patent Ofisinden patent alacaklar ve Türkiye'ye gelecekler. Avrupa patenti aracılığıyla geldikleri için biz onları otomatik olarak koruyacağız. Şu iddia edilebilir: Bu patentleri biz ulusal mevzuatımıza göre reddederiz. Böyle bir şansımız da yok çünkü Avrupa Patent Sözleşmesi verilen patentlerin hükümsüz kılınması durumunda Avrupa Patent Sözleşmesi'ndeki hükümleri uygulayacağımızı söylüyor.

Ayrıca, şunu iddia edebiliriz: Biz ulusal mevzuatımızda böyle bir düzenlemeyle bu patentleri alsa bile hakkını vermeziz. Bunu da diyemiyoruz çünkü EPC'nin 69'uncu maddesinde de o patentin koruma kapsamının nasıl belirleneceğine dair bir maddeye de üye olduk ve diyor ki: "İstemleri -yani koruma kapsamının belirleneceği şeyi- şu şekilde yorumlayacaksın." Dolayısıyla, biz bu önergedeki durumu kabul etmemiz durumunda Türkiye'de tohum geliştiren buluşçular patent alamayacak...

Şunu da yapabilirler.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sözleşmelerimize aykırı demek ki, kısaltalım bu işi.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Sözleşmelerimize aykırı ve her hâlükârda korumaya devam etmek durumunda kalacağız. Bir de kendi vatandaşımız da gidip Avrupa patenti alıp yine burada korumaya da devam edecek. Tek getirisi şu olur...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yani kendi ayağımızı bağlarız diyorsunuz.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Aynen o şekilde, kendi başvuru sahibimize şunu demiş oluyoruz: "Avrupa Patent Ofisine giderek daha yüksek ücret ödeyerek patent al, tohumları bu şekilde ülkemizde koruyabilirsiniz."

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Onlar da zaten oradan alıyor.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Evet.

Dolayısıyla, önergenin diğer fıkraları için de benzer durumlar geçerli.

Şimdilik, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bitmedi.

Burada, hayvan üretimine ve çoğaltılmasına... "Bitki veya hayvan üretimine veya çoğaltılmasına..." Sayın vekilimin orada da bir teklifi var. "Çoğaltılmasını da koyalım buraya." diyor. Çoğaltılmasına patent verilir mi, verilmez mi? O konudaki şey nedir?

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Hayvan üretimi çoğaltmayı da kapsar şeklinde daha önceden de gelmişti.

BAŞKAN – Üretim ve çoğaltmak aynı diyorsunuz.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN - Evet, eğer bir farklılık olduğu konusunda tereddüt oluşabileceği kaygısı varsa değerlendirilebilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Üretim, çoğaltmayı da kapsıyor. O zaman, o da gereksiz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Buyurun.

AİFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Ben AİFD adına, yine tecrübelerime dayanarak şunu söyleyeceğim Sayın Başkanım: Böyle olduğu zaman içerideki buluşlar dışarıya kaçıyor. Türkiye'de bulunup da dışarıdan patentlenen çok durumlarla ben karşılaştım.

Ayrıca, Serkan Bey'in sözlerine katılıyorum. Bizim tarafı olduğumuz TRİPS Sözleşmesi var. O TRİPS Sözleşmesi, sanayinin her alanında patentlenebilir bir buluş ortaya çıkarsa patentlenebilir olduğunu söylüyor. Biz Türkiye'de bazı istisnalar getirmek istersek uluslararası anlaşmalara aykırı hareket etmiş olmak gibi bir durum ortaya çıkabilir ama Türkiye için daha kötüsü Sayın Başkanım, içerideki buluşlar dışarıya kaçar. Ben bunlara şahit olduğumu burada söylemek isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Değirmendereli, son sözü veriyorum.

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – “Uluslararası kurumlara” deniyor, tamam, eyvallah da yani Dünya Ticaret Örgütü var, bunların işleyişi var ama bir Arap firması gidip Amerikan telekomunu alamıyor, Çin firması Amerika'daki petrol şirketini alamıyor veya bir başka Çin firmasına TOTAL'i satmadı Fransızlar. Yani burada mesele güçle ilgili. Bizim de temelde bu gücü...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O farklı bir olay.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, geliyorum ben.

...bunu sağlamamız gerekiyor.

Arkadaşlar, sayın vekilim de söyledi, çoğu dışa bağımlılığımız azalıyor ama kim yapıyor içeride? Gene uluslararası Cargill yapıyor.

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – O zaman biz de yapalım.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, yapalım. Tam bunu diyorum. Biz çalışalım, biz de yapalım.

Bakın size çok somut örnek...

ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Yapıyoruz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, yapamıyoruz.

Bakın, ben “Bu konuyu ne oluyor?” diye Trakyabirlik var bizim biliyorsunuz, 50 küsur bin üyesi olan ve Türkiye'nin en büyük ayçiçeği üreticisi ve ayçiçeği yağı üreticisi olan bir kurum, Trakyabirlik Başkanımızla konuştum: “Ne diyorsunuz arkadaş?” dedim. “Vekilim, ben dört senedir tohumla ilgili çalışmaya yapıyorum, yapmaya gayret ediyorum ama hangi uluslararası kuruluşla teknik anlamda bir iş birliği yapmaya kalksak -aynen söylediği- işte bu Monsanto, Cargill, bunlar önümüzü kesiyor, bu anlaşmaları bize yaptırmıyorlar.” dedi. Bunu görelim arkadaşlar.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niye yaptırmıyorlar? Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sözleşmeler değil, hayır. Yani uluslararası sözleşmesinin ötesinde bir şey. Tekel işte adam Sayın Vekilim, tekel.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O tekel bizim kırabilme yetkimiz veya bir şeyimiz varsa yapalım. Ama yok biz uluslararası sözleşmeler çerçevesinde bu konunun altına imza atmışsak burada bunun dışında bir şey getirmemiz olsa olsa “Buradan patent alamazsın, git yurt dışından patent al.” demekten...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, bu bitkinin patentlenemez yani bizim kendi varlığımızı, bitki çeşitliliğimizi korumaya yönelik patentlenemeze ilişkin olarak buraya koyacağımız bir şeyin bu uluslararası kuruluşların kısıtlarıyla ilgili olduğunu düşünüyorum.

Bir önemli olay, bir şey var arkadaşlar. Burada biz bunlara teslim olduğumuzda, bakın, bu firmalar hem tohum firması olduğu gibi öbür taraftan da aynı zamanda ilaç firması yani tohumu bize veriyor ama öbür taraftan da problem çıktığında, işte onun tedavisiyle ilgili olarak da ilacı sunuyor. Yani zaten burada, işte hep okuyoruz yayınlarda, öyle tohum veriyor ki o ilaca da ihtiyaç duyan bir tohumu veriyor bize. Bunu görelim. Bu anlamda buna önlemler almamızın çok hayati olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kacır...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Sayın Başkan, ya Türkiye uluslararası toplumdan izole bir ülke olacak yahut dünyayla entegre olmuş bir ülke olacak. Bunların ikisinden biri seçilecek. Türkiye, entegre olmayı kabul etmiş ve seçmiş. Bu doğrultuda da Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmuş, Avrupa Birliği üyesi olmadığı hâlde gümrük birliği üyesi olmuş, yine patentle ilgili dünyadaki birliğe üye olmuş, bunlara imza atmış bir ülke olunca iş değişiyor.

Burada, arkadaşlarımız söyledi, tabii olarak üretilmiş olan, üremiş olan, öteden beri üretilmekte olan bitkilerin patentle koruma altına alınması, birilerinin bunu alabilmesi zaten mümkün değil. Burada söz konusu olan şey mikrobiyolojik işlemler sonucu

elde edilen bitkilerin, bitki tohumlarının vesaire, bunların konusu ki arkadaşlarımızın verdiği bilgiye göre biz burada çıkardığımız yasayla, koyacağımız maddeyle bunları patent kapsamı dışına çıkarsak bile yurt dışında gidip bunun patentini alıp gelme imkânları var ve bu patente de Türkiye'nin uyma mecburiyeti var. O zaman, koyacağımız bu yasak sadece kendi içimizdeki, bizim vatandaşlarımızın patent almasını zorlaştırmak, onların yurt dışına gidip yurt dışından patent alması gibi uzun bir yolu onlara tarif etmek suretiyle bunların, bu buluşların yurt dışına kaçmasına belki neden olmak noktasına gelecek. Yani affedersiniz, kaynanam beni kayırdı, çaktı oğlundan ayırdı gibi olmamalı. O birlikteliğin sürmesi lazım. Onun için, iyi bir şey yapalım derken kötü bir şey yapmayalım noktasına geldik. Yoksa, aynı hassasiyetleri birlikte taşıyoruz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Özür dilerim Başkanım ama bu hakikaten önemli bir konu.

Arkadaşlar, bunu söylüyor, dışarıdan alıyor. Bunun örneği var mı? Bana bir bitki çeşidiyle ilgili Türkiye'de alınmamış da burada zorluk çıkmış da dışarıdan alıp gelinen bir örnek var mı? Yapmayın yani.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Cevap versinler.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Versinler tabii.

Ayrıca, bir de şu var: Küçük genlerde... Arkadaşımız da söz etti, herhangi bir ürünümüz, işte papazkarası üzümü dedik, genlerinde küçük değişiklik yaparak bu şeyin o patenti alıyorlar yani bu imkânları var. Şeyin aslın korunuyor, belki yüzde 1 bir değişiklikle o patenti alıyor. Ondan sonra, gel kardeşim yani... Burada daha sonraki bir maddede de tartışacağız, patentin ötesinde arkadaşlar, burada tehlikeli olan, onu 14'üncü maddede de tartışacağız, küçük çiftçinin bu patent sahibi firmalar tarafından kendine tohumluk bırakamaması tehlikesi var. Esas tehlike burada, bunun önünü açmamız gerekecek. O sebeple tohumun da patent kapsamı dışında tutulması konusunda hassasiyet gösteriyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Herhâlde bir açıklama var.

Buyurun.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Mevcut uygulamamızda biz zaten Avrupa Patent Sözleşmesi'ne paralel bir uygulamada bulunduğumuz için, bu, mevzuatımızda yazmasa da biz bu şekilde patentler veriyoruz. Dolayısıyla, bizde alamayıp da tohum patentini, dışarıya kaçan bir...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Arkadaşınız öyle diyor, "Dışarıya örnekleri var" diyor. Bir örnek verin Allah aşkına ya da burada doğru konuşalım.

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Bu, fikrî mülkiyet haklarının korunmasıyla ilgili bir olay, sadece tohumlar için değil tüm alanlarda benzer şeyi söyleyebiliriz. Eğer ülkenizde siz buluşların korunması için teşvik edici ortamı yaratmazsanız, o kişi, buluşunu korunacağı yerde gerçekleştirmek için AR-GE faaliyetleri yapabilecek bir ortam arar, nerede o ortamı bulursa orada o faaliyetler gelişir. Yani bu işin doğal bir sonucu olduğunu düşünüyoruz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Az önce bahsettiğiniz firmalar yurt dışından mı patent almış, Türkiye'den mi patent almış?

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Bunlar yurt dışından Avrupa Patent Sözleşmesi... Efendim, istatistikler var elimizde, zaten...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İstatistiği bırak. Dedi ya az önce, firmalar söyledi. Onlar yurt dışından mı almış?

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Yurt dışından almış efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yurt dışından almış. Türkiye engelleyebiliyor mu bunu?

TPE PATENT UZMANI SERKAN ÖZKAN – Engelliyemeyiz efendim.

BAŞKAN – Peki.

Özgür Bey, çok kısa, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkürler.

Öncelikle geçmiş olsun. Sizi sağlıklı olarak tekrar aramızda görmekten çok memnunuz.

Önce küçük bir teşekkür. Ben geçen Komisyon toplantısında bir sürü kaygımı dile getirmiştim. Hem sizin hem Sağlık Komisyonu Başkanımızın yapmış olduğum başvuruyu uygun görerek Sağlık Komisyonunda konu ele alındı. Bir de burada alt komisyonda ele alındı. Ben Sayın Mazıcıoğlu'na, gerçekten, Medisin bütün çalışmalarına örnek olmasını dilediğim, son derece demokratik ve özellikle bizden çok sivil toplum kuruluşları ve konu hakkındaki bilgi sahibi herkese neredeyse sınırsız denebilecek katkı sağladığı yönetimi için özellikle teşekkür ediyorum.

Şuna bizzat şahidim her aşamada: İlaç sanayisinin olsun diğer kurumların olsun tamamı davet edildi. O kurumlardan 2'şer, 3'er, 4'er temsilci geldiler, burada görüşlerini söylediler. Bugün burada maddeler ilerledikçe, daha önce alt komisyonda ve Sağlık Komisyonunda temsil edilmiş, görüşlerini resmen dile getirmiş olan kurumların daha sonra burada sadece temsilcinin adının değişmesiyle konunun orada iddia ettikleri ve komisyonların değerlendirerek belli bir karara bağladığı noktada, tekrar tekrar, eğer farklı bir argümanla gelmiyorlarsa, orada konuşulmamış bir konuyu dile getirmiyorlarsa, bunun, Komisyonun işinin bilerek ve kasten uzatmak noktasına geleceğinin altını çizmeliyim, bu konuda bir kaygım var.

Bunun dışında, bu meseleye çok benzer tartışmalar yaşanacak birazdan eğer böyle giderse. Yerli ilaç firmaları, yabancı ilaç firmaları kendi kanıtlarıyla masaya geldiler. Alt komisyon ve Sağlık Komisyonu bunu dinledi. Sağlık Komisyonunda birtakım değişiklikler yapıldı, alt komisyon da onun üzerinden birtakım değişiklikler yaparak bir noktaya kadar geldi. Biz hepimiz şu konuda ikna olduk ki eğer olmayan arkadaşımız varsa kendisi izah edebilir, elbette Türkiye'nin elini kolunu bağlayan birtakım uluslararası anlaşmalar, kurumlar ve kuruluşlar var. Ama örneğin Alman hükümetinin aynı bu anlaşmalara taraf olduğu hâlde kendi Sosyal Güvenlik Kurumunu, kendi ilaç firmalarını veya kendi tarım firmalarını korumak için bu işlere nasıl istisnalar getirdiğini, nasıl taraf olduğu uluslararası anlaşmaların dışında kendi yasal düzenlemelerini yaptığını, kurumlarına yetkiler verdiğini burada anlattılar. Biz bunu bizzat dinledik, şahit olduk. Şimdi, eğer bu tartışmalar yeniden açılacaksa o zaman konunun bütün taraflarına yeniden söz vermek gerekir. Ama eğer yeniden açılmayacaksa konunun taraflarından bir tanesi "Ben bunları ifade ettim ama oradaki tartışmalardan sonra ben yine geleyim, burada bir şeyler söyleyeyim, birtakım düzeltmeleri de burada yaptırmaya çalışayım." derse, bu, Sağlık Komisyonunun iktidarıyla muhalafetiyle üyelerine ve alt komisyonda dökülen onca göz nuruna, alın terine, dirsek çürütmeye de bir saygısızlık olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Ben bu madde üzerinde görüş beyan etmeyeceğim de orada Özgür Bey'in dikkat çektiği konuya ben de dikkat çekmek istiyorum.

Hakikaten son derece verimli, son derece dayanışma içinde, uzlaşma içinde, katkı verici, iyi niyetli çok güzel bir çalışma yapıldı alt komisyonda. Bütün maddeler gerek gönderdiğimiz Sağlık Komisyonunda gerek sağlık alt komisyonda noktasına virgüle kadar çalışıldı, düzeltildi tekrar. Şimdi, aynı endişeye ben de sahibim, maddelere "Ben orada yoktum, ben o gün yoktum." deyip de ilavelerle tekrar dokunulmaya çalışılırsa bence işin ruhu tekrar kaçmış olur, bazı tehlikeler gündeme gelebilir. Çok hızlı bir şekilde devam edilmesinde fayda görüyorum. Bizim üst komisyonda bunu dillendirelim, konuşalım diye dikkat çektiğimiz bir iki madde var. Onlarda yoğunlaşarak devam edersek çok daha hızlı sonuç alırız. Gereksiz uzatmayalım diyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Küçük çiftçi ve patent mümessillerinin meslek kanunu düzenlemesi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bunları kendime eleştiri olarak alıyorum, kabul de yani sabahdan beri konuşan yine sizlersiniz, başta alt komisyon üyeleri olmak üzere. Bakın, şu anda bile tam üç tane söz talebi var. Dolayısıyla, siz söz talep ettiğiniz sürece ve özellikle milletvekili arkadaşlarımız söz talep ettiği sürece ben sizlere söz vermek zorundayım.

Sayın Kacı, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, alt komisyon üyesi olmadığım için, Sağlık Komisyonu üyesi de olmadığım için oradaki konuşulanları bilebilmem mümkün değil. Ama biz burada neyi konuşuyoruz? Bir arkadaşımız önerge vermiş, önerge üzerinde konuşuyoruz. "Biz bu konuları zaten alt komisyonda, Sağlık Komisyonunda konuşmuştuk." diyorsanız bu önergeyi veren arkadaşımız, soruyorum, alt komisyon üyesi. Hem önerge verip de hem de "Bunun üzerinde niye konuşuyorsunuz?" diye bize sorarsanız biz oradaki konuştuklarınızı bilmiyoruz ki, konuşup konuşmadığınızı da bilmiyoruz.

Burada enteresan bir şey gördüm. Sayın Değirmendereli, verdiği önergedeki (f) kısmına hiç değinmedi. (f) kısmı da ilaçla ilgili, yanlış anlamıyorsam. Onu da anlayamadım. Zaten, Özgür Bey dedi ki: "Biz ilaçla ilgili kısmı orada hallettik, burada onu konuşmayacağız." Ama önergeye niye yazdınız, yazdıysanız niye bunun üzerinde bir kelime söylemiyorsunuz, ben de bunu anlayamadım.

BAŞKAN – Yani, şimdi, benim eleştirim doğru mu, değil mi?

Peki, teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, bunlar tabii alt komisyonda çalışılmış olabilir, görüşülmüş olabilir. Verilen önerge yeteri kadar anlaşılmalıdır. Verilen önerge üzerinde yeteri kadar...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Ben söz almalıyım çünkü burada bir şey var. Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Cevap hakkınız var. Cevap hakkınıza binaen veriyorum.

Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Şimdi, efendim, şöyle: Hakikaten verimli, uyumlu bir çalışma yaptık. Yalnız, bu karşı oy yazısında da benim... Belki size de gönderilmiştir, eğer onu okuma fırsatınız olduysa, üç dört konudaki muhalefet şerhimize vardı. Yani bu tohum, küçük çiftçinin korunması, üniversitelerdeki buluş sahiplerinin oranları konusunda bir şeyimiz vardı, gene ortak tartışmamızdı. Bir de bu vekillik konusu. Yani onun dışında şey yok. Bunlar da yine konuştuğumuz şeylerdi ama ağırlıklı olarak burada üstünde durduğumuz konu, daha temel olan bu tohumlar konusuydu, onun için ben ağırlıklı olarak bunun üstünde konuştum.

BAŞKAN – Sayın Üzülmez' e de söz vereceğim.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Şimdi, Özgür Bey'i dinledim. "Alt komisyonlarda bunları görüştük." dedi, doğru. Alt komisyonda birçok şey anlaşılmalıdır, yapılmıştır, buna da saygı duyuyoruz, taraflar dinlenmiştir. Eğer alt komisyon raporuyla yasa yapılıyorsa biz bugün niye toplandık Komisyonda? Her maddede her komisyon üyesinin düşüncesini serdetme hakkı var İç Tüzük'e göre. Elbette biz burada mutabakata varılıp makul düzeyde yapılan maddelerde tartışacak değiliz. Ama bilmediğimiz her konuyu da açıklığa kavuşturup düşüncemizi söyleyeceğiz. "Biz bunu alt komisyonda konuşmuştuk, burada konuşmayalım..." Bu, mantığa aykırıdır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu milletvekilleri açısından söylüyorum.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) - Onun için usul bakımından her maddede tartışacağız, önerge de vereceğiz, değişmesi gerektiğine inandığımızı da değiştireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Efendim, önergenin yeteri kadar tartışıldığını düşünüyorum ama açılışı yaparken, Sayın Ayhan ilk defa biraz gecikti, onun da söyleyeceği geneli üzerinde bir şey vardır.

Grubun temsilcisi olarak son sözü Haluk Ayhan'a verip bu tartışmayı kapatıyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben usul üzerinde falan görüş bildirmeyeceğim, nasıl olsa maddeler üzerinde görüşmeye devam ediyoruz, alt komisyonda da arkadaşlar belirli bir mutabakata varmışlar.

Benim merak ettiğim bir şey var, kurumdan sormak istiyorum. Şimdi, burada verilen önergede bazı komisyon üyesi arkadaşlarımızın, ama iktidar ama muhalefet, hassasiyetleri olduğunu görüyorum millî menfaatler açısından. Şayet bu husus kanun tasarı metnine dercedildiği takdirde hukuken bize bir sıkıntı yaratır mı, ben onu merak ediyorum. Eğer bu hukuken sıkıntı yaratırsa, biraz önce bahsedildi, başka şeylerde de -diş ticarete de tarife dışı engeller vesaire konuşuyoruz- madem millî menfaatlerin korunması açısından böyle birtakım şeyler zuhur ediyor, o zaman da bunu başka hukuki -başka bir şekilde ifade etmek istemiyorum ama- farklı bir şekilde göstererek metne dercetmek mümkün mü, değil mi, onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ayhan' ın sorusu da dâhil olmak üzere, önerge üzerinde yeterli görüşmeler yapılmıştır. Bu önerge hakkında Hükûmetin görüşlerini alacağım, daha sonra da katılıp katılmadığınızı soracağım.

Sayın Müsteşarım, bu konuda...

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN - Habip Bey bu konuda bilgi verecek.

BAŞKAN – Habip Bey, buyurun.

TPE BAŞKANI PROF DR HABİP ASAN – Sayın Başkanım, sayın üyeler; bu önergeyle ilgili olarak ifade edildiği üzere, daha önce aslında sorunun cevabı verilmeye çalışıldı, işin özünde zaten çok kısa değinmek gerekirse IPC ile şu anda taraf olduğumuz bir uluslararası anlaşma var. Bu anlaşma kapsamında "Şu anda patent verilemez." şeklinde denen hususlara patent veriyoruz ve bunları koruyoruz şu anda. İfade edildiği üzere, bunun buraya eklenmesi tek bir şeyi sağlar; olabilecek yerli, bu konuda ortaya konulacak yeni

patentlerin, yerli patent sahibi kişilerin bundan mahrum olması, bu kişinin de, sayın vekilim ifade etti, IPC ile şeye gelmesi noktasında herhangi bir engel söz konusu değildir.

Bu vesileyle, kurum olarak da buna...

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, önergeye katılıyor musunuz efendim?

BİLİM, SANAYİ VE TEKKONOLİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3' üncü maddeye geçiyorum.

Biraz önceki arkadaşlarımızın hassasiyetlerini de dikkate alarak görüşmelere devam ediyoruz.

MADDE 3- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 7- Tekniğin bilinen durumuna dâhil olmayan buluşun yeni olduğu kabul edilir.

Tekniğin bilinen durumu; başvuru tarihinden önce dünyanın herhangi bir yerinde, yazılı veya sözlü tanıtım yoluyla ortaya konulmuş veya kullanım ya da başka herhangi bir biçimde açıklanmış olan toplumca erişilebilir her türlü bilgi, belge ve veriyi kapsar.

Başvuru tarihinde veya bu tarihten sonra yayımlanmış olan ve başvuru tarihinden önceki tarihli ulusal patent ve faydalı model başvurularının ilk içerikleri, yenilik değerlendirmesinde tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınır. Bu hüküm, uluslararası anlaşmalar yolu ile yapılan ve usulüne uygun olarak ulusal aşamaya giriş yapan patent ve faydalı model başvuruları ile patent ve faydalı model belgelerini de kapsar."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluş Basamağı

MADDE 9- Tekniğin bilinen durumu dikkate alındığında, ilgili olduğu teknik alandaki uzmana göre aşikâr olmayan buluşun, buluş basamağı içerdiği kabul edilir.

7 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca tekniğin bilinen durumu olarak dikkate alınan başvuruların ve belgelerin içerikleri buluş basamağının değerlendirilmesinde dikkate alınmaz."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı" ibaresi "Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6' ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlar

MADDE 41- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için, özel kanun hükümleri ve bu madde kapsamındaki düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, çalışanların buluşlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda bir buluş gerçekleştiğinde,

a- Buluş sahibi tarafından yazılı olarak ve geciktirmeksizin yükseköğretim kurumuna bildirilir.

b- Patent başvurusu yapılmışsa, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak yükseköğretim kurumuna başvuru yapıldığına dair bildirim yapılır.

Yükseköğretim kurumu, buluş üzerinde hak sahipliği talebinde bulunması durumunda, yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak, patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. İkinci fıkranın (b) bendi kapsamında patent başvurusu yapılmışsa, yükseköğretim kurumu yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini Enstitüye bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Yükseköğretim kurumunun hak sahipliği talebine karşı buluş sahibi, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak itiraz edebilir. Yapılan itiraz, yükseköğretim kurumu tarafından yönetmelikte belirtilen süre içinde yazılı gerekçeler de belirtilerek karara bağlanır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşlar hakkında 22 ila 26 ncı, 29 uncu, 32 nci ve 33 üncü madde hükümleri uygulanmaz.

Yükseköğretim kurumu, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse veya buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa, yükseköğretim kurumu öncelikle buluş sahibine başvuru veya patent hakkını yönetmelikte belirtilen süre ve şartlara uygun olarak devralmasını teklif eder. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar devredilir. Bu durumda yükseköğretim kurumu, buluş sahibine patent alınması ve korunması için gerekli olan belgeleri verir. Yükseköğretim kurumu, başvuru veya patent hakkını buluş sahibine devretmesi durumunda inhisarı nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi yükseköğretim kurumuna ait olur.

Yükseköğretim kurumu, herhangi bir nedenle başvuru veya patent hakkının sona ermesi nedeniyle buluş sahibinin uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür.

Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşımı, buluş sahibine gelirin en az üçte biri verilecek şekilde yönetmeliğe uygun olarak belirlenir.

2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, sözleşme hükümleri esas alınır."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/756 esas numaralı Kanun Tasarısının çerçeve 6. maddesinin 8. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluştan elde edilen gelirin paylaşılmasında gelirin üçte biri buluş sahibine, üçte biri yükseköğretim kurumuna, üçte biri araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere buluşun yapıldığı bölüm ya da enstitüye verilir. Gelirin paylaşımıyla ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

Ümit Özgümüş	Kemal Değirmendereli	Hasan Ören
Adana	Edirne	Manisa
Osman Aydın	Mehmet Ali Susam	Durdu Özbolat
Aydın	İzmir	Kahramanmaraş

BAŞKAN – Sayın Değirmendereli, önerge sahibi olarak buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu, alt komisyonda tartıştığımız, verimi üstünde tam emin olmadığımız bir konuydu. Biz orada 1/2 buluş sahibine olsun şeklinde önermiştik. Ama, sonra, üniversitedeki dostlarımızla, bu tip çalışmalar içerisinde olan insanlarla tartışmalarımız sonucunda "Bu elde edilecek gelirin üçte 1'inin buluş sahibine, üçte 1'inin ilgili yükseköğretim kurumuna, üçte 1'inin de araştırma ve geliştirme faaliyetinde kullanılmak üzere buluşun yapıldığı bölüm ya da enstitüye verilir." şeklinde önerdik. Bu çalışmayı tesadüfen, dün Londra'da önemli bir üniversitede önemli görevi olan bir dostumuz ziyaretime geldi, nasıl yapıldığını sorduğumuzda -bu önergeyi biz daha önce hazırladık- tam da "Biz de 1/3 buluş sahibine veriyoruz, 1/3 üniversite, 1/3 de araştırmayı yapan bölüm alıyor." dendi. Buradaki maksat da, bunun altını çizerek, bu tip çalışmaların, AR-GE faaliyetlerinin, buluş geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik fonların oluşması açısından bu önerge daha sağlıklı bir altyapı oluşturacak diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerge üzerinde Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Size de “Geçmiş olsun.” diyorum.

Şimdi, bu konuyla ilgili geneli üzerinde görüşme yaparken de konuşmuştum. Daha önce öğretim üyeleri, sahnede yapacakları iş birliği için yüzde 22 pay alıyordu. Bu pay yetersiz olduğundan dolayı buluşla ilgili, patentle ilgili çalışmalar çok eksik kalıyor. Zaten bu kanunda bunu düzeltmek üzere bir değişim getirildi, o da bu işi yapacak kimseye yüzde 30 pay veriliyor, bu da minimum. Dolayısıyla, minimum 1/3 ü veriliyor. Bu şu demektir: Her patentin değeri farklıdır. Dolayısıyla, değerli patent buluşları zaten dünyada zordur. Yani biz buluşçuyu, öğretim görevlisini teşvik etmek istiyorsak bu 1/3'ün korunması lazım minimum. Dolayısıyla üstüne de zaten ilgili kuruluşlar kendi aralarında yapılacak anlaşmalarla karar verecek. Yani bu getirilen önerge bu yüzden... Sadece 1/3'le sınırlamak buluşçuya bir darbedir. Dolayısıyla bu, ileriye taşımaz. Ben bu yüzden bu önergenin aleyhinde bir söz aldım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Üzülmez, buyurun.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli üyeler, arkadaşlar; şimdi, bu önergede Kemal Bey mantıklı bir şey söylüyor ancak kısıtlamalar her zaman gelişmeyi engeller. Burada üçte 1 konulmuş. Üniversitelerde bazen öyle buluşlar gerçekleşebilir ki yüzde 50 de versen öğretim üyesine, tatmin etmeyebilir uluslararası alanda. Onun için, biz eğer üçte 1'le bir sınırlama koyacak olursak, üçte 1, üçte 1, üçte 1, o patent hakkını dışarıya taşıyabilir. Bunun için, burada doğru olan, üçte 1 “en az” diyor zaten, üniversite buradaki elde edilecek fonlardan bir geliri gördüğü zaman otomatikman bu fonları daha çok güçlendirecektir. Türkiye’de de gittikçe sanayi-üniversite iş birliği çalışmasını ısrarla istememizin, AR-GE’ye birçok ödenek ayırmamızın nedeni bu. Eğer üçte 1 yasa tasarısında sınırlama olmuş olsaydı ben de size katılırdım. Ama sınırlama... Burada bir taban var, tabanın dışında buradaki üniversite hocalarını teşvik var. Daha çok, daha iyi kazandıracak bir patent hakkı elde ederse yüzde 50 verir üniversite yönetimi.

Şimdi, sadece üniversiteyi devlet üniversiteleri olarak da düşünmeyin. Türkiye’deki üniversitelerin hemen hemen yüzde 50’ye yakını vakıf üniversitesi hâline geldi. Bu üniversiteler zaten kendilerine ek gelir kaynakları yani bu tür patentle, buluşla, üniversite-sanayi iş birliğiyle ilave kaynaklar geliştiremedikleri takdirde araştırmacı üniversite olamazlar. Onun için, buradaki asgariyi koruyarak bunu normal... Alt komisyonunda da yüzde 50 yine sınır koyalım düşüncesi ortaya çıktı. Ben sınır konulmaması ama...

Altı yüzde 22’den yüzde 33’e çıkartılıyor ve öyle serbest bırakılıyor, doğru bir anlayış olduğu kanaatimi ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Değirmendereli, son söz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Çok teşekkür ediyorum.

Bu da çok olumlu bir görüş, katılıyorum. Yani üçte 1 olmayabilir, değerine göre daha da fazla olabilir ama bizim burada esas yaklaştığımız yani dikkat çekmek istediğimiz konu, üniversitede bu buluşu yapan bölümün de, oradaki o sistemi beslemek açısından belirli bir payın oraya ayrılması anlamında. O zaman, şöyle bir şey de diyebiliriz: “Bu gelirin paylaşılmasında en az üçte 1’i buluş sahibinde kalmak üzere, diğer oran Yükseköğrenim Kurumuyla araştırma geliştirme faaliyetinde kullanılmak üzere buluşun yapıldığı bölüm, enstitü arasında paylaşılır.” Yani o bölümün altını çizmek açısından...

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Özur dilerim, o üniversiteyi yönetmek olmaz mı?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Üniversiteyi zaten buradan yönetmiyor muyuz çıkardığımız yasalarla yani?

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kacı, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, Sayın Değirmendereli’nin iki teklifinde de buluşu yapanın payının üçte 1’le sınırlandırılması var. Hâlbuki kendi görüşleri “Yüzde 50’ler seviyesine kadar buluşu yapana verelim.” şeklindeyken şimdi burada üçte 1’ini... Bu alt sınır, arkadaşlar söyledi, tekrarlayacağız ama bazı üniversiteler belki buluş yapanlara yüzde 60 veriyor diyecek, yüzde 70 veriyor diyecek. O, o öğretim üyelerini kendilerini kendi bünyesine alabilmek için. Bu bir yarışa da neden olacak. Ben bu yarışa doğru buluyorum gayret etsinler diye.

Yalnız, şunu anlayamadım: Buluş çok önemli bir buluşsa miktarı şu olacak, değilse bu olacak şeklinde, sonradan, buluş yapıldıktan sonra kişiye belli bir oran belirlenmesinin pek de normal bir uygulama olabileceğini düşünmüyorum ama kıstaslar konulabilir, buluşun şu değerinde önemli olanlarına şunu vereceğiz, bu değerinde önemde olanlarına bunu vereceğiz diyebilir ama buluş yapıldıktan sonra, bu hocaya biz fazla verelim, yüzde 30 değil de yüzde 60 verelim, 70 verelim... O zaman kayırma mı yaptın, kayırma

yapmadın mı gibi sorunlar çıkar. Yani burada kıstasların önceden belirli olması lazım ve orada belki derecelendirilerek bunlar konulabilir. O da yönetmeliğin içinde olacak hususlardır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, burada geneli üzerinde tartışılırken bu konu tartışıldı. Burada, buluşu yapan hocaya herhangi bir kısıtlama zaten yok. Hoca buluşunu yaptıktan sonra herhangi bir özel firmayla da anlaşılabilir, kendi üniversitesiyle de anlaşılabilir veya yurt dışından biriyle de anlaşılabilir. Dolayısıyla, bütün tasarruf zaten hocanın kendisinde, hocaya herhangi bir kısıtlama yok.

Hasan Bey, buyurun.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sayın Başkan, geçmiş olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HASAN ÖREN (Manisa) – Sizi sağlıklı görmek bizi mutlu ediyor.

Değerli arkadaşlarım, herhâlde buradaki söylenen olayda, Yükseköğretim Kurumu ile ilgili buluşun yapıldığı bölüm ve enstitünün de en alt birimde paylaşımı söz konusu. Geri tarafı yasada belirtilmiş, taslakta belirtilmiş. Yani bu Yükseköğrenim Kurumunda o bölümle ilgili bir tartışma var ise veya rektörün oradaki insanla bir problemi var ise bununla ilgili orada da bir alt sınır olabilir mi? Yani keyfiyeti ortadan kaldırma, buluşu yapanın ve Yükseköğrenim Kurumunun ne kadar paylaşacağı söylenmiş. Diyoruz ki: “Yönetmelikte var.” İşte bununla ilgili Yükseköğrenim Kurumuyla o enstitünün o bölümüyle ilgili en az yüzde 20’i, 30’u, 50’ini verecekse versin, 70’ini verecekse versin, ağanın eli tutulur mu, ne yapılacaksa yapılsın ama o bölümün de bir hakkının korunmasıyla ilgili düzeltilebilirse herhâlde doğru bir işlem yapılmış olur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Evet efendim, yeterli tartışma olmuştur. Hassasiyetlerinize katılıyoruz ama önergeye Hükümet katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılmıyor.

Hükümetin katılmadığı...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Niye katılmıyorlar arkadaşlar, bir açıklarlar mı, yani ezbere “katılmıyoruz” deyip, niye katılmadıklarını...

BAŞKAN – Efendim, bir saniye...

Şimdi, sen böyle bir soru sorarsan sana bu cevabı ben vereceğim.

Şimdi, arkadaşlar, şöyle, sizin hassasiyetlerinizi anlıyorum. Biz zaten üniversiteleri de rekabete açtık, bundan sonra üniversiteler birbirleriyle zaten rekabet edecekler. Dolayısıyla, araştırmacıyı bulmak, kendi üniversitesinde tutabilmek, bu çok kolay bir şey değil.

Ben kendi üniversitemden size bir örnek vereyim. Benim üniversitem, Malatya’daki üniversitem dünyanın 2’nci büyük karaciğer merkezi oldu şu anda ve biz, geçen gün bininci karaciğer naklini yaptık, şu anda Kuzey Irak, Afrika ve Avrupa dâhil birçok hastayı uçakla getiriyoruz ve bu plantasyonu yapıyoruz biz ve Malatya’da bir marka hâline getirdik. Sayın Rektör, o bölümün, bölüm başkanının ve o bölümdenkinin inanç yapısına, mezhebî yapısına, hiçbir şeye bakmadan ve hiçbirimiz bakmadan biz orayı enstitü hâline getirdik, iş adamlarını tek tek dolaştık, yaklaşık 15 trilyon parayı Hükümetten çıkardık, kalan 5 trilyona yakını da iş adamlarımızdan temin ettik ve biz kafaya koyduk, Amerika’ya yetişmek ve onu geçmek üzere bir hedef belirledik.

Yani burada üniversiteler bilimin merkezi olan yerler, bu tip çalışmalarını zaten yapacaklar, dolayısıyla onları özgür bırakmak, onların önünü açabilmek, üretim yapana, bir buluş yapana gerekirse yüzde 60, gerekirse yüzde 70... Bir pankreas kanserinin ilacını bulan bir öğretim görevlisine ben yüzde 99’unu bile veririm o payın, herhâlde kalan yüzde 1’i, yüzde 5’i, yüzde 3’ü, yüzde 15’i, yüzde 20’sini de üniversite alacak, kendisine gelir getiren alana, laboratuvara, hocalara ve bölüme yatırım yapacak, bu en tabii bir şeydir. Dolayısıyla, oradaki senatonun yönetimine ve şeye buradan kanunla hükmetmenin çok doğru olacağını düşünmüyorum.

Endişelerinizi anlıyorum, kaygılarınızı anlıyorum, ama üniversite yönetiminin de sizin kadar hassas düşüneneceği, herhangi bir üniversitenin sizin kadar hassas düşüneneceğini düşünüyorum, bu da benim âcizane görüşlerimdir.

Çok teşekkür ederim Kemal Bey.

Evet, Sayın Müsteşarım, buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; sayın vekilimizin söylediğini cevaplamak için de söylüyorum ben, “Ezberle söylenmiş” lafını, yirmi dokuz yılını üniversitede geçiren bir kişi olarak açıklamak isterim yani.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Şimdi, az önce sayın vekillerimin söylemiş olduğu, buradaki yüzde 30, yüzde 30, üçte 1, üçte 1, üçte 1 meselesi aslında çok önemli ve hassas bir şey, nereden geldiğini de üniversitede zamanını geçirmiş biri olarak anlayabiliyorum.

Önemli olan bir şey şu: Herhangi bir şekilde bir üniversitede, bir araştırma biriminde -bu birim bir araştırma merkezi olabilir, bu birim bir bölüm olabilir- yapılmış olan çalışmaların, çıkmış olan ürünün geriye dönüşü, yani nakit olarak, maddi olarak geriye dönüşü bölüme mutlaka girmesi gerekiyor, bu o konuda önemli bir hassasiyet, ama burada bütün konuşmalardan benim en azından çıkardığım şey şu: Bir sınırlama getirdiğinizde, öğretim üyesinin yapmış olduğu araştırmanın sonucu olarak elde edilen ürüne baktığınızda, belki o -az önce ifade edildi- yüzde 100'lere varacak bir rakamdır, o zaman niye yüzde 30'la sınırlayalım, bu anlamdan dolayı biz "katılmıyoruz" kelimesini kullandık.

Bir başka husus, metne ben dikkat ettiğimde şunu görüyorum: Birincisi buluş sahibinin elde edeceği gelir burada bir teminat altına alınıyor, en az ifadesiyle, iki, diğer tarafta geriye kalan, diyelim ki yüzde 70'lik kısım kaldı, bunu da yönetmelikle düzenleme işlemi yapılacak.

Yönetmelikle düzenlenecek olan kısım nedir? Geriye kalan miktar üniversitenin genel bütçesine mi gidecek, yoksa birime mi gidecek? Dolayısıyla, burada az önce söylemiş olduğumuz karşı çıkma, biraz üniversitede zaman harcamış birinin karşı çıkmasıydı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Değirmendereli...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Evet, Sayın Müsteşara teşekkür ediyorum.

Yani buna bir yanıt vermeden, hele de üniversitede çalışmış, uzun yıllar emek vermiş bir öğretim üyesi olarak bu açıklamalarından dolayı teşekkür ediyorum, ama tabii, bu açıklamayı duymadığımız ve bu derinliği bilmediğimiz için ben şey dedim, yani farklı bir niyetle bunu söylemediğimi bilmenizi isterim.

Yalnız bir şey var Sayın Başkan, Sayın Müsteşar bu bölüme, araştırmayı yapan bölüme pay ayrılmasının doğru olacağını söylüyor kendisi de, ama şunu anlıyorum ben: "Bunu biz yönetmelikte düzenleyeceğiz." diyorsunuz. Doğru mu anlıyorum?

BAŞKAN – Üniversite, yönetmeliğinde düzenleyecek.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Üniversite düzenleyecek, biz değil.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, burada "Hazırlayacağımız yönetmelikle düzenlenir." diyor ya, "Yönetmeliğe uygun olarak belirlenir." diyor. Yani siz, Sayın Müsteşarım, araştırmayı yapan bölüme bir pay ayrılmasını doğru buluyor musunuz, bulmuyor musunuz?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Onu ifade ettim zaten.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Buluyorsunuz, evet.

Yani o zaman niye bunu koymayalım o bölüme de bir pay şey olmayabilir, yüzde 30'da birleşiyoruz zaten, en az yüzde 30 dedik, yüzde 60...

BAŞKAN – Kemal Bey, onlar bulsun, biz üste para da gönderelim onlara, yeter ki bulsunlar.

Evet, teşekkür ederim.

Hükümet önergeye katılıyor mu efendim?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF DR ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42'nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir patent başvurusu ile ilgili olarak, 121'inci maddeye göre yapılacak ek patent başvurusunda, söz konusu patent başvurusunun numarası belirtilir."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluş Bütünlüğü ve Bölünmüş Başvuru

MADDE 45- Patent veya faydalı model başvurusu, tek bir buluşu veya tek bir genel buluş fikrini oluşturacak şekilde bir araya gelmiş buluşlar grubunu içerir. Bu hükme uygun olmayan başvurular, bölünmüş başvurulara ayrılır.

Başvuru sahibi işlemleri devam eden başvurusu ile ilgili olarak, bu başvuru konusunun kapsamını aşmayacak şekilde aşağıdaki şartlara ve yönetmeliğe uygun olarak bölünmüş başvuru yapabilir:

a- Patent başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru, en önceki başvuruya 62 nci madde hükmüne göre yapılan ilk bildirim tarihinden itibaren bir yılın bitimine kadar, faydalı model başvurusu sahibi tarafından yapılacak her bölünmüş başvuru ise en önceki başvurunun 160 ıncı maddenin yedinci fıkrasında belirtilen belge verilmesi kararının ilanına kadar yapılır.

b- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir patent başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren bir yıl içinde bildirim kapsamındaki buluşlara ilişkin bölünmüş başvuru yapılır.

c- Enstitü tarafından birinci fıkra hükmüne göre buluş bütünlüğü bulunmadığına karar verilen bir faydalı model başvurusundan, buluş bütünlüğü bulunmadığına ilişkin ilk bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde bölünmüş başvuru yapılır.

İlk başvuru konusunun kapsamı içinde kalmak kaydıyla, bölünmüş her başvuru için başvuru tarihi, ilk başvurunun tarihidir. İlk başvuruda rüçhan hakkı talep edilmişse bu hak bölünmüş her başvuruya da tanınır.

İkinci fıkraya ve yönetmeliğe uygun olarak yapılmayan bölünmüş başvurular işleme alınmaz."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde önerge yok.

Madde üzerinde söz talebi?

Buyurun efendim.

AIFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Burada iki hususta Avrupa Patent Sözleşmesi'nden içeride başvurular, Türkiye'de başvurular bakımından geri gidiş söz konusu olabilir. Birincisi, sürenin ilk inceleme raporunun tebliğinden başlatılması uygun olur, ama burada "ilk bildirim" deniliyor. İlk bildirimse başvuru üzerine bir ön araştırma raporu düzenleniyor, orada fazla buluş olduğunu başvuru sahibi anlayamıyor, birinci husus bu. İlk inceleme raporundan itibaren olmalı.

İkinci husus, efendim, Avrupa Patent Sözleşmesi'nde bu süre iki senedir, tasarıda bir sene olarak belirtilmiş. Avrupa Patent Sözleşmesi'ne göre bu sürenin uzatılması da tartışılıyor bu aralar. O bakımdan, en azından iki yıl olarak sürenin düzeltilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim önerileriniz için.

Bir arkadaşımız daha söz istemiş.

Kendinizi tanıtır mısınız efendim.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ CENK DAMGACIOĞLU – Sayın Başkan, bu EPC'ye uyumla ilgili olarak az önce sayın milletvekilimizin de sormuş olduğu uluslararası sözleşmelere uyum, bunda Avrupa Birliğinin kendi istisnaları var, yani her uluslararası sözleşmenin bir istisnası oluyor, kendileri bazı durumlarda EPO tarafından verilmiş patentleri...

BAŞKAN – Bu madde üzerinde konuşursanız efendim.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ CENK DAMGACIOĞLU – Evet, efendim, madde üzerinde konuşursak, yani burada uygun olduğunu düşünüyoruz sözleşmelere.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir şeyi hatırlatmakta fayda var. Biliyorum hassasiyeti, biz burada ilaç patent yasasını çıkarmıyoruz, biz burada Türk Patent Yasası'nı çıkarıyoruz. 150 milyar doların üzerinde ihracatı olan ve üretimi olan, bunun içerisinde bir yüzde 5, yüzde 10 ilacın da bulunduğu genel bir alanı düzenliyoruz. Dolayısıyla, buradaki katılımcı arkadaşların heyecanını ben anlıyorum ve bunun için biz alt komisyon ve bunun için özellikle ilaçların hassasiyeti noktasında Sağlık Komisyonu görüşmeyi talep etti ve Meclis Başkanlığı tarafından da görüşme Sağlık Komisyonunda yapıldı. Sağlık Komisyonunun bize önerileri geldi. Avrupa Birliği Komisyonu bunu görüştü, onların da önerisi geldi.

Üç, biz alt komisyon kararı olarak, alt komisyonunda bütün sektörün taraflarını ve temsilcilerini dinlemek üzere bu çalışmaların hepsini tamamladık. Orada tartışılan 3-4 tane konu var, onları burada yine tartışabiliriz, ama katılımcı arkadaşların, izleyici arkadaşların benim bu açıklamamı dikkate almalarında fayda mülhaza ediyorum.

Evet, 8'inci madde üzerinde...

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ CENK DAMGACIOĞLU – Efendim, 3'üncü defa konuştu, 1'inci maddede konuştu, 2'nci maddede konuştu, 3'üncü maddede konuştu...

BAŞKAN – Bir müsaade eder mi siniz efendim, ona ben karar veririm, siz karar veremezsiniz.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ CENK DAMGACIOĞLU – Tabii, sizin takdiriniz.

BAŞKAN – Bakın, siz oturuyorsunuz diye benim komisyon üyem buradan çıktı, gitti, size sırf yer açılın diye.

Komisyonun iyi niyetini ve ilişkilerindeki hassasiyetini ve nezaketini lütfen aynı hassasiyet ve nezakete sizler de korumaya çalışın.

Teşekkür ederim.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 46 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buluşun Açıklanması

MADDE 46- Buluş, buluş konusunun ilgili olduğu teknik alanda uzman olan bir kişi tarafından buluşun uygulanabilmesini sağlayacak şekilde yeterince açık ve tam olarak patent başvurusunda açıklanır.

Bir buluş, toplum tarafından erişilemeyen ve patent başvurusunda ilgili teknik alandaki bir uzman tarafından buluşun uygulanmasına yeterli olacak şekilde tanımlanamayan bir biyolojik materyalle ilgiliyse veya bu materyalin kullanımını içeriyorsa, bu materyalin tevdi edildiğine ilişkin yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmesi halinde, buluşun birinci fıkraya uygun olarak açıklandığı kabul edilir.

İkinci fıkraya göre tevdi edilen biyolojik materyal, tevdi kuruluşunda erişilebilir olmaktan çıkarsa; bu materyalin Budapeşte Anlaşmasına uygun şekilde yeniden tevdi edilmesi ve materyalin alındığına ilişkin tevdi kuruluşu tarafından verilen belgenin suretinin tevdi tarihinden itibaren dört ay içinde patent başvurusunun veya belgesinin numarası belirtilerek Enstitüye gönderilmesi halinde, bu erişimin kesintiye uğramadığı kabul edilir.

Buluş, genetik kaynağa veya geleneksel bilgiyle bağlantılı genetik kaynağa dayanıyorsa bu kaynağın nereden alındığına ilişkin açıklama, patent başvurusunda yönetmeliğe uygun olarak yapılır. Aksi takdirde, kaynağın bilinmediğine ilişkin bir beyanın verilmiş olduğu kabul edilir."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 51 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Rüçhan Hakkının Etkisi

MADDE 51- Rüçhan tarihi, 7 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının uygulanmasında başvuru tarihi etkisine sahip olur."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 54 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 54- Enstitü, 53 üncü madde uyarınca geri çevrilmeyen bir başvuruyu, 42 nci maddenin birinci fıkrası, 44 üncü madde ve yönetmelikte belirtilen şekli şartlara uygunluk bakımından inceler.

Başvurunun şekli şartlara uygun olmadığı anlaşılırsa, başvuru sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde eksikliği gidermesi istenir. Eksikliğin bu süre içinde giderilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun şekli şartlara uygunluk bakımından bir eksikliğin olmadığı anlaşılır veya eksiklikler süresi içinde giderilirse başvuru sahibine tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talebinde bulunması gerektiği bildirilir."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 55- Başvuru veya varsa rüçhan tarihinden itibaren on sekiz aylık sürenin dolması veya bu süre dolmadan başvuru sahibinin erken yayın talebi üzerine, patent veya faydalı model başvurusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak Bülten'de yayımlanır.

Patent başvurusunun yayımlandığı tarihten itibaren, üçüncü kişiler yönetmeliğe uygun olarak, patent başvurusuna konu olan buluşun patent verilebilirliğine ilişkin görüşlerini sunabilir. Ancak bu kişiler, bu aşamada Enstitü nezdindeki işlemlere taraf olamaz."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 56 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araştırma Talebi, Araştırma Raporunun Hazırlanması ve Yayımlanması

MADDE 56- Başvuru sahibi, 54 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak araştırma talebinde bulunur. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Başvuru sahibinin, birinci fıkra hükmüne uygun olarak araştırma talebinde bulunması durumunda, araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de yayımlanır.

Başvuru konusunun 6 ncı madde kapsamına girdiği sonucuna varılırsa veya tarifnamenin veya tüm istemlerin yeterince açık olmaması araştırma raporunun düzenlenmesini engelliyorsa, araştırma raporu düzenlenmez. Başvuru sahibinden bu konudaki itirazlarını veya başvurudaki değişikliklerini, bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde sunması istenir. Bu süre içinde itirazda bulunulmaması veya itirazın veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru reddedilir. İtirazın ve varsa yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde araştırma raporu yönetmeliğe uygun olarak düzenlenir, başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de yayımlanır."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 62 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İnceleme Talebi, İnceleme Raporunun Hazırlanması ve Patentın Verilmesi

MADDE 62- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren ücretini ödeyerek üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ek ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak incelemenin yapılmasını talep eder. Aksi takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, başvuru sahibinin inceleme talebi üzerine başvurunun ve buna ilişkin buluşun, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygunluğunu inceler.

Başvurunun veya buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı tespit edilirse başvuru sahibine, yönetmeliğe uygun olarak görüşlerini sunması ve başvurunun kapsamını aşmaması şartıyla değişiklikler yapması konusunda bildirim yapılır ve gerekli görüldükçe bu tür bildirimler tekrarlanır. Ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı, üçten fazla olamaz.

Başvuru sahibine üçüncü fıkrada belirtilen bildirimlere görüş sunması veya değişiklik yapabilmesi için bildirim tarihinden itibaren üç aylık süre veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklenmek üzere üç aylık ek süre tanınır. Bu süre içinde görüş bildirilmediği veya değişiklik yapılmadığı takdirde başvuru geri çekilmiş sayılır.

Enstitü, yaptığı inceleme sonucunda yönetmeliğe uygun olarak inceleme raporu düzenler. İnceleme raporunda, başvuru ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olduğu belirtilmişse patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bülten'de ilan edilir ve patent yayımlanır. İnceleme raporuna göre patentin verilebilmesi için değişiklik yapılmasının gerekli olduğu durumda bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde değişikliklerin yapılması istenir. Yapılan değişikliklerin kabul edilmesi halinde patentin verilmesine karar verilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir, Bülten'de ilan edilir ve patent yayımlanır. Değişikliklerin yapılmaması veya yapılan değişikliklerin Enstitü tarafından kabul edilmemesi halinde başvuru geri çekilmiş sayılır, bu

karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de ilan edilir. Patentın verilmesine ilişkin ilandan sonra talep edilmesi ve belge düzenleme ücretinin ödenmesi hâlinde, düzenlenen belge patent sahibine gönderilir.

İnceleme raporunda, başvurunun ve buna ilişkin buluşun bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun olmadığı belirtilmişse Enstitü tarafından başvuru reddedilir, bu karar başvuru sahibine bildirilir ve Bülten'de ilan edilir."

BAŞKAN – Madde 14’ te bir önerge var...

KOMİSYON UZMANI – Efendim, alt komisyondaki metne bir madde daha ilave ettiğimiz için silsile değişti, o yüzden 15’inci madde.

BAŞKAN – Öyle mi, peki.

Sayın Kemal Değirmendereli, burada bir önergeniz var, bunu 15 olarak düzeltirsiniz...

Evet, arkadaşlar, elinizde bulunan 14’ üncü madde önergesi, aslında alt komisyon raporunda 15’inci madde olduğundan onu “15” diye düzeltirsiniz, 17’yi de “18” olarak düzeltirsiniz... Önünüzde iki tane önerge var, biri “14’ üncü madde” diyor, o 15 olacak, diğeri de “17” yazıyor, 18 olacak.

Doğru mudur Sayın Değirmendereli?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Evet, evet.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

14’ üncü madde üzerinde söz talebi?

Buyurun, çok kısa lütfen, madde üzerinde.

AIFD SÖZCÜSÜ AV MEHMET GÜN – Efendim, patent başvurularının patentlenebilir olup olmadığının anlaşılması konusunda başvuru sahibi, buluş sahibi ile enstitü arasında yapılacak iletişimin sınırlandırılması işin doğasına uygun olmuyor. Nitekim Yargıtay kararıyla da Ankara Fikrî Sınai Haklar Mahkemesinin kararıyla da bunun uygun olmadığı ve yeterli sayıda iletişimin olması gerektiği söylendi. O bakımdan, tasarının 2’nci fıkrasına eklenen son cümlenin, şöyle diyor efendim “...ancak bu kapsamda yapılacak bildirimlerin sayısı üçten fazla olamaz.” Bu üçle sınırlandırma meselesinin doğru olmadığını zaten mahkemelerimiz belirlemişti, bu eklemenin çıkartılmasının uygun olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Patent Başkanımız, buyurun.

Bu konuyla alakalı bir mahkeme kararınız var mı?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet efendim.

Sayın Başkanım, bu konu alt komisyonda da görüşüldü ve biz de bunun böyle bir sınırlama olmaması yönünde görüş bildirmiştik alt komisyonda, fakat sonuçta alt komisyonun verdiği karar neticesinde böyle bir uzlaşma sağlandı, biz konuyu tekrar irdeledik ve bu üç bildirimde de yönetmelikle bunun çözülebileceğini düşünerek bu şekliyle...

BAŞKAN – Sizin yönetim açınızdan bir problem yok.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yani uygun olabileceğine karar verdik, bir sorunumuz yok şu anda bu maddeyle ilgili.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

14’ üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 62 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"İtiraz ve İtirazın İncelenmesi

MADDE 62/A- Üçüncü kişiler, patentin verilmesi kararının Bültende ilanından itibaren altı ay içinde ücretini ödeyerek söz konusu patente;

a- Patent konusunun, 5 inci ila 10 uncu maddelere göre patent verilebilirlik şartlarını taşımadığı,

b- Buluşun 46 ncı madde hükmü uyarınca yeterince açıklanmadığı.

c- Patent konusunun, başvurunun ilk halinin kapsamını aştığı veya patentin 45 inci maddeye göre yapılan bölünmüş başvuruya veya 12 nci maddeye göre yapılan bir başvuruya dayanması durumunda en önceki başvurunun ilk hâlinin kapsamını aştığı, gerekçelerinden en az birini ileri sürerek, yönetmeliğe uygun olarak, itiraz edebilir.

İtiraza ilişkin ücretin birinci fıkrada belirtilen süre içinde ödenmemesi veya itirazın yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak yapılmaması halinde itiraz yapılmamış sayılır.

İtiraz yapılmaması veya itirazın yapılmamış sayılması durumunda, patentin verilmesi hakkındaki karar kesinleşir ve nihai karar Bülten’de ilan edilir.

Enstitü, yapılan itirazı patent sahibine bildirir. Patent sahibi bu bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde veya bu süre içinde talep edilmesi ve ilgili ücretin ödenmesi halinde bu süreye eklemek üzere üç aylık ek süre içinde yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak görüşlerini sunabilir veya patentte değişiklikler yapabilir. İtiraz, patent sahibinin görüşleri ve patentte değişiklik talepleri de dikkate alınarak, Kurul tarafından incelenir.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş hâlinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun olduğu görüşündeyse patentin veya varsa değiştirilmiş hâlinin devamına, uygun olmadığı görüşündeyse patentin iptaline karar verir. Patentın iptali üzerine patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

Kurul, patentin veya değiştirilmiş hâlinin bu Kanun Hükmünde Kararnameye kısmen uygun olduğu görüşündeyse, patentin bu kısım itibarıyla devamına karar vererek patent sahibinden bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde ve yönetmelikte belirtilen şartlara uygun olarak değişiklik yapmasını ister. Söz konusu değişikliğin yapılmaması veya yapılan değişikliğin kabul edilmemesi halinde patent iptal edilir ve patent hakkında 131 inci madde hükümleri uygulanır.

İtiraz sonucunda verilen nihai karar Bülten’de ilan edilir.

Enstitü, beşinci ve altıncı fıkra uyarınca patentin değiştirilmiş haliyle devamına karar vermişse, patentin değiştirilmiş halini Bülten’de yayımlar."

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/756) esas numaralı kanun tasarısının çerçeve 15. maddesinin 1. fıkrasında bulunan "altı" ibaresinin "dokuz" olarak değiştirilmesini, 5. fıkrasında "kurul tarafından" ibarelerinden sonra gelmek üzere "en fazla altı ay içinde" ifadesinin eklenmesini ve "incelenir" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve karara bağlanır." ibarelerinin eklenmesini,

Aşağıda bulunan yeni 10, 11 ve 12. fıkraların madde metnine eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"8/1/2004 tarihli ve 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun’da tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürün ile yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği üretim materyalini, yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme, takas edebilme veya paylaşabilme hakkı vardır. Bu hak, 5042 sayılı Kanun hükümlerine tabidir. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atıf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde ambalajlayıp satma hakkını vermez."

"Çiftçinin, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli damızlık ya da diğer hayvan üreme materyalini; tarım amaçlı kullanma hakkı vardır. Bu hak, çiftçinin tarım etkinliğini sürdürme amacıyla hayvan ya da diğer hayvan üreme materyalinin üretilmesini kapsar. Ayrıca, bu hak, çiftçinin; üretilen üreme materyalini saklayabilmesini, kullanabilmesini, takas edebilmesini, paylaşabilmesini veya satabilmesini kapsar. Ancak bu hak, küçük çiftçiye; ikinci veya devam eden nesil ürünleri patent sahibinden aldığı şekilde veya ona atıf yapacak şekilde veya onun ürününü çağrıştıracak şekilde satma hakkını vermez."

"Bu maddenin ikinci fıkrası, dördüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen konularda uygulanmaz."

BAŞKAN – Evet, gerekçe mi Sayın Değirmendereli?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, olur mu!

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Başkanım, bunun (5)’inci fıkra değil de sanki (4)’üncü fıkra olması lazım.

BAŞKAN – Bir dinleyelim efendim, sonra soralım.

Peki, buyurun Sayın Değirmendereli.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Değerli arkadaşlar, burada temel olan, bu, tamam, "altı" ibaresinin "dokuz" olarak değişmesini talep ediyoruz. Yani bu ödemede kolaylık anlamında böyle bir süre uzatımı, ama bir önemli olan konu da bu (5)’inci

fıkırada, kurul tarafından yapılan incelemenin altı ay içerisinde sonuçlanması. Bunu alt komisyonda da tartıştık, hep kurul, karar, işte şu kadar süre veriyor, ama kendisiyle ilgili bir sorumluluk alanında ucu açık bırakılıyor, bu ucu açık olmasın, altı aylık süre içerisinde de bu incelemeler yapılsın önerisi. Yani alt komisyonda da böyle bir şey olmuş idi. Yani bunu tartışalım üst komisyonda dedik, o nedenle bunları yeniden gündeme getirdik.

Şimdi, esas burada çok önemli olan bir konu, değerli arkadaşlar, biraz önce konuştuğumuz, bu tohum ve cinsler de patent kapsamına alınmasını diye önermiştik, bu kabul görmedi, ama bunu giderecek...

Yani buradaki bizim endişemiz neydi? Buradaki endişemiz, çiftçimizin mağduriyeti. Nasıl mağduriyeti? Burada örneklerini de verdiğim o uluslararası tohumculuk şirketlerinin kendi tohumları üstünden yeni bir ürün, tohumluk verilmesi durumunda, tohumun ekilmesi durumunda, bu eken çiftçilerden tazminat talebi olacak, bu endişeyle bu tohumlar da patent kapsamına alınmasını dedik, ama patent kapsamına alındığı durumda, bu çok önemli arkadaşlar, yani lütfen, gerçekten çok çok kritik bir madde, yani küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde, patent sahibi tarafından ya da onun izniyle satılan ya da başka bir ticari yolla sağlanan patentli bir ürünle yaptığı üretim sonucunda ortaya çıkan üründen elde edeceği üretim materyalini, yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme, takas edebilme veya paylaşabilme hakkının altını çiziyoruz burada. Ama satma hakkını, ambalajlayıp satma hakkını dışarıda tutuyoruz. Yani spekülatif bir şey olmadan ama kendi tarlasında üretimiyle ilgili olarak bu imkânın verilmesi çok önemli. Yoksa eğer biz bu yasa görüşmelerinde bunu buraya dercetmezsek hakikaten -biraz önce örneklerini verdim- Hindistan'daki pamuk üreticisi gibi, Amerika'daki birçok üretici gibi o uluslararası devlerin müdahalesi altında Türk çiftçisini çok zor duruma düşürmüş oluruz. Aynı şekilde hayvancılık tarafıyla ilgili olarak bu hakların devamını içeriyor diğer madde de. Yani ben bunun gerçekten çok önemli, bu eksiklikleri giderici yani Türk çiftçisinin geleceğinin ipotek altına alınmamasıyla ilgili bir maddeyi oylayacağız burada. Ben bütün arkadaşlarımızın bunda gerekli sorumluluğu gösterecekleri inancını taşıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zeybekçi, buyurun.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben önergede birinci bölümdeki “5. fıkrasında ‘kurul tarafından’” diye başlayan ve süre koyan kısımlarını kurumun yani Hükümetin görüşleri doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğine ben şahsen katılıyorum yani onlara bırakıyorum. Ama önergenin içindeki bu küçük çiftçinin korunmasıyla ilgili bölümün bence tartışılması gerektiğine, bunu görüşmemiz gerektiğine inanıyorum.

Yalnız, önergedeki önerilen kısımlarda “Yine kendi işlediği arazisinde yapacağı yeni üretimler için saklayabilme, kullanabilme, ekebilme, yeniden ekebilme”ye kadarki kısma katılıyorum. Ondan sonraki “takas edebilme veya paylaşabilme hakkı” kısmına da katılmadığımı yani önergenin o bölümlerine kadar katıldığımı, ondan sonraki kısımlarına katılmadığımı...

Yine, hayvancılıkla ilgili bölümlerde de aynı şekilde o bölümlere kadar olan kısmın -küçük çiftçinin- yani burada tabii ki Komisyon tarafından uygun görülürse korunabilmesi açısından masum bir istek, talep ve uygun bir talep olarak görülebilme imkânı olduğu görüşümdedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkan, bu maddede yani çiftçiler ipotek altına alınmıyor, aslında tam tersine, şu anda uygulamada bununla ilgili bir sıkıntı da gözüküyor. Herkes bu işlemleri yapabiliyor, satabiliyor hatta. Dolayısıyla daha serbest bırakılması, daha özgür bırakılması ve kanunla bunların sınırlandırılmaması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kacı, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Önergede “Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İstahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanunda tanımlanan küçük çiftçinin kendi işlediği arazisinde” diye başlayan kısım bitkiyle alakalı. Ondan sonraki kısım da hayvancılıkla, hayvanla alakalı.

Zaten bizim tasarımızda hayvancılıkla alakalı bir sınırlandırma getirilmediği için bu son paragrafın gerekli olmadığını düşünüyorum. Ama bitkiyle ilgili kısım için de öğrenmek istiyorum: Yani bu tohumlardan aldığımız zaman, bunu ekip yeniden ürettiğimiz bitkiden tohum elde edebilme imkânımız var mı? Varsa, bunu elbette ki tekrar tekrar ekip kullanabilme hakkı olmalı. İlk

alışta, patentli olarak üretilmiş paketleri satın aldı, o patentin değerini de ödedi. Eğer o patent sahibi tekrar bundan ürün elde edemeyecek gibi bir yapı yaptıysa zaten bundan bir şey çıkmaz. Ama çıkıyorsa yani yeni bir tohum elde edebiliyorsa onu tekrar ekebilir, tekrar ekebilir, tekrar ekebilir. Bence yani bunun takasında da sakınca olmamalı, bölüşülmesinde de sakınca olmamalı. Ama yine zaten arkasından şunu söylüyorsunuz: Aldığı marka ile paketleyip satma gibi bir şey, elbette ki bu yasak olmalı. Yani ben bu paragrafta katılıyorum ama zaten olamıyor diyorsanız onu öğrenmek isterim.

BAŞKAN – Sayın Üzülmez, buyurun.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Şimdi, ben de Kemal Bey'in önergesinin ilk paragrafına katılıyorum. Burada şu var: Üretti, tohumluk yaptı, bir daha üretti, bir daha üretti, bunu satamayacak olursa ne yapacak bunu?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – O markayla satamayacak.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – O markayla satmasın ama bu ürünün değerlendirilmesi gerekir.

BAŞKAN – Bu konuda Patentten bir açıklama alalım, onun üzerinden daha sağlıklı gideriz.

Buyurun.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, bu konuyla ilgili olarak önce maddenin yeriyile ilgili birkaç şey oldu, o konuda bizim de görüşümüz: İlgili yer olarak şu anda bu çerçeve kanunda olmayan 551 sayılı Kanun'un 73'üncü maddesi var. Bu "Patentten Doğan Hakkın Kapsamı" maddesi. Yani şu anda kanun tasarısında olmayan, 551'de olan, yürürlükte olan yeri burası aslında yer olarak, eklenmesi bakımından teklif edilecek olan yer burası. Bizim orijinal metinde de yani daha doğrusu Başbakanlığa sunulan metinde de bu şekilde vardı. Bu, zaten, sayın vekilimin gerekçesinde EPC diyor ama burada herhâlde küçük bir düzeltme yapmakta fayda var. Bu AB ile 9844 sayılı Direktif'in bir koşulu, EPC'yle ilgili değil bu, 9844 sayılı direktifle ilgili. Biliyorsunuz, 7'nci fasıl açılmış olan fasıl şu anda, müzakere devam ediyor. 9844 sayılı Direktif'in toplam 18 maddesi var. Bu 18 maddeden -Ekonomi Koordinasyon Kurulunda görüşüldü- 5'inin bizimle ilgisi yok yani üye olduktan sonra uymak gerekiyor. Geriye 13 madde kalıyor bu direktiften. Bu 13 maddenin 4 tanesine tam uyum sağladık, 3 tanesine kısmen uyum sağladık, 6 tanesine de uyum sağlamadık. 6 maddeden 1 tanesi şu anda bu. Orijinal metinde vardı.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Uyum sağlamadığımız metinde mi bu?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet, bunu hiç almadık.

6 tane madde, 5 tane daha başka madde var uyum sağlamadığımız, bu da 6'ncı madde, 1 tanesi de bu. İlk başta tasarıda vardı, uyum sağlayalım fakat sayın vekilimin yazdığı metnin aynısı değil, orijinal ifade daha değişik şu anda ve az önce ifade edildiği üzere bu satışları kapsamayan bir şekilde bir metin. Elimizde var şu anda, okuyabilirim. Daha sonra da Tarım Bakanlığı ile yapılan görüşmeler neticesinde bu konuda yani 9844'e, buraya satış falan ifadelerini koyduğumuz zaman...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayvancılığı mı konuşuyoruz, bitkiyi mi konuşuyoruz?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – İki de aynı, ikisi de iki paragraf olarak var zaten. Direktifin içinde ikisi iki ayrı olarak paragraf olarak giriyor. Zaten vekilimin şeyinde de aynı şekilde bunlar var.

Sonuçta, bu şekilde satış işi olarak girince... Çünkü şöyle diyor: "Ancak bu hak ticari üretim faaliyeti amaçlı bir satış kapsamaz." Buradaki konuyu çok özetleyelim: Tarımsal açıdan hem de hayvancılık açısından şunu diyor: Küçük çiftçi patentli bir şeyi alır kullanır, hayvanı kullanır; kendi çiftliği için işte sütünü artırır, kullanır ama bunun sonu, ancak bu hak ticari üretim faaliyeti amaçlı bir satış kapsamaz. Yani bunu siz bir ticari şeye dönüştüremezsiniz yani yavrudadıklarında bunları başkasına satamazsınız. Bu noktada Tarım Bakanlığı ile uzlaşa sağlayamadığımız için bu şeyin tamamını, daha önce 5 olan -biyoteknolojik gerekliliğe uyum maddesi- uyulmayan maddeleri 6'ya çıkardık. Dedik buna da uymayalım ve böylece ortak bir konsensüsle buraya geldi bu madde.

Sonuç olarak, şu anda sayın vekilimin önermiş olduğu şekliyle beraber, bunun bu direktife uyum değil, uyumsuzluk olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki, şöyle bir şey sorsam cevabını alabilir miyim: Şu anda, daha doğrusu böyle bir önerge gelmeden evvel – Sayın Değirmendereli'ye de size de sorayım- küçük çiftçilerimizin veya çiftçilerimiz bu konuyla ilgili şu anda herhangi bir sıkıntıları var mı?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şu anda bize intikal eden yok yani uygulamada herhangi bir değişiklik getirmiyoruz.

BAŞKAN – Peki, getirdiğimiz tasarıda küçük çiftçileri bir çerçeve altına alan ve kısıtlayan bir konu var mı şu anda bu konularla alakalı?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yok, diğer maddeyle ilgili yok.

BAŞKAN – Neresi var?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Yani patentli olunca...

BAŞKAN – Hayır. Şu anda var mı?

Yani biz şu anda çiftlerimizi ipotek altına alan veyahut da çiftçilerimizi sınırlandıran, etrafını çizen herhangi bir maddemiz var mı onların aleyhine olan?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yok efendim, yok şu anda.

BAŞKAN – Yani dolayısıyla şimdiye kadar çiftçilerimiz nasıl davranıyorsa, nasıl devam ediyorsa bundan sonra da öyle devam edecekler mi?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Edemeyecek.

BAŞKAN – Niye? Biz kanunda onların aleyhine bir şey mi getirdik?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bir şey yapmıyoruz, yok.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – 2'nci maddede tohumu patentledik.

BAŞKAN – Tohum ayrı bir şey. Tohumda bizim de tohum bankamız var, bizim de patentlerimiz...

Bu konuyu biraz açalım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şimdi, efendim, bu bahsettiğiniz direktif patentle ilgili sözleşmedeki direktif mi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hayır, AB ile müzakere direktifi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Patentle ilgili sözleşmede değil, ona aykırılık değil bu iş. Bu işte Avrupa Birliği uyum meselesine aykırılık yapıyoruz. Ama bu arada birisi... Biz bunu boş bırakırsak, bu kısmı boş bırakırsak bununla karşılaşır mıyız: Bu ürün sahiplerinden bir tanesi gidip, patente müracaat edip "Bu iş patent işi idi ve bundan dolayı da bu mevzuatına Türkiye Cumhuriyeti bunu koymadı ama bu patent işinde olan bir şey bu. Dolayısıyla buradan tazminat istiyorum." diyebilir mi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, yani, bugün için ne diyorsa yasa çıktıktan sonra aynı şeyi söyler şu an için. Sayın Başkanım söylediği gibi, biz yasayla, başka bir maddeyle bir sınırlama, hiçbir şey getirmiyoruz, mevcut durum devam ediyor şu anda. Tıpkı diğer 5 tane maddeyi eklemediğimiz gibi. Şimdi, toplam 6 maddeye uyum sağlamadık, o şekilde karar aldık Bakanlar Kurulunda. Biz dedik "Biyoteknik buluşlara -o da Sağlık Bakanlığımızın şeyiyle beraber- yüzde 90 uyum sağlayalım." böyle bir uzlaşma oldu. İlk başta bu vardı, daha sonra Tarım Bakanlığıyla... Uzlaşmadığımız madde sayısını 5'ten 6'ya çıkarmış olduk. Yasanın çıktığı zamanki durumla dün arasında hiçbir fark yok şu anda ama teorik olarak var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bir de şunu cevaplandırır mısınız: Diyelim ki kanuna böyle yazdık. Bu aykırı oldu onlara, gittiler, müracaat ettiler. Dediler ki: "Türkiye Cumhuriyeti bize, yaptığı sözleşmeye uygun olmayan kanun çıkardı." O, devlete gelecek bir yükümlülüktür, değil mi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ama biz bu meydana boş bıraktığımız zaman bir üreticiye bu yükümlülüğü yükleyebilirler mi? Mevzuatta yazmamış olabilir ama Avrupa'nın sözleşmelerinde bu var. Öyleyse bunu sen tazmin edeceksin diye vatandaşa direkt gider mi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, şu şekilde Sayın Başkanım: Tabii, şu anda böyle bir olay olmadı, biz bir şeyi değiştirmiyoruz ama teorik olarak...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Diyebilir mi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Diyebilir sonuçta bir şekilde yarın için fakat buradaki konu şu: Biz eğer -zaten anlaşma sağlanamama noktası bu- bu şekilde geçirirsek bu direktife uyum olmaz. Bunun sonucu şu olur: Bu AB ilerleme raporuna direktife uyumsuzluk olarak yansır yani daha doğrusu aykırı bir hüküm olarak yansır. Hâlbuki AB Komisyonunda bu görüşüldü şu anda ve bu şekilde orada kabul edildi. Tekrar oraya dönmek belki gerekebilir çünkü orada AB ile uyumlu olduğu için, en azından şu anda uyumsuzluk olmadığı için, öyle söyleyelim. Eksik uyum şu anda, biz 6 maddeye eksik uyum sağladık. Bunu bu şekilde geçirirsek aykırı bir şey yani direktife aykırı bir hüküm çıkarmış oluruz, AB ilerleme raporuna o şekilde yansır. Ama dediğiniz gibi yani teorik olarak dün olmayan bir şey, bundan diyelim üç sene sonra "Benim patentli şeyimi ihlal ediyorsun." şeklinde bir şey olabilir teorik olarak. Ama biz bir şeyi şu an için değiştirmiyoruz. Bunun doğasında şu var, diyor ki: "Patentli ürünü, hayvanı kullan ama bununla ticaret yapma." Şimdi, kurum olarak ya bu şekilde koymamız gerekiyor, o zaman...

BAŞKAN – Dünyada patentli bir hayvan var mı?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şu anda yok.

BAŞKAN – Olmayan bir şeyi niye tartışıyorsunuz...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Olmaz mı? Montofonlarda var.

BAŞKAN - Hayvanda yok.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Ülkemizde yok, ülkemizde böyle bir patent yok, eksik söyledim Sayın Başkanım.

Bu konu bu şekilde Sayın Başkanım. Ülkemizde belli bir patent yok, dünyada da genelde domuzlarla ilgili alınmış birkaç patent var. Ülkemizde de böyle geçerli bir patent yok, bütün şu anki konu bu.

BAŞKAN – Peki efendim.

Söz talepleri var, kısa kısa veriyorum.

Sayın Öztürk, buyurun.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Avrupa Birliği, direktiflerin, aynen o çıkarılan direktiflerin bir ülkede uygulanmasını istemiyor, ülkenin şartlarına göre düzenlenmesini istiyor, bir.

İkincisi, dediğiniz gibi, bu tamamen tersi bir uygulama olur.

Üçüncüsü de biz enerji toplantısına katılmıştık, sayın vekillerim bilir. Orada enerjiyle ilgili faslın neden açılmadığını, teknik olarak Türkiye'nin bütün bunları sağladığını söylediğimizde "Bu bir siyasi karar, teknik değil." demişlerdi. Dolayısıyla yani bir şey eklemeye gerek yok burada, zaten uygulamada problem yok.

BAŞKAN – Karar mercisi bu masadır.

Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Şimdi, ben, Değerli Başkanım şunu sormak istiyorum: Yani önerge sahibimizin amacına... Şu anda bir çiftçi patentli bir tohum olarak üretti; üretimini yaptı, hasadını yaptı, sonra tohumluk ayırdı, yine ekmeye devam etti veyahut da kendi arazisini, sahibi olduğu arazileri ekmeye devam etti. Bununla ilgili mevcut bu önergeyi eğer işleme almazsak bu çiftçinin başına hiçbir şey gelmeyecek mi? Bu bir.

İkincisi de şu: Biz Avrupa Birliği ile uyumda tarımla ilgili bir uyumu görüştük, tarımla ilgili bir başlık altında bunları götürdük. Burada patente böyle bir şey koymamız, bir pencere açmamız yani böyle bir rahatlık sağlamamız doğrudan orada yani tarıma şey alınır mı? Yoksa patent uygulamaları içinde yani bu patent Avrupa Birliğiyle görüşmelerde hangi başlık altına girer bilmiyorum da orada mı değerlendirilir? Şu anda o çiftçi zaten bu işi yapabilir hâldeyse uyandırmanın bir anlamı yok, devam etsin öyle demeye getiriyorsunuz herhâlde.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet, öyle düşünüyoruz biz.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – İkincisi de tarımla ilgili; o iki sorum vardı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bir de ben bir soru ekleyeyim: Yani ben bilmiyorum ama sormak için yani bilen bir arkadaş... O patentli tohumları ekiyorsunuz, onlardan tekrar tohum ayırıyorsunuz ama bir daha diktiğinizde aynı verimi alamıyorsunuz. Dolayısıyla böyle ikinci bir defa kullanma hakkınız zaten yok yani bazılarında var bazılarında yok. Böyle bir şey de duymuştum.

Buyurun.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Sayın vekilimin sormuş olduğu soruyla ilgili, şu anda teorik olarak böyle bir şey var tabii. Sonuçta yani diyelim yarın biri bir patentle ilgili gelip de bir çiftçiye, küçük çiftçiye "Benim patentli şeyi mi kullanıyorsun." Bunun garantisi düne kadar olmadı yani yasa da bir değişiklik olmuyor. Fakat temelde şöyle bir şey var: Bence burada konuştuğumuz konu, bunun direktife uyumu yani o yönüyle bakmamak lazım. Şöyle bir şey denebilir örnek olarak: Yani küçük çiftçi veya işte şeyde patent koruması Türkiye'de yoktur. Bence bunu bu şekilde demekle böyle uzatarak... Arada bir fark yoktur. Yani bu metinlere uymak zorunda değiliz. Sonuçtaki o ifade... Yani biz burada ticari bir şey kattığımız anda zaten patent koruması yok demektir bu. O zaman zaten patent koruması yoksa bu direktife uyum da değildir. O zaman o noktada...

ÜNAL KACIR (İstanbul)- Tohumları patent korumasına almadık mı?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Aldık tabii ki.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tohumlar patent korumasında var. Niye aldık? Orayla uyum sağlasın diye, mecbur olduğumuz için aldık, çok hoşumuza gittiği için değil. O zaman, şimdi, burada, o tohumdan tekrar bir ürün elde ediliyorsa, bu ürünü tohum olarak kullanıp bir daha ürün elde edebiliyorsa buna karışmaması lazım ya, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Kimsenin karıştığı yok ki.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Sayın Vekilim, zaten buradaki konu bu. İstisna diyor ki: “O patentli tohumu veya hayvanı kullan.” problem yok. Ama ondan yeni tohum üreterek, yeni hayvan satarak para kazanma, kendin kullan diyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hayır, hayır. Neyi kullanacağız? Domates ürettim, satacağım domatesi, ne yapacağım, yiyeceğim mi yani?

BAŞKAN – Ünal Bey, özür dilerim. Domatesi satabiliyorsunuz ama domates tohumu olarak aynısını taklit edip domates tohumu olarak satamıyorsunuz. Domatesi satıyorsunuz, ekiyorsunuz, domates tohumu olarak satamıyorsunuz.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Domatesi bir daha, bir daha ekiliyor musun?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Ekemiyorsun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Aynı markayla paketleyip satamazsınız ama... Olur mu öyle şey ya?

BAŞKAN – Bir saniye, daha müşahhaslaştıralım, herkesin kafası netleşsin.

Hayvan kısmını anladık, o zaten yok, geçtik.

Sayın Patent Başkanım, şimdi ben tohum aldım, patentli bir tohum aldım, ekтім ve domatesi ürettim. O domatesin bir kısmını pazarda sattım, hiçbir problem yok. Bir kısmını da tohumluk olarak ayırdım, onun çekirdeğini tekrar ertesi sene bir daha ekтім, ekebilir miyim?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Sorun yok, ekebilirsiniz.

BAŞKAN – Ekebilir miyim? Sorun yok mu?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bu maddeye göre yok yani doğru yazarsak yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sen ekersen herkes eker, nereden, kim bilecek?

BAŞKAN – Bir dakika... Bunu bir daha ekтім, bir daha ürettim, götürdüm gene sattım, gene bir problem yok.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – V ar.

BAŞKAN – Sayın Değirmendereli... Efendim, evet yani bu konuda bir uzman arkadaşımız, buyurun.

Şunu bir netleştirelim, kafamız net olsun.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ – Söylemek istediğim sadece şu: Bu sadece bir patent meselesi değil. Tohumun ve türün korunması sadece patent meselesi değil. Biliyorsunuz, Türkiye'nin taraf olduğu bir UPOV Anlaşması var, bitki türlerinin korunmasına yönelik UPOV Anlaşması var ve yeni bitki türlerinin korunması bu anlaşmaya göre Türkiye'de mümkün ve korunuyor. Yani bahsettiğimiz domates türleri, mandalina türleri, vesaire şu anda bu anlaşma çerçevesinde zaten korunuyor, patentten bağlantısız olarak. Bu çerçevede adam domatesi ürettiği zaman kendi tarlasında, tabii ki o domatesten itibaren tekrar domatesi üretebilir, türden itibaren.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Yapamıyor Hocam, niye öyle diyorsun? Yani şimdi yapmayın, yanlış...

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye... Dinleyelim.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ – Patentten bahsetmiyoruz, bitki türünden bahsediyoruz. O koruma... O anlaşmaya göre -Mehmet Bey beni düzelttin yanlış bir şey söylüyörsam- bunu yapabilir. Dolayısıyla burada?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Neyi yapabilir?

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ – Domatesi, diyelim o bitki türünü kullanıyor adam, aldı, kullanıyor. Pekâla da onu kullanmaya devam edebilir, bunu engelleyen bir şey yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ekti, bir daha ekti, bir daha ekti. Çıkan tohumu kardeşime verdim.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Benim bildiğim verebilir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Kardeşime veriysem amcamın oğluna da verdim.

BAŞKAN – Verir efendim, bir mahzuru yok.

Peki, teşekkür ederiz.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Dolayısıyla konuyu iki temelde konuşmak lazım.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Siz patente göre demiyorsunuz.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Ben patente göre demiyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Öbür yasaya göre verilebilir diyorsunuz.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Öbür anlaşmaya göre.

BAŞKAN – Pardon, bir saniye... Şurada bir uzman arkadaşımız daha var.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Bir şey daha söyleyebilir miyim Başkanım, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

AIPPI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AYDIN DERİŞ - Bir anlaşma daha var. O da sayın milletvekili mi düşündüren hususların bir tanesine atıfta bulunuyor. O da genetik kaynakların korunmasına yönelik bir anlaşma var, Biyoçeşitlilik Anlaşması. Bunun da bir protokolü var, "Cartagena Protokolü." Biyoçeşitlilik Anlaşması'nın temeli, sizin ülke olarak kendi genetik kaynaklarınızın üstünde hükümran olduğunuzu esas alır ve o genetik kaynakların kullanımını siz ancak izin verirsiniz mümkün kılar. Daha da ötesi Cartagena Protokolü ilaveten bu kaynakların kullanılmasıyla elde edilen ürünler varsa –ki bu illa tarım ürünü olmayabilir, kozmetik de olabilir, ilaç da olabilir, ne bileyim, herhangi bir şey olabilir- oradan itibaren elde edilecek gelirin paylaşılması esasını da kapsar. Sadece bilgimize.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

Nevzat Bey, şimdiye kadar neredin?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Dinliyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi ben de söyleyecektim, diyecektim ki: "Bu iş Tarım Bakanlığının işi."

Niye bizi bu kadar uğraştırdın? Şunu bir anlat bize.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Müsaadenizle, netleşmesi için izah edelim.

Şimdi, bitkisel üretimle ilgili yani tohumlarla, fideyle, fidanla ve çeşitle ilgili ana düzenleme, bir çeşidin tescili ve onu geliştiren kişinin, araştırmacının ıslahçı olarak kabul edilip ıslahçı haklarının korunmasına dayanır. Bu, 5042 sayılı Kanun'la düzenlenmiştir. Burada kısaca tarif şu: Ülkemizde bulunan herhangi bir bitki çeşidini, tohum veya başka üretim materyalini önce kayıt altına almanız gerekiyor, beyefendinin bahsettiği gibi UPOV Anlaşması'na göre. Yani bu çeşidin özelliği şudur şudur diye ispat ediyorsunuz, daha sonra bunu tescil ediyorsunuz. Bunu geliştiren kişiyi de onu geliştirmesi aşamasında emeği varsa ıslahçı olarak onu kaydediyorsunuz ve şu anda bitkisel üretim materyalinin dolaşımını, ticaretini yani fikrî mülkiyet haklarını düzenleyen kanun bu. Bu kanun klasik yollarla elde edilmiş veya doğada toplanmış ve bunun ticari bir meta olarak piyasaya arzını sağlamış olan kişilere onun satışından kaynaklanan gelirden pay vermeyi amaçlıyor. Bu patente aynı şey değil çünkü patente siz onun kullanımını sınırlıyorsunuz ama ıslahçı haklarında bunu sınırlamıyorsunuz. Sadece kim kullanırsa kullansın o tohumu, onu geliştirenin emeğine karşılık bir pay verilmesini düzenliyorsunuz. Dolayısıyla, bizim ülkemizde şu anda...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İlk tohuma verilen payın dışında sonrakilere de mi pay verilecek?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Hayır. Çiftçi alıp kendisi üretirse ticari bir meta olarak, tohumluk olarak satmadığı sürece böyle bir sorumluluğu yok. Zaten tohumculuk yapabilmesi için de 5553 sayılı Kanun kapsamında üretici izin belgesi alması gerekir. Burada da bir tohumu üretmek için Türkiye'de tescilli bir tohumu üretmek zorundadır. Burada yerli çeşitlerimiz üretilemez anlamına gelmiyor, yerli çeşitlerimiz de üretilebilir. Fakat onu tescil edip hangi çeşit olduğunun, özelliklerinin ne olduğunun, ne tür bir katma değer yarattığının ve sahibinin kim olduğunun kayda geçirilmesi açısından gerekiyor bu. Bunu yaptığı zaman, şu anda Türkiye'de mevcut uygulama, eğer siz tescilli bir tohum üretmek istiyorsanız, bir tohumculuk faaliyeti yapmak istiyorsanız -üretimden ayrı bu, domates üretmek ayrı bir şey, domates tohumu üretmek ayrı bir şey- bu durumda, siz, 5553 sayılı Kanun kapsamında Tarım Bakanlığına gelir üretim izni alırsınız, o tohumu ne miktarda üreteceğinizi beyan edersiniz. Ürettiğinizde de onun satışı üzerinden fikrî mülkiyet hakkı olarak ıslahçı hakkı payını ilgili fona yatırır ve o kişiye gider. Mevcut kanunda da... Tabii, kanun çalışması aşamasında değişik birimlerimiz bunu görüştü. Şu anda 2'nci maddenin (b) fıkrası, Madde 6 (b), orada şunlar şunlar patent kapsamı dışındadır dediğinde diyor ki: "Mikrobiyolojik işlemler ve bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere." Buradan bizim anladığımız şu: Eğer, siz, genetiği değiştirilmiş bir bitki çeşidi veya hayvan çeşidi üretmiyorsanız bu zaten patente konu değil. Dolayısıyla burada kanun kapsamının dışına çıkmış oluyor. Yani normal

yolla doğadan toplanılarak elde edilmiş bir çeşit veya klasik ıslahlı enstitülerimizde ve üniversitelerimizde elde edilmiş bir çeşit veya melezleme ıslahıyla elde edilmiş bir çeşit Patent Kanunu'nun kapsamının dışında. Dolayısıyla herhangi bir üreticimiz onu aldıktan sonra tabii olduğu kanun 5553 sayılı Kanun ile 5042 sayılı Kanun.

Burada da eğer siz tohumculuk faaliyeti yapıp üretiyorsanız ıslahçı hakkı payını verdiğiniz sürece istediğiniz miktarda üretebilirsiniz. Çiftçi iseniz, kendi ihtiyacınız için üretiyor iseniz burada da herhangi bir ıslahçı hakkı ödemene gerek yok çünkü tohumculuk yapmıyorsunuz. Dolayısıyla burada pratikte Türk çiftçisini sıkıntıya sokacak bir şey yok bizim algımıza göre ve biz bu konuyla ilgili hassasiyetimizi Türk Patent Enstitüsüne bildirmiştik. Patent Enstitüsü de özellikle damızlık hayvanların çoğaltılması ve üretilmesi konusunda bizim hassasiyetimizi göz önünde bulundurdu.

Burada olay şu: Şimdi, siz, tohum alıyorsunuz. Yine domatesten örnek verdim. Tabii, hibritle klasik ıslah ve GDO'lu ayrı şeyler, onları da kısmen izah ederim Sayın Başkanım. Domatesi alıyorsunuz, ektiniz, domateslerin içerisinde bir kısımdan tohum alıyorsunuz, tekrar ektiniz. Bu mümkün, hibritse mümkün değil çünkü tabiiatı gereği mümkün değil ama klasik ıslahla elde edilmiş bir çeşitse bu mümkün. Burada herhangi bir hak doğmuyor patente ait.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu bir mikrobiyolojik işlem midir?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Değildir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mikrobiyolojik işlem yapılmışsa tekrar ondan tohum çıkar mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Mikrobiyolojik işlemin tipine bağlı olarak çıkabilir. Burada “mikrobiyolojik işlem” ifadesi bizce teknik açıdan yeterli bir izahat getirmiyor. Şimdi, Sayın Vekilimizin bir Amerika örneği vardı, orada haklı olduğu pay var, onu da açıklayayım ama burada en büyük sıkıntı hayvancılıkta. Siz süt inekçiliği yapıyorsunuz örneğin, iyi nitelikli bir damızlık hayvanı satın alıyorsunuz. Süt alabilmek için her yıl hayvanın doğurması gerekiyor. Her yıl hayvan doğurduğunda sütünü siz sattınız ama danası damızlık olarak birikti. Bu kanuna göre eğer o patent kapsamındaysa bu damızlığı satamazsınız ama Patent Enstitümüz bu talebimize binaen bu kısmı kanun kapsamının dışına çıkardı, biz de öyle algılıyoruz. Dolayısıyla, orada da bir sıkıntı görünmüyor fakat eğer madde 2'deki (b) fıkrasını işletirsek buradaki “mikrobiyolojik işlemler” teknik açıdan eksik bir tanım bizce çünkü bir somatik hücreyi mutasyona uğratmak da bir mikrobiyolojik işlemdir veya onu alt kültüre alıp kendi içerisinde yeni genotipler almak da bir mikrobiyolojik işlemdir. Bunun “biyoteknolojik işlemler” olması gerekiyor. Burada genetiği değiştirilmiş organizma kastediliyor. Burada da ülke açısından şu anda bir sıkıntı gözükmez çünkü ülkemizde genetiği değiştirilmiş organizma üretimi yasak. Hâlihazırda yasaklı bir alan uluslararası mevzuata uygun düzenlemiş oluyorsunuz ama Amerika'da...

BAŞKAN – Bu da doğru değil.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Evet çünkü biz üretmiyoruz ama Amerika'da Monsanto veya diğer büyük firmalar GDO'lu ürünü üretiyor. Burada şöyle bir risk var: Ben Monsanto'nun ürettiği pamuğu satın aldım, ekтім. Bu arada yan tarlada da kendi ürünü ekmişim ki başka bir tohum, GDO'lu değil. Gen kaçması oldu, orada da genetiği değiştirilmiş tohum tespit edildi. Monsanto beni ürünü gayri yasal olarak kullanmakla itham edip mahkemeye veriyor, tazminat alıyor. Burada ciddi bir risk var. Bu çok önemli bir risktir ama şu anda Türkiye'de genetiği değiştirilmiş herhangi bir organizmanın üretimine hiçbir şekilde müsaade edilmediği için hâlihazırda böyle bir risk yok ülkemiz için. Dolayısıyla, bize göre buradaki “mikrobiyolojik işlemler” yerine “biyoteknolojik işlemler” ve oradaki ifadenin de “bitki çeşitleri, hayvan ırkları ve tipleri” diye bitirip... Oradaki hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik olan işlemler kısmı burada bir netliği kaybediyor. Dolayısıyla, biz oraya “bitki çeşitleri, hayvan ırkları ve biyotipleri” dersek bunu...

KEMAL DEĞERMENDERELİ (Edirne) – “Tohumlar” niye demeyelim?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Bitki çeşitlerinin buradaki üretim materyali tohumu da kapsar, stalonu da kapsar, rizomu da kapsar, tümünü kapsar. Tohum da olsa stalon da olsa yumru da olsa çelik de olsa nihayetinde bir bitki çeşididir. Dolayısıyla, bu “bitki çeşidi” ifadesi kapsar ama istersek onu açıp...

KEMAL DEĞERMENDERELİ (Edirne) – “Tohum”u yazmamızın bir sakıncası var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Sakıncası yok, açıklanabilir ama tohum sonuçta bir bitki çeşididir.

Ayrıca şunu da müsaadenizle açıklayabilirsem Sayın Başkanım: Şimdi, tohumları biz üçe ayırıyoruz genel ifadesiyle. Bir, "klasik" dediğimiz kendiliğinden doğada bulunan, ekildiğinde çoğaltılabilen, soyunu devam ettirebilen çeşitler. Bunları eğer doğadan birisi toplar, tescil hakkını elde ederse ona sadece royalty ödersiniz yani tescil hakkı ödersiniz ama patente tabi olmaması gerekir.

İkincisi, hibrit yani anne-babası farklı, bir araya geldiğinde kendiliğinden soyunu devam ettiremeyen... En tipik örneği katır yani anne-babası var, onlar soyunu devam ettirebiliyor ama katır soyunu devam ettirmekten yoksundur. Burada da isterseniz patent kapsamına alın veya alınmayan değişen hiçbir şey olmaz, o zaten soyunu devam ettiremez yani teknik açıdan aslında patent altına alınmış gibidir.

Üçüncü husus ise genetiği değiştirilmiş organizmalar. Burada ise iki husus söz konusu. Üreten firma isterse bunu kısırlaştırabilir yani soyunu devam ettiremez hâle getirebilir, isterse bunu serbest bırakabilir. Fakat burada iki risk var. Serbest bıraktığı durumda onun izlenebilirliğini kaybettiği anda hiçbir suçu olmayan işletmecileri ya da çiftçileri mahkemeye verir, tazminatla boğabilir. Diğer ihtimal ise hesap edilemeyen teknik genetik kontaminasyondan dolayı yani hiç kimsenin bilmediği bir yolla buluştuğu için hiçbir suçu olmayanlar sanki o firmanın patent hakkına tecavüz etmiş gibi mahkeme karşısında suçlu duruma düşer.

BAŞKAN – Ama bizde genetikli hiçbir ürünün şeyini vermediğimiz için...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – ...üretimine müsaade etmediğimiz için...

BAŞKAN – ... bizim böyle bir problemimiz yok.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Şu anda böyle bir şey yok. Şu anda da yurt dışından Türkiye'ye gelen bir tohum kendi ülkesinde patentle koruma altına alınmış olsa bile yani GDO'lu değil ama patenti var herhangi bir ülkede, bizim ülkemizde bizim kurallarımıza göre onu üretmek, dağıtmak ve bununla ilgili işlemleri bizim kanunlarımıza göre tesis etmek zorunluluğu olduğundan, 5553 sayılı Kanun, çiftçilerin 92 tona kadar kendi üretimi için tohumu oradan çoğaltıp royalty bile ödemesinin önünde engeldir. Yani siz bir firmanın tescilli veya patentli ürününü alınız, ektiniz, tohum çıktı oradan 92 tona kadar. Bu da yaklaşık 200 dekar civarında ayçiçeği, buğday anlamına gelir. Oradan elde ettiğiniz tohumu kendiniz için kullandığınızda herhangi bir şekilde royalty ödemezsiniz ama bin dönüme ekiyorsanız o zaman işin şekli değişiyor çünkü ticari tohumluk kapsamında değerlendiriliyor. Durum budur Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, o zaman son söz şunu soruyorum: Bu hâliyle kalmasında herhangi bir mahzur yok.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Eğer Patent Enstitümüz bizim kanundan bu şekilde anladığımızı "Evet, siz doğru anladınız." diyorsa bu yönüyle bizim açımızdan sakınca yok. Sadece hayvancılıkla ilgili de o damızlıkların da düzenlenmiş olduğunu varsayarak söylüyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yani Tarım Bakanlığının bir talebi olacak mı bu kanunu yaparken bizden? Demin bir şey söylediniz, "Virgül, virgül." diye yani Tarım Bakanlığının bir talebi olacak mı bizden?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI DR. NEVZAT BİRİŞİK – Sayın Başkanım...

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Ara verip de arada görüşmeler.

BAŞKAN – Peki, şöyle yapalım: Bu konuda Sayın Değirmendereli'nin bir önerisi var. Dolayısıyla, bu önergeye Tarım Bakanlığının yaptığı ciddi açıklamalar var, burada patent uzmanı olan arkadaşlar var. Üzerinde tartıştığımız konuda çiftçilerin üzerindeki hassasiyet ortaya çıktı. Ben şimdi saat altı buçuğa kadar Komisyona ara vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Altıyı yedi geçiyor, yirmi üç dakika kaldı.

BAŞKAN - O zaman şöyle yapalım: Kırk beş dakika.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Müsaade eder misiniz?

Efendim, şimdi, Tarım Bakanlığı adına konuşan arkadaşımızı merak ediyorum. Biz bu 2'nci maddeyi görüşürken burada mıydınız ve niçin konuşmadınız? Bakın, çok önemli şeyler söylediniz. Bu aşağıda belirtilen hususlar "Patent verilemez, konulamaz." konusunda "mikrobiyolojik işlemler" ifadesinin doğru olmadığını "biyoteknolojik" demek gerektiğini, onu da siz anlattınız yani burada biz 2'nci maddeyi, işte, bu (b)'yi yeniden... Başkanım bu 2/b'yi yeniden ele almamız lazım. Çok ciddi şeyler bunlar yani "Burada bir

satır yazacağız, geçeceğiz. İşte, yorulduk, tamam.” falan ama bu Türkiye'nin ekonomisiyle ilgili bir şey yani tarımıyla ilgili bir şey. Öyle geçiştiremeyiz bu maddeleri.

Yine, burada hayvancılıkla ilgili kısımda yani bu 2/b' de –hep 2/b'ler sorun oluyor ya, burada da 2/b'ye denk geldi- buraya ifadenin farklı yazılması gerektiğini söyledi. Söyleneni hemen kavrayabilmemiz mümkün değil. O dediğiniz şekilde bir yazıp onu sonra tahlil etmemiz lazım birlikte. O yazımın doğru olup olmadığını da birlikte şey yapıp yeniden değerlendirmek lazım.

Şimdi, Avrupa Birliği uyum mevzusunu da o kadar çok fazla kale almak gerektiğine inanmıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Komisyonun kanaatlerine vakıf oldunuz. Şimdi, Patent Başkanı ve uzman arkadaşlarla Tarım Bakanlığındaki arkadaşlar 2'nci maddedeki o tarif de dâhil olmak üzere bir ortak kanaate varın. Komisyonun hassasiyeti ortaya çıkmıştır. Bununla alakalı 2'nci maddenin (b) fıkrası da dâhil olmak üzere biz Komisyon kararı alır, geri döner, müzakere edebiliriz. Bu konu üzerinde bu verdiğimiz arada bir ortak metin üzerinde bize bir sonuç verin. Deyin ki bize: “Evet, bu böyle kalsın, hiçbir problem yok.” veyahut da bize şunu söyleyin: “Evet, burada sizin hassasiyetlerinizi anladık ama şu ifadeleri ilave etmek istiyoruz.” Bu iki konudan bir şey söyleyeceksiniz.

Buyurun Kemal Bey.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Bir de Sayın Başkanım, ben bu arkadaşların benim önerimde, küçük çiftçinin korunmasıyla ilgili önergede yani bu patent konusunda -arkadaşımızın da açıkladığı gibi- patent sahibi şirketler küçük çiftçiye yeniden onu tohumluk olarak üretme imkânı vermiyor görünüyor yani bu önergeyi koymamızın ne kadar... Yani bu önergeyi de göz önüne almalarını rica edeceğim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen yediye çeyrek kala burada hazır olduğumuzda Tarım Bakanlığıyla Patent Enstitüsü bu konuyu bir karara bağlasınlar.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 18.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.55

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, en son 15'inci maddede... Bu, tarımla ilgili, Tarım Bakanlığından bir arkadaşımız vardı, Nevzat Birişik.

Nevzat Bey ne yaptınız?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ DR. NEVZAT BİRİŞİK – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyelerinin tohum çeşitleriyle ilgili ve hayvansal organizmaların patente tabi olması durumunda olabilecek risklerle ilgili görüşlerini gidermek amacıyla bu açıklamayı yapmıştım. Mevcut kanun tasarısı ülkemizde bulunan bitki çeşitlerini ve hayvancılık genetik kaynaklarını patent dışı bıraktığı için, hâlihazırda da ilgili düzenlemelerde bizim yerli bitki çeşitlerimiz ve hayvancılık genetik kaynaklarımızın kullanımının önünde bu anlamda bir engel olmadığından dolayı bir sıkıntı görünmüyor. Sadece bu tanımla ilgili biz Patent Enstitümüzle görüştük, ilgili patent mevzuatı ve Avrupa Birliği direktifi açısından bu tanım bizim ihtiyacımıza cevap veren bir tanımdır efendim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Habip Bey buyurun.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Biz de şu anda Sayın Genel Müdürlüyle konuştuğumuz konuyla ilgili olarak. Bu tanım tabii şu şekilde açıklığa kavuşturduk: Tanımın mikrobiyolojik işlemle ilgili zaten tanımlar bölümünde 3'üncü madde 1'inci çerçeve maddede, mikrobiyolojik materyal içeren, mikrobiyolojik bir materyalle gerçekleştirilen veya sonucunda mikrobiyolojik materyal oluşan herhangi bir işlem... Artı, biz bunu şöyle değerlendiriyoruz; bir buluşun patent olma koşulları vardır, genel hükümlerdir bunlar; yeni olması gerekiyor, sanayiye uygulanabilir olması gerekiyor ve buluş basamağı içermesi gerekiyor. Bu üçüyle beraber değerlendirdiğimiz zaman, ben Genel Müdüre açıkladım, kendisi de bu konuda ikna oldu, herhangi bir sorun yok yani bu tanımda. Zaten direktifin de direkt kendisinden alınan bir tanım. Bu nokta patent literatüründe, mevzuatında kullanılan bir tanım. Bu konuyla ilgili herhangi bir problem yok.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Değirmendereli, önerge sahibi olarak son söz sizin.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Şimdi değerli arkadaşlar, bakın, çok yeni bir bilgi... Komisyon üyesi arkadaşlara sesleniyorum, Değerli Başkanım, yani bu vermiş olduğum önergenin, taşıdığı tehlikeler, önümüzdeki dönemde de taşıyabileceği tehlikeleri içeren... Yani bugünkü bir, yani daha doğrusu 13 tarihli bir Amerikan mahkemesinin kararı; Bowman diye bir çiftçi bu söz ettiğim Monsanto şirketi dava ediyor. Dava konusu, Monsanto'nun patentli ürününü bir sonraki yıl...

BAŞKAN – Hangi patent?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – ...tohum olarak kullanmış olması.

BAŞKAN – GDO'lu mu?

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – GDO'lu, GDO'suz...

BAŞKAN – Yani çok fark ediyor.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – GDO'lu olabilir ama mahkemenin verdiği karar... Monsanto "Ekemezsin" diyor. "Patent her şeyin önündedir." diyor. İşte, çiftçi hakları, uluslararası sözleşmeler, biraz önce burada konuştuğumuz, yani 554 sayılı Yasa -

arkadaşımızın söz ettiği- yani bunların, patent hepsinin önüne geçer diyor. Yani bu anlamda bugün için söz edildiği tehlikeler olmasa da, biz bu kanunu yıllara sari olarak yapıyoruz ve uluslararası tohum şirketleri önümüzdeki yıllarda ülkemizde daha da etkin olacaklar.

Yani, bu anlamda bu önerenin çiftçilerle ilgili, evet, ürünü kendi tarlasında ekebilme konusunu burada mutlaka ve mutlaka değerlendirmeliyiz. Satmasın, zaten bu kayıt yok önergede, varsa bunları çıkartalım ama çiftçilerin patentli bir ürünü kendi tarlalarında ekebilme imkânını lütfen sağlayalım arkadaşlar. Yani bu hepimizin çok önemli tarihî bir sorumluluğudur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kayıtlara geçmiştir, yeterli tartışma olmuştur, konu aydınlığa kavuşmuştur.

Sayın Hükümet önergeye katılıyor musunuz?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF. DR. ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Lütfen, lütfen Hükümet niye kabul etmediğini açıklasın.

BAŞKAN – Efendim, onları sabahtan beri açıkladık. Aynı şeyler açıklanıyor.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır...

BAŞKAN – Yok, çok açık, çok net. Herhangi bir problem yok.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Nasıl yok? Bu felaket, çiftçi için hakikaten problem.

BAŞKAN – Yok... Tarım Bakanlığı da diyor ki: “Yok böyle bir şey.” Öbürü de diyor ki: “Yok.” Siz diyorsunuz ki: “Gelecekte böyle bir şey olacak.”

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Yanlış bir şey, Türk çiftçisini hakikaten şey yapıyoruz. Türk çiftçisini uluslararası tekellere mahkûm ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Türk çiftçisini hiç kimseye mahkûm etmiyoruz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Ediyoruz, edeceğiz yani.

Lütfen mikrofonu açar mısınız, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN – Geçti işte bütün dedikleriniz.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Hayır, ben söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Yani, bu kararlar Türk çiftçisini uluslararası tohum tekellerine, ilaç tekellerine mahkûm ediyoruz. Lütfen, gene rica ediyorum arkadaşlar yani bu çok kritik bir karar. Önümüzdeki günlerde... Bu yasayı biz bugün için yapmıyoruz, gelecek yıllar için de yapıyoruz yani kalbim titreyerek bunu paylaşıyorum sizinle. Bunun sorumluluğunu mutlaka buna imza atanlar karşılamak durumunda, faturasını ödemek durumunda kalacaklar.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim, sağ olun.

Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 64 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Patent Başvurusunda veya Patentte Yapılacak Değişiklikler

MADDE 64- Bir patent başvurusu, Enstitü nezdinde yapılan işlemler süresince başvurunun ilk halinin kapsamını aşmamak şartıyla, başvuru sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir.

Bir patente itiraz edilmişse, Enstitü tarafından itiraza ilişkin nihai karar verilmeye kadar, patentin sağladığı korumanın kapsamını aşmamak şartıyla patent, patent sahibi tarafından yönetmeliğe uygun olarak değiştirilebilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 65- Başvuru sahibi, araştırma raporunun bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesini talep edebilir. Böyle bir talep yapılması halinde, Enstitü, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde yönetmeliğe uygun olarak gerekli belgeleri vermesi ve araştırma ücretini de ödeyerek araştırma talebinde bulunması gerektiğini başvuru sahibine bildirir. Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmemesi halinde, değişiklik talebi yapılmamış sayılır ve başvuru, patent başvurusu olarak işlem görmeye devam eder.

Bu süre içinde gerekliliklerin yerine getirilmesi halinde, 160 ıncı maddenin dördüncü ila yedinci fıkraları uygulanır.

Patent başvurusu ilan edilmişse, başvurunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesinin kabulü konusundaki Enstitü kararı ilgili Bültende ilan edilir.

Patent başvurusunun faydalı model başvurusuna dönüştürülmesi halinde, patent başvurusu için rüçhan hakkı talep edilmiş ise aynı rüçhan hakkı faydalı model başvurusu için de tanınır.

Patent başvurusundan faydalı model başvurusuna veya faydalı model başvurusundan patent başvurusuna dönüştürülmüş başvurular için yapılan yeniden dönüştürme talepleri işleme alınmaz."

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 73/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Patente ve Faydalı Modele İlişkin Cezai Hükümler

MADDE 73/A- Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten veya mal üretiminde patentli veya faydalı model belgeli bir usulü kullanan kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara tecavüz suretiyle üretilen veya buluş konusu usulle doğrudan doğruya elde edilen malı birinci fıkrada tanımlanan suçun işlenmesine iştirak etmeksizin bilerek satan, satışa sunan, ithal eden, ticari amaçla satın alan, bulunduran, nakleden veya depolayan kişi, üç yüz günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak belirtilen eylemleri işleyen kişi, kovuşturma başlamadan veya kovuşturma başladıktan sonra hüküm verilmeden önce bu malı nereden temin ettiğini bildirerek, üretenlerin ortaya çıkarılmasını veya üretilmiş mallara el konulmasını sağlarsa kamu davası açılmaz veya açılmışsa dava düşer.

Bir eşya veya ambalaj üzerine konulmuş patent veya faydalı model belgesi koruması olduğunu belirten işareti, yetkisi olmadan kaldıran kişi, elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait patent veya faydalı model belgesi hakkı üzerinde devretmek, lisans vermek veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Patent veya faydalı model belgesi sahibi olmadığı halde, patent veya faydalı model belgesi sahibi olduğu kanaatini uyandıran yazı, işaret veya ifadeleri kullanan kişi, üç yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Yukarıdaki fıkralarda sayılan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Hükmün kesinleşmesinden sonra şikâyetten vazgeçilmesi durumunda ceza infaz edilmez.

Şikâyetçi, somut olayın niteliğine göre gerekli olması durumunda, orijinal üründen bir numuneyi, bunun mümkün olmaması halinde kıyaslamaya esas alınabilir nitelikteki görüntüsünü veya fotoğrafını şikâyet dilekçesi ile birlikte ibraz eder."

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum.

KEMAL DEĞİRMENDERELİ (Edirne) – Sayın Başkan, siz bugüne kadar son derece sakin yürüttünüz, çok saygı duyduk ama ben -grubum da- böyle kritik bir konuda, en kritik konuda gerekli desteği vermeyip, gerekli tartışmaları ortaya koymadığınız için bundan sonra katılmıyorum yani hiçbir faydası yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/756) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 18'inci maddesinin, (6)'ncı fıkrasında bulunan "tedbirlerine hükmolunur." ifadesinden sonra "Ancak bu tedbirler diğer ürünlerin üretiminin engellenmesi şeklinde olamaz." ifadesinin

eklenmesini, (6)'ncı fıkranın sonuna "Şikayetten vazgeçilmesi halinde şikayet eden, yapılan tüm yargılama giderleri ile masrafları karşılar. Aksi halde vazgeçme işlemi geçersiz sayılır." ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ümit Özgümüş   Kemal Değirmendereli   Hasan Ören
Adana   Edirne   Manisa

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Günümüzde fabrikalar tek ürün üretimi için dizayn edilmemektedir. Bir üretim bandında pek çok ürün üretilmektedir. Bu nedenle patentin ihlal edildiği tespit edilen bir ürün için tüm üretim bandını durdurmak diğer ürünlerin de üretimine engel olacak, hedeflenen amaç fiilen aşılmış olacaktır.

BAŞKAN – Önce önergeyi soracağım. Önerge üzerinde görüş...

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Önerge üzerinde...

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Evet, önerge üzerinde.

BAŞKAN – Önerge üzerinde sizin görüş bildirmeniz gerekmiyor, madde üzerinde söz vereceğim.

Hükûmet önergeye katılıyor mu?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF. DR. ERSAN ASLAN – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmedi.

Madde üzerinde söz talebi vardır.

Sayın Üzülmez, buyurun.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Sayın Başkan, madde üzerinde cezalar getirilmekte. Ben şimdi Hükûmetten ilgili arkadaşlara sormak istiyorum, Sayın Müsteşara ve Patent Enstitüsüne: Bu cezalar Avrupa Birliğinde de aynı uygulanıyor mu, Amerika'da nasıl uygulanıyor? Bu konuda, bu getirilen cezaların bizim Sosyal Güvenlik Kurumuna etkisi var mıdır, bu getirilen cezalar nedeniyle biz dışarıdan daha pahalı ilaçlar almakla karşı karşıya mıyız ve bu cezai şartlar bizim millî menfaatlerimizi ne kadar sağlıyor? Bu konuda açıklık getirmelerini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kacır, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Sayın Başkan, yine kendi uzmanlık alanımızda olmayan bir maddedeyiz. Sağlık konusunda, Sağlık Komisyonunun uzmanlık alanında olan husus, orayla paylaşarak belli bir noktaya getirildi ve onların kanaatleri burada alınmış oldu, değerlendirilmiş oldu.

Bu cezalarla ilgili maddeye gelince, burada önce şunu öğrenmek istiyorum: Bu cezalar hâlen yürürlükte olan yasada ne idi, ne oldu? Tek tek bunun karşılaştırmasını görmeyi arzu ederiz biz Komisyon üyesi olarak, ben şahsen görmek isterim. "Eskiden şu konunun cezası şu idi, şimdi şu oldu; şu idi, şu oldu." Bunu hiç olmazsa bir görelim. Fark varsa sorabilelim "Neden?" diye. Cezayı artırmamızın nedeninin ne olduğunu soralım ya da düşürülmüşse ceza, neden düşürüldüğünü soralım. Eğer aynı kaldığını söylüyorlarsa, "Mevcut, yürürlükteki yasada cezalar ne ise bugün de aynısını uyguluyoruz." diyorlarsa sorun yok.

Şimdi, bir de şu var: Bu konuda hiç olmazsa Adalet Komisyonunun da bir görüşünü istemek lazım ya da Adalet Bakanlığının bu cezalarla ilgili bir görüşü varsa, bunu da öğrenmek isterim. Bunları bilmeden bir şeyi okumuş ve oylamış olacağız, bu benim içime sinmez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Teşekkür ederim Başkanım.

Biz tasarıdaki 73/A maddesinin ilk 2 fıkrasının tasarıdan çıkarılması gerektiği kanaatindeyiz. Bununla ilgili birden çok nedenimiz var. Daha bugün Türkiye'nin uluslararası taahhütleri ve Avrupa Birliği müktesebatını konuştuk ve bu pencere aslında doğru bir pencere, çok doğru bir yaklaşımdır bu ama patent ihlaline cezai yaptırım bakımından Türkiye'nin ne uluslararası taahhütleri vardır ne de Avrupa Birliği müktesebatına bu konuda uyum problemi vardır. Çünkü, uluslararası metinlere baktığımızda, başta Trips olmak üzere,

marka sahtekârlığı ve telif korsanlığı bakımında cezai yaptırım öngörülmesi zorunlu öngörülmüş ama patent ihlali bakımından bir cezai yaptırım öngörülmesi üyeler bakımından zorunlu değil, ihtiyari olarak bırakılmış. Trips'i daha ileri götüren bir ACTA anlaşma taslağı var. Orada da yine aynı durum benimsenmiş yani ACTA'da da patent ihlaline cezai yaptırım öngörülmemiştir. Daha ileri gidelim, Avrupa Birliğı müktesebatına baktığımızda, bu konuya ilişkin Avrupa Birliğinin bir yönerge taslağı var idi 2005 tarihli. İlk metninde cezai yaptırım var idi, ilgili çevrelerden ve aynı zamanda akademik çevrelerden gelen tepkiler üzerine bunun bir özel hukuk problemi olduğı, ceza hukuku problemi olmaması gerektiğı yönünde gelen tepkiler üzerine patent ihlaline cezai yaptırım kaldırılmıştır yönerge taslağından, 2007 yılındaki yani ikinci versiyonda kaldırılmıştır. Dolayısıyla, bugün Avrupa Birliğı ekseninde baktığımızda olaya, patent ihlaline cezai yaptırım yine yoktur.

Neden bu patent ihlaline cezai yaptırım öngörülüyor uluslararası metinlerde ve Avrupa Birliğı ekseninde? Çünkü patent ihlaline cezai yaptırım, patent korumasının ruhuyla uygun değildir. İki nedeni var bunun. Bunlardan bir tanesi, patentlenebilirlik kriterleri ve patentin koruma kapsamının belirlenmesi bir belirsizlik içermektedir, yorumu gerekli kılmaktadır. Başta doğrudan tecavüz, dolaylı tecavüz ve eş değer doktrini gibi çok teknik bir incelemeyi gerektirmekte; buna hâkimler karar veremiyor, bilirkişiler karar verebiliyor. Ceza hukukunda ise eylemin tipikliği ilkesi vardır, açıklığı ilkesi vardır. Açık olmadığından dolayı bu eylem, dolayısıyla patent ihlaline cezai yaptırım öngörülüyor.

Bazı ülkelerde var patent ihlaline cezai yaptırım ama oraya baktığımızda pratikte uygulanmıyor. Akademik çevreler özellikle bu konunun özel hukuk meselesi olduğı, bir ceza hukuku meselesi olmadığı konusunda mutabıklar ve bu konuda ciddi araştırmalar var. Amerika'da bugün patent ihlaline cezai yaptırım yok, İngiltere'de yok, Almanya'da var ama uygulaması yok. Dolayısıyla, Türkiye gibi bir ülkede patent ihlaline cezai yaptırım, doğru bir hukuk politikası anlamında doğru bir yaklaşım değil efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Arkadaşlar, aşağıda önemli bir oylama var, on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.36

BAŞKAN: M. Mücahit FINDIKLI (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ÜZÜLMEZ (Konya)

SÖZCÜ: Halil MAZICIOĞLU (Gaziantep)

KÂTİP: Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantıyı açıyorum.

Avukat arkadaşımızı dinlemiştik bu cezaî konularla alakalı, özellikle ilk 2 paragrafı konusunda. “Avrupa’da, Almanya’da var ama uygulanmıyor, dünyanın hiçbir yerinde yok, bizde de çıksın.” diye bir görüşü vardı. Bu konuyla alakalı Adalet Bakanlığı yetkilisine de bir söz vereyim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Benim sorduğum soruları herhâlde arkadaş not almıştır, onlara da cevap herhâlde verecektir. Yani arkadaşımızın değerlendirmesi üzerine elbette görüşünü söyleyecek de, benim sorduğum soruların da cevabını merak ediyorum.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ne görevdesiniz orada?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Hâkim olarak çalışıyorum efendim. Yaklaşık dört sene kürsüde hâkim olarak çalıştım, şimdi Bakanlık merkez teşkilatında Kanunlar Genel Müdürlüğünde çalışıyorum. Görevimiz, bakanlıklarca hazırlanan kanun tasarı ve tekliflerini Türk mevzuatına uygunluğu açısından denetleyip görüş bildirmek.

Bu tasarı 28 Aralık 2011 tarihinde Bakanlığımıza görüş sorulmak maksadıyla gönderilmişti ve tasarının 21’inci maddesinde aynı hüküm bu hâliyle mevcuttu ve biz bunun suç getiren maddelerini eleştirmedik. Bu, Anayasa’yla, suçlar ve cezalar ancak kanunla konulur, kanunilik ilkesi geçerli. Bazı ülkelerde hakaret suçunun ceza hukuku bakımından bir yaptırımı yok. Bu, biraz o ülkelerin kişisel tercihlerine kalmış yani o ülkeler hakaret suçunu ceza kanunları açısından suç olarak değerlendirebilir ya da değerlendirmez. Bu, o ülkelere kalmış bir durumdur. Burada da getirilen cezalar kanunla getirildiği için biz Adalet Bakanlığı olarak bunu eleştirmemiştik. Tabii ki takdir sayın komisyonumuzundur, nasıl uygun görürse o şekilde olması uygundur.

Saygılarımızla arz ederiz.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – “Komisyon her şeyi yapabilir.” diyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Evet Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Sayın Ünal Bey, söz istemiştiniz, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet, benim sorduğum sorulara hiç cevap vermediniz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI PROF. DR. ERSAN ASLAN – Sayın Başkanım, hukuk müşavirimiz...

BAŞKAN – Peki, ona da verelim.

Sayın Ünal Bey’in soruları sizde not olarak var mı?

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Var.

95 yılında yayımlanan 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de cezalar hem hapis cezası hem de para cezası. Kimi yerde “veya” kimi yerde de her ikisine birlikte hükmedilecek şekildedeydi. İlerleyen süreç içerisinde, ceza hükümleri kanunla düzenlenmiş idi fakat tecavüz fiilleri KHK hükmü olarak yer almaktaydı. Bu, suçta ve cezada kanunilik ilkesi prensibine aykırı olduğu gerekçesiyle patente ilişkin tecavüz fiillerinin düzenlendiği maddede 2 bendi Anayasa Mahkemesi iptal etti. Dolayısıyla bir boşluk doğmuş bulundu. Ayrıca Türk Ceza Kanunu’nun 5’inci maddesinde de Ceza Kanunu’nun genel hükümlerinin

özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanacağı hükmü dikkate alındığında ve buna ilişkin olarak da TCK'nın yürürlük ve uygulama şekli hakkında kanun ile TCK'nın genel hükümlerine aykırı düzenlemelerin ilgili kanunlarda gerekli değişiklikler yapıncaya kadar en geç 31 Aralık 2008 tarihine kadar uygulanacağı hükmü karşısında gerekli düzenleme yapılamadığı için uygulanabilirlik de ortadan kalkmış idi. Bu nedenle hem TCK'ya uyum sağlamak hem de Anayasa Mahkemesinin iptal kararları neticesinde doğan yasal boşluğu gidermek amacıyla hem tecavüz fiilleri hem de cezai hükümler için bir düzenleme yapılarak kanun tasarısında yer verildi.

Bizim hazırladığımız kanun tasarısının ilk metninde, bu, Adalet Bakanlığı ve ihtisas hâkimlerinin katıldığı çalışmalar sonucunda şekillenen metinde hapis cezasıyla birlikte adli para cezası da yer almaktaydı fakat daha sonraki süreç içerisinde hapis cezaları kanun metninden çıkarıldı sadece adli para cezası olarak metinde yer aldı.

Esasen TRIPS hükmüne göre, evet, marka korsanlığı ve telif hakkı ihlallerinde muhakkak cezai yaptırım öngörülmekte ve diğer sınav haklarının korunması bakımından üye ülkelere tercih bırakılmakta fakat bugün birçok ülkede, birçok Avrupa ülkesinde tecavüz durumunda hapis cezası yer almakta; Avusturya, Bulgaristan, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Almanya ve birçok ülkede daha hapis cezası yer almakta. Ceza davalarının hukuk davalarına göre daha düşük maliyetli olması nedeniyle tercihi özellikle söz konusu olmaktadır. Biz bu yüzden, hazırladığımız metinde hapis cezasına yer vermiştik ama daha sonra hapis cezaları görüşmeler sırasında kaldırıldı, sadece adli para cezası olarak şu an korunmakta ve bunların da olmamasının "Patent hakları daha az, yani 95 yılından bugüne daha mı az korunacak?" şeklinde bir ihtimali akla getireceğini düşünüyoruz.

Takdirlerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun efendim.

AİFD TEMSİLCİSİ AV MEHMET GÜN – Türkiye, fikri mülkiyet hakları ihlalleri konusunda etkin korumayı nasıl sağlayacağı konusunda bir hukuk politikası tercihi yapmıştır. Bu tercih hem hukuk davasıyla hem de ceza davasıyla koruma yönünde olmuştur. Burada farklı bir düzenleme olursa o zaman diğer kanunlardan, Marka Kanunu'ndan, Tasarım Kanunu'ndan farklı bir uygulama durumu olması söz konusu olacaktır. Bu hukuk politikasından hangisinin tercih edileceği meselesi ülkelerin takdirinde olan bir husustur. Ancak, Türkiye açısından bazı zorunluluklar var. Üyesi olduğumuz TRIPS Sözleşmesi'ne göre, bazı hükümlerin, örneğin delillerin toplatılması, ortaya çıkartılması konusunda bizim Hukuk Muhakemeleri Kanunu sistemimiz yetersiz kalmakta, o yetersizliği ceza soruşturması yoluyla tamamlamaktayız. O bakımdan, cezai hükümlerinin kalması uygun olacaktır diye düşünüyoruz.

Yalnız, bir şeye dikkati çekmek istiyorum: Son fıkrada ürün örneği ya da fotoğrafını takdim etmekten bahsediliyor. Bu, yanlış bir düzenleme olur kanaatindeyim çünkü örneğin, bir usul patenti ise bunun fotoğrafını bulmak mümkün değil, patentli bir makine ise onun bir örneğini götürmek mümkün değil. Belki bazı hâllerde bu mümkün olabilir ama çoğunlukla mümkün olmayacaktır. O son cümlenin hakkın kullanılmasına engel olabileceğini düşünüyorum. O kısmının çıkarılması uygun olacaktır diyorum, son paragraftaki son cümle efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Bir söz hakkı daha var.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Söz verdiğiniz için teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Patent Kanunu, bildiğiniz gibi, yapılan buluşu yayınlıyarak, tüm topluma açık hâle getirerek onun tekrar bulunmasını engellemek amaçlı bir sistem. Üzerine bir taş daha konulmasını, o güne kadar bulunmuş olan tekrar araştırılmasını, tekrar uğraşılmasını diye getirilen bir sistem. Bu nedenle de üzerine bir taş daha koyan da bir patent başvurusu daha yapıp kendisi patent almaya çalışıyor. Kendisi patent almış olmasına rağmen bir başkasının patentine tecavüz etmeyeceği anlamına da gelmez bu. Bir başkasının patentine de tecavüz edebilir. Dolayısıyla buluşu aslında bir anlamda tecavüzcü bile olabilir. Bu, bu kadar karmaşık, bu kadar kompleks bir yapı.

Ayrıca, Türk Patent Enstitüsüne yapılan başvurular, yaklaşık ilaç için söyleyeyim, on-on iki yılları buluyor. Çok karmaşık incelemelerden geçtikten sonra patent olup olmadığına karar veriliyor. Mahkemelerde yaklaşık dört yıl, beş yıl davalarda bilirkişiler devreye girerek bunları tartışıyoruz. Biz bu kadar tartışmalı bir konuda ve bu kadar uzun süreçlerin olduğu bir konuda, felsefesinin de AR-GE'yi geliştirmek, ilerletmek, ekonomiyi ve inovasyonu ötelemek olan bir konuda felsefi olarak o konuya suç olarak bakmak çok ters bir mantıktır. Zaten bu yüzden ki uluslararası sözleşmeler marka ve telif haklarıyla ilgili ceza maddelerini koyarken patenti

unutmuşlar mıdır? Hayır, patent özellikle burada kapsam dışı bırakılmıştır çünkü patentin odağında AR-GE ve inovasyon vardır. İnovasyon yapan buluşçuyu siz hapis cezası sopesıyla korkuttuğunuz zaman o iş neticelenene kadar, buluş sahibi dahi olsa, patenti bile olsa onun pazara çıkmasını engeller durumda kalırsınız. Dolayısıyla, ceza, AR-GE'nin ve patentin tamamen karşısındadır. Bu yüzden ki Amerika bu konudaki en büyük ülke olmasına rağmen ceza neye vermiştir biliyor musunuz? Patent başvurusu yapanın yanlış beyanda bulunmasına cezai hüküm getirmiştir. Yani bu konuda gerçek bakış açısı öbür taraftan işlemek zorundadır. Bizim AR-GE'cimize, buluşçumuza bir de üzerinde hapis cezasıyla cezalandırabilecek boyutta bir bakış açısı getirmemiz ve Amerika'da, İngiltere'de olduğu gibi terstir, orada yapılmamıştır, bizim de yapmamamız gerekir. Bilirkişiler burada çok ciddi devreye girmektedir çünkü hâkimlerimiz teknik hâkimler değildir. Bilirkişiler, 3 bilirkişi seçiliyor, 2'si farklı görüşte, 1'i farklı görüşte. Bir bilirkişi heyetine daha gidiyor, o apayrı görüşte, üçüncü bilirkişi heyetine gidiyor, o apayrı görüşte. Peki, suç bu kadar aleni olmazken yani neyin suç... Hırsızlık suçtur, yapılanca cezasını çekeriz.

BAŞKAN - Yani özet olarak arkadaşım, iki paragrafın çıkmasını mı istiyorsunuz?

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Evet efendim, çıkmasını istiyoruz. Burada Türk İlaç Sanayi Derneğiyle de hemfikiriz görüş olarak ama konsept olarak da bu kadar net olmayan bir konunun cezalandırılması ki AR-GE kanunu çıkartıp AR-GE'yi teşvik ederken bir yandan da AR-GE yapana "Bu şekilde cezalandırırım seni." demek bize ters geliyor. Bu yüzden, biz, gelişmekte olan bir ülke olarak, diğer ülkeler gibi gelişmekte olan hatta gelişmiş ülkelerin içerisinde bile bunu bu şekilde uygulayanlar var, İngiltere ve Amerika bu şekilde uyguluyor, bu maddelerin çıkartılması yönünde görüş bildiriyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Habip Bey'e söz verelim.

Habip Bey, siz AR-GE yapanları cezalandırıyor musunuz? Hapse mi atacaksınız kardeşim, ne yazdınız buraya?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hayır efendim, hiçbir şekilde böyle bir şey yok. Hapis de kaldırıldı, şu anda sadece para cezası var.

BAŞKAN – Yani AR-GE yapana para cezası mı vereceksiniz?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hayır, kesinlikle.

BAŞKAN – Nedir o?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yalnız, başkasının fikrî ürününü ondan izinsiz bir şekilde çalana hani buna şu anda hiçbir şekilde...

BAŞKAN – Kime?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yani başkasının ortaya koyduğu fikrî ürün, patent, tasarım, bunu kişiden izin almaksızın alıp üretene ilgili bu. Bu tıpkı sizin haberiniz olmadan paranızın, evinizin, arsanızın alınmasıyla ilgili.

Bu konu önemli, çok kısa bilgi vermek istiyorum. İlk başta hukuk müşavirimiz bilgi verdi gerçi. Hapis cezaları vardı, zaten eski KHK'da da daha fazla vardı -vekilimin sorduğu soru- daha sonra kurumlar arası mutabakatla aslında 20 bin gün adli para cezası olarak şey yapıldı, Bakanlar Kurulundaki en son şeyden sonra 10 bine indirildi ve bütün ilgili kurum ve kuruluşların, Bakanlıkların mutabakatıyla bu son cezalar oluştu.

Bir de dünyada çok yaygın bir şekilde hapis cezaları var. Amerika ve İngiltere örneği, burada hukuk davaları çok hızlı işlediği için, tazminat davaları çok yüksek, ülkemiz açısından çok uygun bir örnek olmadığını düşünüyoruz.

Bir de burada çok önemli bir konu, belki de müşavirimizin atladığı, bunu ifade etmek istiyorum: Şu anda mevcut Türk Ceza Kanunu'nun "Ticarî sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi ve belgelerin açıklanması" başlıklı 239'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında söz konusu suçla ilgili olarak bir yıldan üç yıla kadar hapis ve 5 bin güne kadar adli para cezası öngörülmektedir. Şu anda mevcut kanundan bahsediyorum. Anılan maddenin (2)'nci fıkrasında ise aynen şöyle diyor, şu anda getirdik, TCK'dan bahsediyorum: "Birinci fıkra hükümleri, fennî keşif ve buluşları veya sınaî uygulamaya ilişkin bilgiler hakkında da uygulanır." diyor şu anda. Zaten bizim TCK'da var, "Bu şekilde uygulayacaksın." diyor. Hükmü yer almaktadır. Anılan düzenlemede hapis veya adli para cezasının bir arada öngörüldüğü dikkate alındığında patentten doğan hakka yönelik tecavüz fiilinden daha az yaptırım öngörülmesinin veya hiçbir şey olmamasının bununla da çeliştiğini düşünüyoruz. Zaten şu anda Türk Ceza Kanunu'nda bu var, burada "Uygulayacaksın." diyor. O vesileyle bir de kurumlar arası mutabakatla zaten bu şey. Ve bu iki paragrafın çıkarılmasının uygun olmadığını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Hanımefendi, size söz veriyorum. Kurumunuzu tanıtın lütfen.

AB TÜRKİYE DELEGASYONU TEMSİLCİSİ UMUT İLKAY KAVLAK – Teşekkür ederim.

Benim yapmak istediğim teknik bir açıklama aslında Avrupa Birliği hukuku açısından. Cahit Bey az önce konuşmasında Avrupa Birliğinde düzenleme olmadığını cezalar bakımından dile getirmişti. Avrupa Birliğinde cezalarla ilgili Avrupa Birliği düzeyinde, bir Avrupa Birliği hukuk normu olarak düzenleme yoktur çünkü hırsızlıkla ilgili de yoktur, adam öldürmeyle ilgili de yoktur, trafik cezasıyla ilgili de yoktur, fikrî ve sınai haklarla ilgili de yok. Çünkü bu tamamen üye ülkelerin yetki alanına bırakılmış, ulus devletin yetki alanına bırakılmış bir durumdur. Yani Almanya fikrî ve sınai haklara, ihlallere veya hırsızlığa veya trafik suçlarına bir ceza vermek istiyorsa bu Almanya'nın yetkisindedir. Bu nedenle, yani her seferinde dile getiriliyor “Avrupa Birliğinde işte böyle bir şey yok, Türkiye'ye bu konuda bir yükümlülüğü yok.” filan gibi bir şey söyleniyor. Bu, Avrupa Birliği hukuku açısından teknik olarak zaten olamaz ama Patent Enstitüsünün hazırladığı bir not var ve orada açıkça belirtilmiş: Almanya'da, İspanya'da, birçok Avrupa ülkesinde patent ihlalleriyle ilgili de düzenlemeler mevcut.

TRIPS açısından duruma gelince, evet, açıkça sadece marka hakları ve telif hakları yönünden ceza düzenlemesi öngörülmüştür ama TRIPS bütün üye devletlere etkili önlemlerle fikrî ve sınai hakları koruma yetkisini vermiştir. Bu etkili önlemlerin tayininde ister idari cezalar ister para cezaları ister hapis cezaları, bu da yine üye devletlerin takdirine bırakılmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Üzülmez, buyurun efendim.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli üye arkadaşlar; şimdi, bu cezalarla ilgili ben sorduğum sorunun cevabını net alamadım; bir. Şöyle, çünkü hukuk müşaviri burada bilgi verirken bana Bulgaristan'ı saydı, bilmem neyi saydı. Ben hangi ülkelerde olduğunu ifade ettim. Şimdi, burada Habip Bey, Türk Ceza Kanunu'nda ve Türk Ticaret Kanunu'ndaki cezaları ifade etti, oradaki cezalar doğrudur. Orada öyle bir ceza varken biz buraya bir daha bu cezayı niye koyuyoruz? Şimdi, acaba bir şey mi yapmak istiyoruz? Şimdi, şu var: Dünyada şu ana kadar patenle ilgili bizim izleyebildiğimiz en büyük savaş, geçtiğimiz günlerde bir mahkeme kararına bağlandı; Samsung'la iPad arasında, iPhone arasında, 6 milyar dolar. Cezayı verecek, uygulayacak ve biçecek şey mahkemedir. Burada, biz bunu buraya koyduğumuz zaman... Zaten Türk Ceza Kanunu'nda ve Türk Ticaret Kanunu'nda olan şeyleri buraya bir daha niye koyuyoruz? Mahkeme versin kararı, bilirkişiye göndersin, inceletsin. Peşin hüküm yani Demokles'in kılıcı gibi biz yerli bazı şeyleri korumada veya araştırmacıya engel olacak noktada niye engel olalım? Cezaya karşı değişim yani ekonomik suçta ekonomik ceza verilsin ama Türk Ticaret Kanunu'nda ve Türk Ceza Kanunu'nda bu suçlar belirlenmiş ve ceza hükümleri verilmiş. Şimdi, “Hapis cezası yok.” diyoruz. Şimdi, idari para cezasını, parayı ödemeyen hapis cezası yatmayacak mı? Biz Avrupa Birliğinin müktesebatına uyacağız diye Çek Kanunu'nda idari para cezasını kaldırdık hapis cezası yatmasın diye. Biz çektiki hapis cezasını niye kaldırdık arkadaşlar? Sırf oradaki ceza da direkt bir ceza değildi. İdari para cezası veriyordu, idari para cezası ödenmediği takdirde hapis yatıyordu. Şimdi, aynı sistem burada. Buluşçuya biz bu idari cezayı verir, araştırmacıya, bunu da ödeyemezse adamı içeri atacağız. Burada hiç kimseyi kandırmayalım. İdari para cezalarını bize hapis cezası yok gibi göstermeyin. Bunun en somut örneği var. Yani ben bu cezaların bu şekilde düzenlenmesinin doğru olmadığı kanaatini taşıyorum, gerekiyorsa da bir önerge verelim.

BAŞKAN - Bu ceza meselesi... Yani ben, şimdi, Hüseyin Bey, şunu sorayım: Belki ben bir patent aldım veyahut da siz bir patent aldınız ben de sizin patentinizi çaldım, aynı malınızı ürettim ve yakalandım.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Türk Ceza Kanunu'nda ve Türk Ticaret Kanunu'nda cezaları var.

BAŞKAN – Ha, oradan verecekler.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Verecek, buna verecek. Biz burada yasayı yapıyoruz ama mevcut olan bir şey var. Biz mevcut olana burada ilave bir şey getiriyoruz. Biraz evvel Habip Bey de o cezaları...

BAŞKAN – Ünal Bey, sizin bu konuda...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Evet, var.

BAŞKAN – Ünal Bey'in de var bir sorusu.

Hukukçu arkadaşlar özellikle bu konuda dikkatle dinler, not alırlarsa... Cevapsız şey kalmasın.

Ünal Kacır'a söz verdim, buyurun.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Efendim, benim demin ki sorduğum sorulara herhâlde arkadaşlarımız global cevap vermeyi tercih ettiler. Ben ayrıntılı net istiyorum, net.

Birinci paragraf “Patentten veya faydalı model belgesinden doğan haklara kasten tecavüz etmek suretiyle mal üreten veya mal üretiminde patentli veya faydalı model belgeli bir usulü kullanan kişi, beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.” diyor. Bizim patentle ilgili altına imza attığımız uluslararası sözleşmede bizi buna icbar eden bir husus var mı, yok mu? Var mı, yok mu efendim, cevabı alayım?

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Yok.

BAŞKAN – Bir saniye... Notunuzu alın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Yok. İcbar eden bir konu yok birinci paragrafta ilgili, icbar yok. Hangi faydayı umuyoruz ki biz bunu buraya koyuyoruz? Niçin koyuyoruz? “Türkiye'nin patentleri çok. Birileri bunu alır, Türkiye'de birileri şey eder. Biz ona engel olalım.” diye mi, yoksa niçin?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Cevap verelim mi şu anda hemen?

BAŞKAN – Evet.

Başka soru var mı?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Var, var.

BAŞKAN – Peki, o zaman sorulu cevaplı gidelim madem öyle.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bu konu şu, çok açık bir şekilde: Burada bir fikrî ürünün çalınması var, dünyada da var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Var, dünyada da var.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet, şimdi burada iki konu var sonuçta.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Onlar cezaya koymuyor, biz niye koyuyoruz?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Koyuyor efendim, koyuyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Mecbur etmiyorlar efendim, onlar mecbur etmiyor. Sözleşme bizi buna icbar etmiyor.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, şu şekilde efendim...

BAŞKAN – Efendim, bir saniye.

Habip Bey, buyurun.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, şu şekilde, daha önce sorduğunuz soruyla ilgili: Şu anda KHK' da -yani Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği, hani onu da belki biraz sonra soracaktınız- bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası dahi var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Şu anda hapis cezası yok.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Yok da iptal edildiği için yok.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niçin iptal edildi?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Anayasa Mahkemesi iptal etti.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Niçin?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – “Suç ve cezaları KHK'yla düzenleyemezsin.” dedi.

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Kim düzenlemiş?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kanun hükmünde kararnameyle düzenlendiği için...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Kim düzenlemiş?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kanun düzenler.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Meclis düzenlemiş. Ha, işte, biz düzenlemişiz. Biz burada onun için varız, onu konuşuyoruz.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet, efendim.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İşte, sizin yaptığınız yanlıştı...

BAŞKAN – Onda bir problem yok, nasıl düzenleyeceğimizde...

ÜNAL KACIR (İstanbul) - Anayasa Mahkemesi dedi ki: “Dur kardeşim, sen bunu yapamazsınız. Meclis bir karar versin buna.”

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Biz yapmadık, Bakanlar Kurulu yapıyor.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ha, şimdi, burada tahlil ediyoruz. Sen oraya yazdydın ya, o yazdığını icbar olmadığı hâlde niye yazdın ve şimdi bunu buraya niye yazmak istiyorsun? Makul bir şekilde bizi ikna edersen elbette ki baş göz üstüne.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bu, Bakanlar Kurulu kararıyla, kanun hükmünde kararnameyle çıkarıldı yani sonuçta siyasi irade, o da geçerli bir yasal düzenleme, o şekilde yani. Ve Anayasa Mahkemesi iptal etti bunu çünkü “Kanunla düzenlemek zorundasın.” dedi. Ve burada eski uygulama zaten Anayasa Mahkemesi kararı yürürlüğe girene kadar, 2010 yılına kadar da bunlar uygulandı, hapis cezası dâhil olmak üzere. Az önce örneklerden gidilerek dünya uygulamalarına baktığımız zaman büyük oranda uluslararası bizi bu konuda bağlayan bir anlaşma yok, doğru. Fakat buradaki temel açıklamalar, biz Patent Enstitüsü olarak, kurum olarak yani fikrî bir ürüne tecavüz olduğu için ve 2 açıdan... İlaçla ilgili konu sadece Türk patentlerinin yüzde 10'unu oluşturuyor. Şöyle düşünün şu anda: Ortaya bir ürün koyuyorsunuz, bunu birisi alıp alıyor, kopyalıyor ve bunun bir cezası, yaptırımını olmasın.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ceza Yasası'nda var mı?

TPE BAŞKANI HABİP ASAN - Ceza Yasası'yla ilgili olan kısım, hukuk müşavirliği, teknik bir konu olduğu için bir açıklamasını müsaade ederseniz...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Var mı efendim, soruyorum?

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Efendim, o demin örnek anlamında...

BAŞKAN – Buyurun.

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Ceza Kanunu'ndan örnek verdiğimiz madde hani kıyas yapma, örnek yapma açısından yoksa patentle tescillenmiş bir sınai mülkiyet hakkının patent hakkına ilişkin Türk Ceza Kanunu'nda bir hüküm yok. Biz bunu sadece örnek olarak verdik. Ceza Kanunu'nda diyor ki...

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Türk Ticaret Kanunu'nda var mı?

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Hayır efendim, Türk Ticaret Kanunu'nda yok.

BAŞKAN – Yok.

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Haksız rekabet hükümleri düzenleniyor.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Biraz önce var dediniz.

BAŞKAN – Ceza Kanunu'nda...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Bu Ticaret Kanunu'nda yok mu arkadaşlar? Var ya.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Ticaret Kanunu'nda var dediniz...

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Hayır, patent...

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Bir daha soruyorum: Ticaret Kanunu'nda patentle ilgili ceza düzenlemesi yok. Ticaret Kanunu'nda ceza olmaz mı?

BAŞKAN - Hayır, patentle ilgili diyoruz.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Verdiğim örnek Türk Ceza Kanunu'yla ilgili örnek.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Haksız rekabet var...

TPE HUKUK MÜŞAVİRİ YASEMİN BAYKARA – Haksız rekabet var. Patent hakkının ihlali lehine açık bir düzenleme yok anlamında söylüyoruz efendim. Türk Ceza Kanunu'ndaki hüküm de buluşlara ilişkin bilgiler hakkında cezai müeyyide uygulanmasıyla ilgili. Hani, biz bunu kıyas açısından söyledik. Hani fennî keşif ve buluşlarla ilgili bilgilerin açıklanmasında da hani hem hapis hem para cezası var ama yani patent hakkının, bir sınai mülkiyet hakkının tescili hâlinde yaptırımsız bırakılmasının çelişki yaratacağını ortaya koymak açısından örnek olarak verdik bu düzenlemeyi efendim.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Ben tatmin olmadım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir saniye...

Peki, şu soruyu sorayım o zaman da, daha netleşsin: Diyelim ki benim bir buluşum var. Geldim Patent Enstitüsüne, Habip Bey, sen de bana patenti verdin. Bir tane uyanık da gitti benim patentimi aldı, üretti. Beni nasıl koruyacak, kim koruyacak?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tazminatla koruyalım.

BAŞKAN – Kim koruyacak beni?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Tazminatla, buraya tazminat yazarız.

BAŞKAN – Yani tazminat...

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi şu şekilde: Bu konuyla ilgili olarak tabii ki tazminat...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İdari para cezası yazarız.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bu zaten idari para cezası şu anda.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Neresi idari para cezası?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet, adli para cezası.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Adli para cezası idari para cezası olur mu?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Efendim, haklısınız, bu adli para cezası.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – İdari yazalım o zaman buraya.

BAŞKAN – Bir dakika abi ya. Birbirimizi bir anlayalım, tartışıyoruz, acele etmeyin. Sabaha kadar yolumuz var.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Buyurun Başkanım.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bu sorunuz yani birisi kopyalarsa patentinizi...

BAŞKAN – Beni nasıl koruyacaksınız sen?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Şimdi, birinci koruma yöntemi örnek olarak...

BAŞKAN – Karakola mı göndereceksin, sen mi çözeceksin?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Resen değil, savcılığa yapılan şikâyet üzerine eğer bu şey doğruysa, tespiti şeyi açılarak eğer sonuçta gerçekten böyle bir kopyalama olayı olduysa -yani diyelim izinsiz bir şekilde- şu andaki düzenlemeye göre adli para cezasıyla cezalandırılıyorsunuz. Tabii, hâkim...

BAŞKAN – Peki, buradaki bunlar olmazsa benim haklarımı nasıl koruyacaksınız bu iki fıkrayı çıkarırsak?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hukuk davaları yoluyla korunabilir fakat bizim temelde şöyle bir şeyimiz var: İngiltere ve Amerika örneği onun için verildi. Oralarda hukuk davaları çok etkin işliyor ve hızlı işliyor. Türkiye’de hukuk davaları -şimdi, burası çok önemli- kişi açısından hem pahalı... Örnek olarak tek bir buluşçuyu düşünün şu anda, öğretim üyesi ve bir buluş yaptı. Başkası bunu çaldığı zaman kişinin hukuk davası açacak bütçesi de olmayabilir, pahalı davalar bunlar ama Ceza Kanunu kapsamında kamu bunu karşıladığı için çok daha kolay dava açabilir ve ekonomik bir şekilde bir caydırıcılık söz konusudur. Bunun başka boyutları da var yani...

BAŞKAN – Peki, o zaman size bir söz vereyim, el kaldırdınız.

Size de şu soruyu sorayım: Benim bir patentim var, biri de taklit etti, siz de benim avukatımsınız. Benim haklarımı nasıl koruyacaksınız?

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Özel hukuk hükümlerini çalıştırarak koruyacağım efendim.

BAŞKAN – Nasıl yani?

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Yani ihtiyati tedbir talepli bir hukuk davası açacağım, ürünlerin toplanmasından bu üretim araçlarına el konulmasına kadar bunu hem ihtiyati tedbir olarak talep edebileceğim hem de esas hüküm bakımından talep edebileceğim. Eğer bir tecavüz varsa hükmün ilamına kadar giden bir hukuki süreç söz konusu.

Bizim burada söylediğimiz, patent ihlalinin cezai yaptırıma uygun olmadığı meselesini tartışıyoruz şu anda. Yoksa biz “Ceza olmasın.” derken, “Patent korunmasın.” gibi bir anlam çıkmaz lütfen.

BAŞKAN – Öyle anlıyoruz biz.

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – İkinci bir konu da efendim, hatalı bilgiler var iki tane, izin verirsiniz onları kısa kısa düzeltmek istiyorum.

Bir; Umut Hanım dedi ki: “Avrupa Birliğinde böyle bir düzenleme zaten olamaz ki.” Bu bilgi tamamıyla hatalıdır çünkü Avrupa Birliği 2004 yılında özel hukuka ilişkin, fikrî mülkiyetin korunmasına ilişkin özel hukukla ilgili bir “enforcement” yönergesi çıkardı. 2005 yılında ise cezayla ilgili, fikrî mülkiyetin cezasıyla ilgili bir yönerge taslağı yayınladı. Orada patent ihlaline cezai yaptırım var idi. Akademik çevrelerden ve ilgili çevrelerden çok ciddi tepki alınca bu cezai yaptırım hükmü, 2007 yılında yani ikinci versiyonda bu çıkartıldı. 2010 yılında ise bu yönerge taslağı ya da tasarısı başka gerekçelerle, bunlarla hiç alakası olmayan başka gerekçelerle geri çekildi. Sonuçta, burada yapılan bu adımlarda -2005 ve 2007’deki yapılan bu adımlarda- Avrupa Birliğinin konuya yaklaşımı belli oldu.

İkinci hatalı bilgi ise TPE Başkanımın, TCK ve TTK’yla ilgili bir kafa karışıklığı oldu orada.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – TCK’yı herhâlde.

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – O da şudur: TCK'daki hüküm, ticari sırların ifşasını cezalandıran bir hükümdür. Yani burada eylem çok açıktır. Ceza hukukunda tipiklik ilkesi vardır, açıklık ilkesi vardır. Siz hırsızlık yaparsanız veya bir başkasının ticari sırlarını başkasıyla paylaşırsanız bunu biliyorsunuzdur.

Patent ihlalindeki cezai yaptırımda ise belirsizlik var. İlaça gitmiyorum. Bir makinenin çalışma prensibinin diğer makinenin çalışma prensibiyle benzer olup olmadığını belirlemek, kesinlikle ve kesinlikle teknik bir problemdir ve mutlaka ve mutlaka işin içine bilirkişiler girmek durumundadır. Böyle bir eylemin cezai yaptırıma uygun olmadığını söylüyorum. Daha da ileri gidiyorum ve diyorum ki Türkiye gibi –tırnak içinde- hukuk işçiliğinin zayıf olduğu bir ülkede bu çok tehlikelidir de çünkü siz sistemi çalıştırmadığınızda mahkemede -yani TPE Başkanımın söylediğinin tam aksini söylüyorum burada- sistemi özel hukukta çalıştırmıyorsanız, ceza hukukunda daha tehlikeli bu, fevkalade tehlikeli.

Dünyada ceza var pek çok ülkede ama uygulaması yok efendim, ben az önce onu söyledim.

BAŞKAN – Özur dilerim. Arkadaşım, bak, soruyu daha net sorayım.

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Buyurun.

BAŞKAN – Siz bu iki paragrafın çıkmasını istediniz buradan.

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Evet.

BAŞKAN – Ve dediniz ki, yanınızdaki sendika temsilcisi arkadaşımız da dedi ki: “Bu, araştırma yapan ve patent araştırması yapanları mahkûm edecek bir şey.” Nasıl mahkûm ediyorsunuz burada araştırmacıları?

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Şöyle efendim: Şimdi, bunu ben de kısmen ifade ettim, “Cezai yaptırım patent korumasının ruhuna aykırıdır.” dedim ben.

BAŞKAN – Hayır, önüme nasıl bir engel çıkarıyor?

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Şöyle engel çıkıyor efendim: Siz bir patentle ilgilenen işte bu ilaç olabilir, makine sektörü olabilir fark etmez- oradaki patron ya da yöneticiyi savcı karşısına çıkardığınızda adam diyecek ki: “Aman riskli sularda dolaşmayalım kardeşim.” Neden? “Çünkü ben savcı karşısına çıkmak istemiyorum.” Oysa, siz patent faaliyeti yapıyorsanız AR-GE faaliyeti yapıyorsunuz demektir ve sınırları test etmek durumundasınız ve bu sınırlar, belirsiz olan sınırlardır. Dolayısıyla, çizginin öbür tarafına geçip geçmediğiniz, çizginin üstünde misiniz, bu tarafta mısınız, öbür tarafta mısınız, bu belirsiz bir alandır çünkü patentlenebilirlik kriterleri ve patentin koruma kapsamı belirsizdir, yorumu gerekli kılmaktadır. Burada doğrudan tecavüz olduğu gibi dolaylı tecavüz ve eş değer doktrini devreye girer. Bütün bunlar yorumu gerekli kılar, hem patent bilmeniz gerekiyor hem de mühendis kökenli olmanız gerekiyor.

BAŞKAN – Peki, Patent Enstitüsü ne iş yapar burada, nasıl devreye girer?

TÜRKİYE İLAÇ SANAYİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ AV. DR. CAHİT SULUK – Patent Enstitüsü hiçbir şekilde burada devreye giremez çünkü bu “litigation” meselesidir yani bir dava meselesidir. Patent Enstitüsü burada patent verilebilirlikle ilgili süreçte girer, dava bölümünde girmez efendim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederiz.

TPE BAŞKANI HABİP ASAN – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ben de bir düzeltme yapmak istiyorum.

AİFD TEMSİLCİSİ AV. MEHMET GÜN – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

AİFD TEMSİLCİSİ AV. MEHMET GÜN – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Vekilimin sorusuna net bir cevap vermek bakımından, Türkiye'yi ceza koymaya icbar eden bir uluslararası anlaşma ve yükümlülük yok fakat Türkiye'yi etkin koruma sağlamaya icbar eden bir uluslararası anlaşma var.

Etkin korumayı Türkiye'ye nasıl sağlıyor diye baktığımızda şöyle bir sonuç ortaya çıkıyor: İngiltere'de hukuk mahkemesine gidiyorsunuz, bir günde ihtiyati tedbir kararı alıyorsunuz, durduruyorsunuz, Fransa'da iki saatte alıyorsunuz, durduruyorsunuz, Almanya'daki patent mahkemeleri bir saatte veriyor ancak Türkiye'de ihtiyati tedbir kararı alabilmek için aşağı yukarı dört hafta ile dört ay gibi bir süre geçirmeniz gerekiyor.

Türkiye ceza yolunu tercih ediyor çünkü ceza yolunu tercih ettiğinizde savcıya bugün gidiyorsunuz, savcı bir bilirkişi görevlendiriyor, onunla birlikte polis gidiyor, bakıyor patent tecavüzü var mı yok mu, eğer var ise devam ediyor, yoksa takipsizlik kararı veriyor. Böyle bir fark var.

Ceza Kanunu ile buradaki ceza hükümleri arasında şöyle bir ilinti var, Sayın Başkanım onu ortaya koymak istedi bence. Ticari sırrın ifşası bir suç, eğer fennî bir buluş söz konusuysa o da bir suç.

Şimdi, şöyle düşünün efendim: Bir buluş buldunuz, yarın TPE'ye götürüp başvuru yapacaksınız. Şimdi, bugünden yarına kadar o buluş çalınırsa TCK'ya göre cezalandırılır. TPE'ye götürdünüz, başvuruyu yaptınız, birisi izinsiz olarak kullandı. O zaman da bu kanuna göre cezalandırılır. O bakımdan, o mantığı devam ettirmek için burada bir ceza hükmü gerekiyor.

Son söylemek istediğim de şudur; yine Sayın Vekilim tam olarak görmek istedi: Öncesiyle şimdikininki arasında ne fark var?

Efendim, önceki 73'ün (a) bendinde bir seneden iki seneye kadar hapis artı para cezası vardı, (b) bendinde iki seneden üç seneye kadar hapis cezası artı para cezası vardı. Tasarıda hapis cezaları gitti, adli para cezaları var. Adli para cezaları burada uygun olan cezadır çünkü idari mekanizmalar, Ahmet'in, Mehmet'in patentini koruma meselesine müdahil olmazlar ancak ilgili mahkemeye giderse, savcılık bir belirleme, bir mahkûmiyet kararı verirse o zaman bu uygulanabilir. Onun için, adli para cezası uygulaması daha uygundur.

Ama en başına gidersek, mesele, "Bu hakları etkin olarak koruma Türkiye'de nasıl yapılır?" meselesi. O da maalesef, hukuk ve ceza yolları birlikte olmak durumunda oluyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Başkanım...

BAŞKAN – Bu konuda çok kısa; buyurun.

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Başkanım, aslında bahsetmek istediğim konu farklı ama ben burada Mehmet Bey'e katılmadığımı söyleyeyim.

BAŞKAN – Bu maddeyle alakalı?

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Tabii, bu maddeyle alakalı.

Mehmet Bey'e katılmıyorum. Mahkemelerimiz o noktada, daha ilk davada bile ihtiyati tedbir davasını vererek, konunun net olduğu yerde çok güzel karar vermektedir. Sadece mahkemelerimiz patent davalarında, ihtiyati tedbir davasında konunun muğlaklığından ötürü bu kadar uzun sürmektedir. Bu çok önemli.

Sayın Vekilimizin bahsettiği noktada da, daha önce var mı ki diye de 551 sayılı KHK'de evet bu maddeler yoktur, sadece tasarıda vardır. İki tasarı da sadece sonuçlanmamıştır, burada tartışma konusudur.

Bir üçüncü madde olarak şunu söyleyeyim Sayın Vekilim, Sayın Başkanım: Burada bütün yerli sanayinin karşı çıktığı bir yerde, etki analizi olarak Türkiye'nin zarar göreceğini bu kadar net olarak söylememize rağmen...

BAŞKAN – Bir dakika... Maddeler geldiği zaman konuşacaksınız. Öyle, torbada ne varsa dökmeyeceksin.

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Peki. Özür dilerim.

BAŞKAN – Yani bu konuyla, bu maddeyle ilgili...

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Bu konudaki bu iki maddenin çıkarılmasını arz etmekteyiz.

BAŞKAN – Kanun tasarısının genelini görüşmüyoruz, maddeyle ilgili...

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Bu maddelerin çıkarılmasını arz ve talep ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Geneline dönersek biz bitiremeyiz bu işi.

GELİŞİMCİ İLAÇ FİRMALARI DERNEĞİ ADINA ECZ. MAHMUT BİLGİÇ – Yok. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben çok kısa olarak şunu ifade etmek isterim ki bu adli para cezası meselesi hakikaten sıkıntılı bir mesele.

BAŞKAN – Bir dakika... Özür dilerim. Hukukçu arkadaşlarım, şu adli para cezasıyla ilgili siz de bir şey dediniz, ne?

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hapis...

BAŞKAN – Bir dakika... Adli para cezası, idari...

İkisinin arasındaki farkı bize hâkim arkadaşımız bir anlatsın, siz öyle devam edin. Adli para cezası ne demek, idari para cezası ne demek?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Başkanım, adli para cezası, mahkemelerce verilen hapis cezası dışında öngörülen güvenlik tedbirlerinden bir tanesidir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Neye yarar?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Hapis cezası yerine adli para cezası öngörebilirsiniz.

BAŞKAN – Yani hâkimin karar vermesi lazım.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Mahkeme kararı gerekir ancak hâkim verir. Günlüğü 20 lira ile 100 lira arasında. Kişinin ekonomik durumuna göre hâkim bunu takdir eder ve diyelim ki on günlük, diyelim ki yüz günlük bir adli para cezası aldınız, günlükü 20 lira ya da 100 liradan sizin ekonomik durumunuza göre hâkim tarafından çevrilir. Taksit yapılma imkânı vardır, iki sene boyunca ertelenme imkânı vardır ödeme kolaylığı açısından.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Ödenmediği takdirde?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU - Ancak ödenmediği takdirde her durumda hapis cezası tekrardan gündeme gelmektedir.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ödenmezse?

BAŞKAN – Yani o süreyi yatıracaksınız mecburen.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Evet.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – On bin gün yatacak.

BAŞKAN – Ceza alırsa yatacak, hırsızlık yaparsa yatacak.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – İdari para cezası ne?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – İdari para cezası ise...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – On bin gün ne kadar eder?

BAŞKAN – Abi, ne fark eder? Hırsızlık etmişse yatacak.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Adamı asacak mısınız?

BAŞKAN – Hey Allahümme salli...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Hırsızı asmıyoruz ki.

BAŞKAN – E, asmıyoruz, ceza veriyoruz.

Evet, idariyi de bir söyleyin.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – İdari para cezası ise kanunlarla öngörülmuş olan ve idare tarafından herhangi bir kanundaki müeyyidenin yerine getirilmemesinin yaptırımı olarak idare tarafından verilen cezalardır. İdari para cezaları kesin değildir çünkü Anayasa'daki amir hüküm gereğince idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. Dolayısıyla, idari para cezası olduğu takdirde yeniden mahkemeye götürülecektir ve mahkeme karar verecektir idari para cezasına.

BAŞKAN – Peki.

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Ödeyebilirse ödeyecek, ödeyemezse?

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Ödeyemezse 6183 var efendim, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre tahsil edilecek, hapis cezası yok idari para cezasında. 6183 zorlayıcı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Birincisi, bir kere, adli para cezasıyla hapis cezası vermek arasında bir fark yok. Mantık açısından hapis cezasına karşılık gelen bir cezadan bahsediyoruz ve ödenmediğinde hapse dönüyor. O açıdan ciddi sıkıntı.

Bir de ben, yasama, hani kaliteli bir yasama yaparken şunu kollamamız gerektiğini düşünüyorum: “Ülkemizde mahkemeler yavaş işliyor, yürütmeyi durdurma kararını işte Almanya üç günde veriyor, Türkiye’de bir ayı buluyor, biz bu yüzden bir başka yasayı olması gerektiği gibi değil, mahkemenin yavaş işlemesini telafi edecek şekilde başka bir şekilde çıkaralım.” Bu bence doğru bir yaklaşım değil. Yani zaten mahkemelerin daha hızlı işlemesiyle ilgili Adalet Bakanlığı da iddialı söylemlerde bulunuyor ama “Bizim mahkeme sistemimiz yavaş işliyor.” kabulüyle, kalitesiz, çağın dışında, böyle hani dışarıdan bakanın gözünde Türkiye’yi ilkel bir ülke olarak gösterecek bu işlere girmememiz lazım diye düşünüyorum.

Ben bu meselede, sadece diğer kanunlardaki ve işte TCK'daki cezaların yeterli olduğunu, bunun dışında bir müeyyide koymanın bizim Türkiye Patent Enstitüsünün, genlerimizde olan ceberut, hükmeden ve güçlü, karşındakini tir tir titreten devlet anlayışıyla yaklaşıklarını düşünüyorum, çağdaş yönetim ve yönetişim anlayışlarına uygun değil dir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Üzülmez, buyurun.

HÜSEYİN ÜZÜLMEZ (Konya) – Şimdi, Özgür Bey de ifade etti. Dediler ki: “Adalet sisteminden dolayı dört ay kaynaklanıyor.” Arkadaşlar, en son geçtiğimiz hafta, benim kızım kendimle ilgili bir davada yirmi dört saatte yürütmeyi durdurma kararı aldı.

Şimdi, lütfen biz bir şeyi doğru okuyalım. Karşınızdaki insanlar yasa yapıcı, bazı şeyleri bilerek geliyoruz buraya. Bunları ifade ederken ortaya sallamayalım. “Dört ay, altı ay, bir yıldır.” deyip bizi burada.. Bak, yirmi dört saatte yürütmeyi durdurma aldığımı ifade ediyorum. Sizin belgeleriniz, haklılığınız sabit ise mahkeme anında yürütmeyi durdurmayı verir. Siz sıradan, kafadan –Hâkim Bey de kafa sallıyor- hiçbir belgesiz yürütme durdurma isterseniz, burada bir şey vardır yani ihtiyarilik veya laubalilik görür ve yürütmeyi durdurmayı vermez. Biz bir tarafta hakları koruyacağız derken bir tarafta bunun yapılması...

Ben şahsen, yine hukuk müşavirinin verdiği konularda değilim. Belki yapılabilirse -idari para cezasının sonucu da yine işin adliyeye gideceğini gösteriyor- bunu bu şekilde çözmek doğrudur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun.

Buyurun Sayın Zeybekci.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Biraz önce bir arkadaşımız –hatırlamıyorum, kim ama buradaki bir arkadaşımız- patentle ilgili araştırmalar sırasında sınırı zorlamak, sınırın neresinde durmak, duramamak, geçmek, öbür tarafıyla ilgili bazı şeyler söyledi.

Şimdi buradaki, bizim bu tasarıdaki ceza, patent başvurusunu yapmış ama patent başvurusu sırasında veyahut da patent başvurusunu yapmış, patentini de almış ama bu arada da fark etmeden de başka birinin patent alanına girmiş -önceki eski bir patent alanına- bunun üzerine geliştirilen bir ceza ama bu, ki bence değil.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kasten Sayın Vekilim, kasten tecavüz ediyor.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani kazara yapılan bir iş değil.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kasten, bilerek.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Kasten olduğu da şöyle mi yani kasten olduğuna kim karar veriyor?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hâkim karar veriyor yani kanun o şekilde yazılmış.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani bile bile, kasten...

Şimdi, ben orada şunu söylemeye çalışacağım, geleceğim, eğer öyleyse. Şimdi, burada bizim bu cezaya söz konusu olan şey fikrî ve sınai mülkiyet haklarının tecavüzü mü?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet efendim, patent...

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani bir hak, bir mülkiyet hakkının tecavüzü?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet yani.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Yani bir adamın arabasını çalmakla...

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Aynısı.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – ...bir adamın deposuna girip de malını çalmakla...

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hiçbir fark yok arada.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – ...bir adamın, ne bileyim, işte tarlasına girip de ekinini çalmanın, hayvanını çalmanın arasında...

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hiçbir fark yok.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – ...fikrî, sınai mülkiyet hakkı olan, emeği olan bir hakkı çalmanın arasında bir fark görmediğimden...

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Aynısı, çok güzel ifade ettiniz.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – ...bunun bu şekilde adli bir cezayla cezalandırılmasının bir engeli, bir mahzuru olduğuna inanmıyorum yani bunun olması gerektiğine inanıyorum.

Sadece, burada zarar gören vatandaş olduğu için, burada malını kaybeden veyahut emeğini kaybeden, yıllarını kaybeden vatandaş olduğu için, elde edilen cezanın yani o adamın mallarına el koymakla veya başka şekilde elde edilen cezanın mağdur olan, tecavüze uğrayan vatandaşa verilebilmesiyle ilgili bir formül üretilmesi gerektiğine inanıyorum yani buradaki bu cezayla ilgili diyorum ama mal çalmaktan başka hiçbir farkı da yoktur bunun.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Hiçbir farkı yoktur.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Tarlasından mal çalmak, damından hayvanını çalmak, affedersiniz, ne bileyim, deposundan ipliğini çalmak, neyse, adını ne koyuyorsanız ona benzer.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Aynıys efendim.

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Hani gidip de evine hırsızlık, zorla, cebren değil ama silah dayayarak malını almak değil ama girip de çalmak gibi bir şey bu. Onun için, bunun burada kalması gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Habip Bey, bu maddeleri buradan çıkarsak, biri birinin patentini veya malını çalarsa ne yapacaksınız?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Cezasız kalır. Biz hiçbir şey yapamıyoruz. Zaten biz burada...

BAŞKAN – Peki, bunları siz mi uyguluyorsunuz?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Mahkemeler uyguluyor efendim.

BAŞKAN – Bunlar, Adalet Bakanlığı, size mi lazım?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Evet.

ADALET BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ HÂKİM SÜLEYMAN KUYUMCU – Başkanım, biraz önce de arz ettiğim gibi, bu tamamen takdire dayalı bir husus. Nasıl ki hakaret bazı ülkelerde suç, bazılarında değil, bu da aynı durum. Yani diyelim ki bizim ülkemiz açısından örnek verelim, Türk Ceza Kanunu'nun 125'inci maddesinde belirtilen hakaret bir suçtur ama bazı ülkelerde suç değil. Eğer ki bir kişi kendisine hakaret edildiğini düşünüyorsa, ülkemizde isterse tazminat davası açar, parasını alır, isterse o kişinin cezalandırılması maksadıyla şikâyetçi olur. Bizim ülkemizde kendisine hakaret edilen kişiye iki güvence verilmiştir, hem ceza davası hem de hukuk davası ama bazı ülkeler bunu sadece hukuk davası olarak yani hakareti ceza olarak öngörmeyip "Hukuk davası açabilirsin." demişler.

Buradaki düzenleme de dediğim gibi, takdire dayalı bir durum, takdir Sayın Komisyonundur.

BAŞKAN – Yani Habip Bey, şunu söylemek istiyorum: Bunu buradan çıkarsak, kaldırsak bir boşluk oluşur mu?

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kesinlikle oluşur.

Sayın Başkanım, bir iki konuya daha açıklama getirmek istiyorum çünkü şurada Sayın Hocam... Gerçekten ben de çok şaşırđım bunun bu şekilde açıklanmasına... Şu anda laboratuvar ortamında patentli ürünlerin üzerinde bir araştırma yapılması patent ihlali değildir yani bu kesinlikle...

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, burası önemli.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Bakın, şu anda laboratuvar ortamında patentli bir ürünü öğretim üyesi alır, açar, inceler, kendisi geliştirir. Bu patent ihlaline girmez. Bir kere, bu AR-GE'de yapılan araştırma. Bu yanıtta, kesinlikle eksik bilgiden kaynaklandığını düşünüyorum.

Şu anda –çok özetle söylemek gerekiyorsa, tekrar başa dönmek istiyorum- bu cezalarla ilgili uzun bir çalışma, üç dört yıllık bir çalışma yapıldı. Hakkı Köylü Sayın Vekilim, o da çok katkı sağladı bu konularla ilgili, kendi önerisi de oldu, hatta orada hapis cezaları vardı ve en son bu konuyla ilgili olarak kurumlar arası mutabakatla... Bunu bastıra bastıra söylüyorum; tabii, takdir Komisyona aittir hiç kuşkusuz ama bu noktaya gelindi. Biz şu anda şöyle düşünüyoruz tekrar geriye gidecek olursak: Dünyada şu anda yüzde 95 oranında bu şekilde uygulanıyor.

İki: Hapis cezalarından zaten şu anda şeye dönüldü, maddi suçun maddi cezası olur hükmüne girer ve alt sınırları oldukça düşük şu anda. Türkiye'de bunun kaldırılması, bir kere AR-GE şeylerini etkiler. Şimdi, sonuçta sadece ilaç konusu değil, yüzde 90'ı da diğer konularla ilgili patent başvuruları var.

Şimdi ben kendim makine mühendisiyim şu anda. Kendi geliştirdiğim diyelim bir teknolojik bir ürünün başkası tarafından kopyalanması, Sayın Vekilimin ifade ettiği üzere, birinin cebinden para çalmak gibi bununla bire bir aynıdır. Bu bir mülkiyet konusudur.

Daha da önemlisi, Türkiye’de hukuk davaları açmak pahalı bir yöntemdir. Şimdi örnek olarak, patent başvurusu yapan kişi, gariban kişi, şu anda patent başvurusunu zor karşılıyor. Bunun gidip de bir hukuk davası açması, bir avukat tutması, bunlar çok maliyetli işlerdir. Bu çok mümkün değildir.

Ayrıca, ihlal durumunda da hukuk davalarında da tespit sorunu vardır; sadece bu ceza davalarında yoktur, hukuk davalarında da tespit yapılması gerekiyor hukuk davasının ilerleyebilmesi için.

Bu vesileyle, tabii takdir Sayın Komisyona aittir. Uzun bir görüşme bu konuyla ilgili yapıldığı için, kurumlar arası mutabakat olduğu için ve Sayın Vekilime ben katılıyorum, bu birebir bir mülkiyetin izinsiz bir şekilde ihlali olduğu için, bu maddi cezaların bu noktada devam etmesinin uygun olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU - Ben, öncelikle Sayın Vekilimin sorusuna da cevap vermek istiyorum. Bizim, 2010 yılında tüm yerli firmaların 171 adet patenti onaylandı. 2010 yılında sadece IBM firmasının Amerika’da 6 bin patenti onaylandı ve tüm Amerikan firmalarının 107 bin patenti onaylandı.

Bugün biz 171 tane patent almış firmalar olarak –incelemeli- şu anda binlerce patente tecavüz ediyor olabiliriz. Eğer tecavüz ediyorsak, bu tecavüz ettiğimiz mallar toplatılacak ve haksız kazanç elde ettiğimiz tutar artı tazminat tutarı zaten patent sahibine ödenecek durumda. Şu andaki mevcut hükümler kapsamında, hem o zarar verdiği şeyi ödeyeceğiz, üstüne de tazminatını ödeyeceğiz, bütün malları da toplatılacak durumda. Üstüne bir de adli para cezası veya bir para cezasına hükmedilecek. Bu konsept da ters geliyor bize. Bunu beyan etmek istedim efendim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, özür dilerim, yani o kadar farklı şeyler söylüyorsunuz ki birbirinizden. Yani ikinize de bir şey söyleyeceğim, söylemeye utanıyorum doğrusu. Biriniz başka bir şey söylüyorsunuz, biriniz başka bir şey söylüyorsunuz. Yani biriniz diyor ki: “Araştırmaya, geliştirmeye, patent almaya hiçbir engel yok, laboratuvarında her şey yapabilirler, çalışabilirler.”

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kesinlikle.

BAŞKAN - Siz de diyorsunuz ki: “Benim 171 tane patentim var, patent aldım, bundan dolayı da ceza yiyeceğim.” Nasıl ceza yersiniz aldığınız patentten dolayı?

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Şöyle efendim: Ben, ceza yiyeceğim demiyorum. Ben patent almış olsam dahi -olmadığımı zaten hiç söylemiyorum- bir başkasının patentine tecavüz ediyor olabilirim, bu başka bir kavram. Dolayısıyla, patentli bir ürünüm olsa dahi başka birine tecavüz ediyorsam, başka birinin patentine tecavüz ediyorsam ben yine gidip ceza yükümleriyle yargılanmak zorundayım ve sanki bir mülkiyet hakkına tecavüz etmişim gibi ama burada...

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Mülkiyet hakkı...

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU - Şöyle: Bu bir mülkiyet hakkı ama bu tecavüz fiili bu kadar net değil, bir arsaya girmek gibi, bir eve girmek gibi.

TPE BAŞKANI PROF. DR. HABİP ASAN – Kasten diyor zaten.

BAŞKAN – Kim karar verecek buna?

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Buna bilirkişiler yıllarca...

BAŞKAN – Kim karar verecek buna arkadaş?

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Buna mahkeme ama mahkeme...

BAŞKAN – Mahkeme karar veriyor işte.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Mahkememiz de bilirkişiler vastasıyla veriyor.

BAŞKAN – Arkadaşım, bak, buna patent karar vermiyor, memur karar vermiyor. Bu kime gidiyor? Mahkemeye gidiyor. Mahkeme bilirkişi çağırıyor. Neticede mahkeme, tecavüz ettin mi etmedin mi, bir karar veriyor.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Tecavüz ediyorsa eğer ilgili tazminat tutarını ve işi...

BAŞKAN – İyi de yani biri, senin de patentini korumak adına, bir başkasının da haklarını korumak adına bir adalet mekanizması buna karar verecek. Yani nasıl olacak bu?

NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkan, kifayeti müzakere...

BAŞKAN – Özür dilerim, şu lafımı bitireyim.

Yani biri karar verecek. Diyelim ki mahkeme karar verdi, dedi ki: “Sizin 171 tane patentinizde, buluşunuzda herhangi bir tecavüz yok, mesele yok, kurtuluyorsunuz.” Ama tecavüzünüz varsa size bir ceza verecek. Burada olsa da TCK’da olsa da size bir ceza verecek.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Ama ekonomik suça ekonomik bir ceza vermeli.

BAŞKAN – İşte, burada hapis cezasını kaldırmış.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Hapis cezası ama o şu anda tekrar hapis cezasına dönebilir bu para cezası.

BAŞKAN – O zaman, sizin şunu söylemeniz lazım, sizin demeniz lazım ki: “Efendim, burada ben bu parayı ödeyemem, ödeyemezsem gidip yerine yatmam lazım.” “Yatma işini çıkarın, şey yerine idari para cezası koyun.” demeniz lazım.

İLAÇ ENDÜSTRİSİ İŞVERENLER SENDİKASI TEMSİLCİSİ ONUR MUTLU – Ama efendim, biz buna felsefe olarak da karşı olduğumuzu söylüyoruz yani AR-GE yapan bir kişi olarak...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bugün yeteri kadar çalışma oldu, birbirimizi anlamakta zorlanıyoruz.

Yarın saat on birde toplanmak üzere, kaldığımız yerden devam etmek üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.29